

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

11

Чэрвеня 2016 г.

СУБОТА

№ 110 (28220)

Кошт 2100 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

ЛЕТА НА АЎГУСТОЎСКІМ КАНАЛЕ

Не проста
чытаць.
А разумець.

СТАР. 6

Для працы
тэатру патрэбны
грошы і талент

СТАР. 9

Як пражыць
100 гадоў
без зайздасці?

СТАР. 12

ЦЫТАТА ДНЯ

Лідзія ЯРМОШЫНА,
Старшыня Цэнтральнай
выбарчай камісіі:

«У нас сучаснае выбарчае заканадаўства, прычым мы яго пастаянна спрашчаем для ўдзельнікаў выбарчай кампаніі, мадэрнізуем, пераходзім ад такога сацыялістычнага, што называецца, выбарчага працэсу — я маю на ўвазе бясплатнага, бюджэтнага — да такога прыватна-прадпрымальніцкага, капіталістычнага. Калі ў выбарчую кампанію будуць укладвацца грошы. Я спадзяюся, што нашы патэнцыяльныя кандыдаты ў дэпутаты пачнуць укладваць сродкі, і ў нас з'явіцца магчымасць для дадатковых інфармацыйных рэкламных мерапрыемстваў, а кампанія стане больш прыкметнай і цікавай для выбарчыкаў».

Курсы замежных валют,
устаноўлены НБ РБ з 11.06.2016 г.

Долар ЗША		19823,00 ▲
Еўра		22424,00 ▲
Рас. руб.		306,50 ▼
Укр. грыўня		793,00 ▲

ISSN 1990 - 763X

1 6 1 1 0 >

9 771990 763008

У летнія дзенькі, калі сонейка добра прагравае азёрную і рачную ваду, усё больш жыхароў Гродна накіроўваюцца ў бок польскай граіцы — на Аўгустоўскі канал. Для тых, хто любіць цішыню, свежае паветра і лясную прахалоду, у мясцінах абাপал канала — сапраўдны рай. У Дамброўцы — гэтак называецца адзін з пунктаў адноўленага канала — для прыемнага баўлення вольнага часу створана цэлая сетка паслуг. Па-першае, на цеплаходзе альбо на байдарках можна здзейсніць «кругасветку», пераадолеўшы з дапамогай шлюзаў розны ўзровень вады, пры гэтым адчуць інжынерную мудрасць

старых майстроў. Прагуляцца на катамаране па штучным возеры, парыбачыць, папарыцца ў лазні мясцовай аграсядзібы. А яшчэ пасля сонечных ваннаў гродзенцы любяць адчуць і асалоду ад гідромасажу, падстаўляючы свае целы пад напорыстыя струмені вады. Гэтую гідрапрацэдуру дае застаўка паміж штучным возерам і рачулкай Чорная Ганьча.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара. anatol@zviazda.by

Больш здымкаў пра Аўгустоўскі канал
глядзіце на нашым сайце www.zviazda.by.

■ «Круглы стол»

УРОКІ 1941-га

Як пазбегнуць паўтору трагедыі і наколькі гарантуе мір і бяспеку новая Ваенная дактрына, ужо прынятая ў першым чытанні?

Ужо больш як сем дзесяцігоддзяў наша краіна не ведае, што такое вайна. Тым не менш падзеі Вялікай Айчыннай — а дакладней, яе ўрокі — як ніколі, з'яўляюцца актуальнымі сёння. Падставай для сур'ёзных разваг і даследаванняў выступаюць ваенна-палітычныя падзеі, якія адбываюцца ў свеце.

Як паказвае гісторыя, своечасова вынесены ўрокі могуць папярэдзіць любую трагедыю. Не выпадкова напярэдадні 75-й гадавіны з пачатку Вялікай Айчыннай вайны ў канферэнц-зале «Звязды» адбыўся «круглы стол» «Урокі 1941-га».

У ім прынялі ўдзел старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу па міжнародных справах і сувязях з СНД Віталь БУСЬКО, старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу па нацыянальнай бяспецы Валерый ГАЙДУКЕВІЧ, начальнік упраўлення інфармацыі — прэс-сакратар галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы Міністэрства абароны Уладзімір МАКАРАЎ, галоўны архівіст Нацыянальнага архіва Вячаслаў СЕЛЯМЕНЕЎ, ветэран Вялікай Айчыннай вайны, генерал-маёр у адстаўцы Аляксандр ФЕНЬ.

СТАР. 4-5

■ Я зноў выбіраю «Звязду»

ГАЗЕТА ПАВЫШАЕ ЮРЫДЫЧНУЮ ПІСЬМЕННАСЦЬ

Першы
намеснік
старшыні
Камітэта
дзяржаўнага
кантролю
Віцебскай
вобласці
Вячаслаў
ДАНІЛАЎ:

— Камітэт
дзяржаўнага
кантролю Ві-

цебскай вобласці звязвае з газетай «Звязда» шматгадовае плённае супрацоўніцтва. Публікацыі матэрыялаў, у якіх асвятляюцца вынікі дзейнасці Камітэта, уносяць вялікі ўклад у прафілактыку правапарушэнняў у эканамічнай сферы. Яны спрыяюць і скарачэнню парушэнняў заканадаўства, якія здзяйснююцца суб'ектамі гаспадарання. Тэматычныя артыкулы таксама павышаюць юрыдычную пісьменнасць чытачоў.

Публікацыі ў газеце «Звязда» шматгранныя. Любыя тэмы, якія асвятляюць журналісты старэйшага беларускамоўнага выдання: палітыка і эканоміка, сацыяльная сфера і ЖКГ, спорт і культура — нязменна выклікаюць вялікую цікавасць у чытачоў.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.
pukhanski@zviazda.by

Фота Яўгена ПІСЦІКАГА.

ДА ВЕДАМА ЧЛЕНАЎ САВЕТА РЭСПУБЛІКІ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

14 чэрвеня 2016 года ў 10.00 у зале пасяджэнняў Савета Рэспублікі (вул. Чырвонаармейская, 9) адбудзецца пасяджэнне адзінацатай сесіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь пятага склікання.

■ Парламенцкі дзённік

КАБ ВЫНІКІ АДПРАВЯДАЛІ НАМАГАННЯМ

У сталіцы прайшло пасяджэнне 50-й сесіі Парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расіі

Беларускія і расійскія парламентарыі сабраліся, каб абмеркаваць здабыткі і недапрацоўкі сумеснай працы. На пасяджэнні дэпутаты выступілі з дакладамі, прысвечанымі міжнароднай дзейнасці, сацыяльнай палітыцы Саюзнай дзяржавы, абароне, сельскай гаспадарцы.

Сяргей НАРЫШКІН, старшыня Парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расіі, старшыня Дзяржаўнай Думы, ва ўступным слове звярнуў увагу на тое, што сёлета выбары пройдуць і ў Беларусі, і ў Расіі, а значыць, і склад агульнага беларуска-расійскага парламента зменіцца. Ён адзначыў, што галоўная мэта дэпутатаў Парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расіі — паляпшаць дабрабыту, якасці жыцця народаў абедзвюх краін. На яго думку, шмат зроблена ў сацыяльнай сферы. Таксама старшыня Парламенцкага сходу Беларусі і Расіі падкрэсліў, што менавіта Саюзная дзяржава стала прыкладам для стварэння іншых інтэграцыйных пляцовак.

Рыгор РАПОТА, Дзяржаўны сакратар Саюзнай дзяржавы, станюча ацаніў работу Парламенцкага сходу за ўвесь перыяд яго дзейнасці.

— Павінен адзначыць дастаткова выразную работу Парламенцкага сходу, таму што ёсць пэўныя пытанні, якія яны павінны рашаць у тэрмін, — сказаў Рыгор Рапота, — гэта пытанні фарміравання бюджэту. Тут праца дэпутатаў Парламенцкага сходу Беларусі і Расіі вышэй за ўсе пахвалы. Як толькі бюджэт гатовы, як толькі ён прайшоў узгадненне на ўзроўні Савета Міністраў, адразу збіраецца Парламенцкі сход.

Па словах Дзяржсакратара Саюзнай дзяржавы, Парламенцкі сход адгукаецца на любыя ініцыятывы, якія зыходзяць ад Пастаяннага камітэта Саюзнай дзяржавы, ад дэпутатаў і нават ад звычайных грамадзян.

— Не выклікае сумненняў, што за два дзесяцігоддзі мы змаглі прайсці шлях, на які іншыя дзяржавы трацяць значна больш часу і сіл, — заявіў **Уладзімір АНДРЭЙЧАНКА**, першы намеснік старшыні Парламенцкага сходу, старшыня Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу, у заключным слове на закрыцці юбілейнай сесіі. — Але сёння хацелася б адзначыць, што эффект Саюзнай дзяржавы мог бы быць значна больш важным. Нас турбуе цэлы шэраг момантаў, калі затрачаныя намаганні аказваюцца не такімі эфектыўнымі, як хацелася.

Уладзімір Андрэйчанка звярнуў увагу на забюракратызаванасць механізму прыняцця саюзных праграм і на бюракратычныя бар'еры ўвогуле. Так, менавіта з-за іх частка саюзнага бюджэту аказваецца не выкарыстанай.

Надзея ЮШКЕВІЧ, yushkevich@zviazda.by

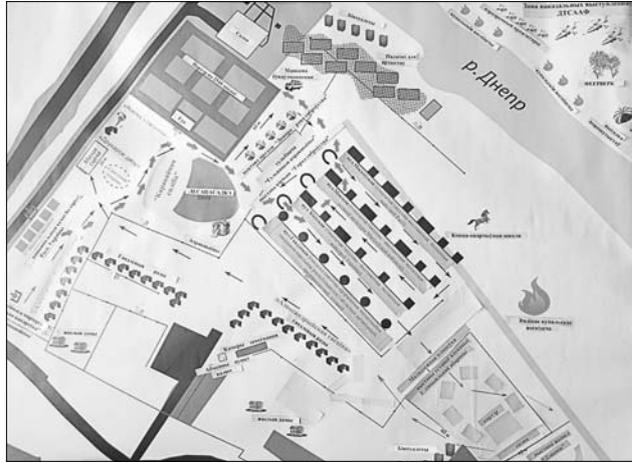
ЧЫМ БУДЗЕ ЗДЗІЎЛЯЦЬ АЛЕКСАНДРЫЯ?

На Шклоўшчыне прайшло чарговае пасяджэнне аргкамітэта па купальскім свяце на чале з намеснікам прэм'ер-міністра па сацыяльных пытаннях Наталляй КАЧАНАВАЙ.

Сёлетні фестываль «Александрыя збірае сяброў» будзе яшчэ больш маштабным і насычаным мноствам розных падзей, бо ён праводзіцца ў Год культуры, — адразу ж падкрэсліла яна. У рабоце пасяджэння прынялі ўдзел міністр інфармацыі Лілія Ананіч, першы намеснік міністра культуры Ірына Дрыга, іншыя прадстаўнікі міністэрства і ведамстваў краіны. Гэта сустрэча стала другой па ліку, бо размах свята патрабуе выразнай выверкі і каардынацыі.

Па традыцыі Купалле пройдзе на беразе Дняпра, каля моста, які злучае берагі двух населеных пунктаў: Александрый Магілёўскай вобласці і Копысі — Віцебскай. 9-10 ліпеня наваколле тут зноў напоўніцца шматгалоссе, будуць гучаць спевы і гудзець рознакаляровыя выстава-кірмаш «Дняпроўскія сустрэчы на Александрыйскім кірмашы». Свята даўно стала агульным для трох народаў — Беларусі, Расіі і Украіны.

Адметнасцю сёлетняга фестывалю стане «Александрыйская вандрюка» — экскурсійны маршрут па асноўных пляцоўках — «Святочнай плошчы», «Друкарскай двары XVI стагоддзя», «Александрыйскай гасцёўні» і гэтак далей. Не збіцца з

Вось так будзе выглядаць купальская пляцоўка ў Александрый.

маршруту дапамогуць дзяўчаты-экскурсаводы ў нацыянальных касцюмах і інфармацыйныя шылды. Вялікая святочная купальская паліна будзе аформлена ў старасвецкіх традыцыях і нават назвама нагадваць вядомыя мясцовыя тапонімы. Андрэй Кунцэвіч, начальнік галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Магілёўскага аблвыканкама, звярнуў увагу на тое, што этнографамі вобласці знойдзена шмат новых самабытных рэцэптаў беларускіх страў. Іх хапіла на цэлую кнігу «Каля печы», якая будзе прэзентавана на пляцоўцы «Нацыянальная кухня». Яшчэ на адной пляцоўцы «Днепр — рака дружбы», дзе можна будзе азнаёміцца з рамёствамі трох прыдняпроўскіх краін, магілёўскія ткачыкі прадэманструюць 70-метровы пояс з узорами ўсіх раёнаў Магілёўскай вобласці. Шмат чаго цікавага можна будзе ўбачыць у «Горадзе дружбы», дзе нават вуліцы Мінская, Маскоўская, Кіеўская кажуць самі за сябе.

На вялікім купальскім свяце будзе працаваць 130 гандлёвых аб'ектаў, пункты грамадскага харчавання на 3 тысячы пасадачных месцаў. Запланаваны розныя фестывалі і конкурсы, гульні і майстар-класы. Аб'яўлены конкурс на лепшы мужчынскі і жаночы купальскія касцюмы «Купаліш і Купалінка». Пераможца атрымае ў падарунак планшэт.

Будзе магчымаць паглядзець на ўзоры лепшых дасягненняў у галіне жывёлагадоўлі і раслінаводства. Плануюцца паказальныя выступленні коннаспартыўнай школы, дэманстрацыйныя палёты самалётаў ДТСААФ.

— Падзеяй першага дня стане вялікі гала-канцэрт «Купальская казка», на які запрошаны кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка. Падрыхтоўкай прадстаўлення займаецца АНТ. Жанр яго вызначаны як сучасная феерыя. Гісторыя, у аснову якой пакладзены купальскі сюжэт, будзе суправаджацца мноствам спецэфектаў і тэхнічных знаходак, — паведаміла Ірына Дрыга.

У гала-канцэрце прымуць удзел народная артыстка Украіны Таісія Павалій, фіналістка тэлепраекта «На родны артыст-3» Марына Дзявятава (Расія), Дзядзька Ваня, фолк-поп гурт «Лялькі-Карпарэйшн» і іншыя зоркі. Квіткі (коштам 200 тысяч рублёў) прадаюцца ў касах абласной філармоніі і на сайце kvitki.by. Пасля канцэрта адбудзецца вялікі святочны феерверк і лазернае шоу, а з апоўначы і да трох гадзін раніцы будзе грымець вялікая дыскатэка, хэдлайнерамі якой стануць Таісія Павалій, Марына Дзявятава, гурт Джаз-бэнд-сіці.

Другі дзень свята будзе прысвечаны перадавікам аграрна-прамысловага комплексу. На галоўнай сцэнічнай пляцоўцы адбудзецца ўрачыстая цырымонія іх узнагароджання, для іх будуць спяваць Марына Дзявятава і Аляксандр Саладуха.

— Гэта традыцыйнае свята, якое святкавалі нашы продкі спакон веку. У межах іншых краін яно праводзілася лакальна, а ў нас прыняло памер рэспубліканскага. Унікальнасць яго ў тым, што мы адрознілі старадаўнія традыцыі, рэцэпты. Нават наша традыцыйная кухня — гэта не адны драпікі, як усе прывыклі думаць. Радуе, што свята з года ў год становіцца больш папулярным і прырастае новымі гасцямі, сябрамі. У яго арганізацыі задзейнічаны ўсе структуры, робіцца ўсё для таго, каб нашы госці і ўдзельнікі не сумавалі. Нам спраўды ёсць што паказаць і чым ганарыцца, у нас цудоўная краіна, — падкрэсліла Наталля Качанова.

Нэлі ЗІГУЛЯ, zigulya@zviazda.by

ЯК ДЗЯРЖАВЕ ЗРАБІЦЬ САБЕ ІМІДЖ

Імідж нашай краіны мае вялікае, хоць і не да канца ацэненае для яе паспяховага развіцця значэнне. Калі гаварыць пра значэнне самога паняцця, то бліжэйшым эквівалентам будзе слова «вобраз». Толькі нямногія даследчыкі спрабуюць аддзяліць паняцце «імідж» ад яго эквіваленту «вобраз», большасць жа атаясамлівае іх.

Чаму важны імідж краіны? Справа ў тым, што ва ўмовах глабалізацыі ён самым цесным чынам звязаны з эканамічнымі магчымасцямі на сусветнай арэне. Станючы імідж, які яшчэ і вызначаецца якімі-небудзь вядомымі для ўсіх стэрэатыпнымі характарыстыкамі (нямецкая надзейнасць, швейцарскія стандарты якасці, японская працавітасць), выклікае павышаную цікаваць да краіны, яе тавараў і (што набывае ўсё большую важнасць з кожным годам у сусветнай эканоміцы) — да паслуг, якія яна аказвае. Бо менавіта паслугі, а не тавары прыносяць асноўную частку даходаў найбольш развітым эканомікам свету.

Фактычна на сусветнай арэне разгарнулася глабальная канкурэнтная вайна за тое, каб прасоўваць любымі магчымымі шляхамі станючы імідж сваёй краіны, каб больш зарабіць ва ўмовах глабалізацыі. Ды што

там — усё большае значэнне мае ўжо не толькі імідж дзяржаў, але і іх складнікаў — гарадоў і рэгіёнаў. Многія з іх ужо маюць уласныя значныя бюджэты па прасоўванні пазітыўнага іміджу. Мэта ўсяго гэтага — адхапіць у жорсткай канкурэнтнай барацьбе сваю долю сусветнага рынку, забяспечыць высокааплатамы працоўнымі месцамі сваё насельніцтва.

Рэспубліка Беларусь з самага свайго ўзнікнення апынулася ў складанай сітуацыі, каб годна ўдзельнічаць у гэтай канкурэнцыі.

Па-першае, яна з'явілася, калі ў выніку краху СССР узніклі паўтара дзясяткі суверэнных дзяржаў. У гэтай разнастайнасці новых спадчыннікаў раней адзінага СССР заблыталіся не тое што шараговыя грамадзяне краін свету, але і эксперты. У прыватнасці, да гэтага часу яўнай праблемай з'яўляецца атаясамліванне некаторымі замежнымі грамадзянамі Беларусі з Расіяй. Пры гэтым яны нічога не ведаюць пра Савюзную дзяржаву дзвюх краін, проста лічаць усе краіны ў гэтай геаграфічнай прасторы Расіяй, і ўсё тут.

Другая праблема — малая колькасць насельніцтва. У свеце мноства краін з малой або сярэдняй колькасцю жыхароў, як у Беларусі, і дабіцца таго, каб сфарміраваць у сусветнай супольнасці свой уласны імідж, — даволі нялёгкае задача.

Трэці праблемай з'яўлялася і па-ранейшаму з'яўляецца адсут-

насць якіх-небудзь вядомых усяму свету геаграфічных слаўтасцяў. Лёгка прасоўваць турыстычны імідж ЗША пры наяўнасці Гранд каньёна і Ніягарскага вадаспада або Кітая пры наяўнасці бачнай нават з космасу Вялікай кітайскай сцяны. А як надаць сабе вядомасці пры адсутнасці падобных аб'ектаў? Адзінай з'явай падобнага роду для Беларусі магло б стаць пазіцыянаванне сябе як геаграфічнага цэнтра Еўропы, але на тую ж ролю прэтэндуюць не толькі ўсе суседзі Беларусі, але і шэраг іншых еўрапейскіх краін. У гэтай канкурэнцыі выйграе той, хто мае большы бюджэт на прасоўванне падобнай канцэпцыі для замежнікаў, і, зразумела, што тут Беларусь канкуруе з Расіяй.

Наступнай праблемай стала дэманізацыя Беларусі з сярэдзіны дзевяностых годамі Захаду за выбраны ў адрозненне ад іншых еўрапейскіх краін курс на інтэграцыю з Расіяй, а не з ім. Пры гэтым яны зусім не хацелі удавацца ў тую падрабязнасць, што вялізны прамысловы і аграрны сектар Беларусі ў асноўным арыентаваны менавіта на расійскую эканоміку, і без гэтага рынку збыту іх было не захаваць. Элементарная рэўнасць да альтэрнатыўнага геапалітычнага выбару настолькі дамінавала, што імідж Беларусі ачарнялі ўсімі магчымымі шляхамі ў дамінуючых заходніх сродках масавай інфармацыі, абсалютна не саромеючыся ў выразах.

Пасля падзей ва Украіне сітуацыя стала паціху змяняцца, і гэта нядарна шанец умацаваць пазітыўны імідж Беларусі ў свеце. Беларусь заўсёды дэкларавала міралюбівы характар сваёй знешняй палітыкі, але да гэтага раней не хацелі прыслухоўвацца. Цяпер, з-за ўкраінскай і сірыйскай войнаў, праблем Лівіі і Ірака, гэта стала важна для Еўрапейскага саюза, які перажывае цяжкія часы. Назіраецца відавочнае адмаўленне ад палітыкі дэманізацыі краіны, у тым ліку на фоне вялізнага ўкладу Беларусі ў прымірэнне варажых бакоў ва Украіне. У наяўнасці рэзкі рост аўтарытэту беларускага Прэзідэнта ў заходніх краінах. Усё менш крытычных публікацый з'яўляецца ў заходніх СМІ, ды і большасць негатыўных публікацый звязана з тымі журналістамі, якія проста яшчэ не заўважылі змянення пазіцыі кіраўніцтва сваіх краін да Беларусі.

Як выкарыстоўваць гэтыя змены на карысць Беларусі? Перш за ўсё, з дапамогай лібералізацыі візавага рэжыму, каб як мага больша колькасць замежнікаў на свае воля ўбачылі рэальную Беларусь, забыўшыся пра тыя штампы, якія яны падзялялі, давараючы сваім СМІ. Па-другое, неабходна, каб беларускія рэгіёны і гарады пачалі актыўна прасоўваць свой пазітыўны імідж.

Сяргей КІЗІМА, доктар палітычных навук.

■ Запашальнік

...І БЯРОЗАВАЯ КАША Ў ПРЫДАЧУ

Свята народнага майстэрства, вясковай абраднасці, традыцыйных ведаў і добрасуседства «Завозерскай беразуха» пройдзе сёння ў аграпрадку Завозер'е Полацкага раёна.

Завозер'е ў сваім рэгіёне — сталіца смачнага бярозавіку і эксклюзіўнай бярозавай кашы. Чарговы раз гэтае мястэчка запрашае ў госці сяброў, каб даць ім паспытаць цудоўных пачастункаў, а заадно вярнуцца да вытокаў вясковых традыцый, успомніць пра духоўныя карані, дакрануцца да разнастайнасці жанраў народнай творчасці ў культуры полацкай зямлі.

На свяце кожны зможа прайсці праз «Прывітальную бярозавую браму», каб быць у гэтым годзе здаровым і шчаслівым; паваражыць на вянках, сплеценыя з кветак і лісця; звязаць сваю стужку на бярозу, загадаўшы пры гэтым жаданне. Таксама ўсім запрасяць паўдзельнічаць у традыцыйных траецкіх абрадах «Завітанне бярозкі» і «Кумаванне», у майстар-класах па традыцыйных беларускіх танцах і рамёствах і па падрыхтоўцы сапраўднага бярозавога квасу.

Таксама ў праграме — фолк-шоу з удзелам фальклорных калектываў раёна, жартоўныя баталіі на бярозавых веніках на атрыманне звання «Бярозавы Волат», шматлікія і разнастайныя выставы, народныя гульні і танцавальны марафон.

Канстанцін ЛЮТКЕВІЧ

Супрацоўнік Выдавецкага дома «Звязда» глыбока смуткуе з нагоды смерці вылага супрацоўніка газеты «Звязда» ЧАХОЎСКАГА Мікалая Іванавіча і выказвае шчырыя спачуванні родным і блізім нябожчыка.

■ Полюс інтарэсаў

«НА РЭФЛЕКСІЮ ЧАСУ НЕ БЫЛО»

Як прайшла чарговая беларуская экспедыцыя ў Антарктыду?

З пяці яе ўдзельнікаў чацвёра пабывалі на белым кантыненте ўпершыню. Галоўнымі задачамі палярнікаў былі мантаж першага аб'екта новай станцыі, створанага на адным з нашых прадпрыемстваў, а таксама правядзенне навуковых даследаванняў па праграме Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі. Будаўніцтва, тым больш ва ўмовах вечнай мерзлаты і моцнага ветру, — задача не з простых. Менавіта таму ў склад каманды быў уключаны медык — урач-хірург Леанід НІКІЦЮК. Карэспандэнт «Звязды» сустрэўся з удзельнікам экспедыцыі адразу пасля вяртання на радзіму і распытаў яго пра работу і эмоцыі, якія ён атрымаў ад падарожжа ў Антарктыду.

— Пачну з таго, што сам я з Брэста. Калі надышоў час атрымліваць адукацыю, паступіў у Гродзенскі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт, але адразу пасля яго заканчэння вярнуўся на малую радзіму. Працаваў у хірургічным аддзяленні Брэсцкай абласной бальніцы і ні пра якія падарожжы на белы кантынент нават не марыў. Але лёс некалі звёў мяне з Аляксеем Гайдашавым — нашым слаўным палярнікам і пастаянным кіраўніком нацыянальных антарктычных экспедыцый. Нават не ведаю, што падштурхнула яго зрабіць такі выбар: калі экспедыцыя шукала медыка, але пазваніў ён менавіта мне.

Я доўга не раздумваў над прапановай. Якраз склалася такая сітуацыя, калі і на працы мяне маглі адпусціць на даволі працяглы тэрмін, і сям'я была не супраць. Жонка нават узрадавалася, што яе мужу давераць такое адказнае заданне. З аднаго боку, гэта набыццё ўнікальнага досведу. З іншага — ёсць у такіх паездках пэўная доля рамантызму — пабываць на далёкім кантыненте і пабачыць гэтыя бясконцыя льды не кожнаму наканавана.

Вядома, я разумеў, што сутыкнуцца можна з самымі рознымі праблемамі. Работа там у любым выпадку ў некаторай ступені рызыка, але з ёй трэба мірыцца.

— Ці былі ў вас якія-небудзь абавязкі, акрамя медыцынскіх?

— Чатыры разы на тыдзень я быў кухарам, а таксама выконваў навуковую біялагічную праграму НАН. Я вывучаў жывёльны свет, напрыклад насякомых і паразітаў, збіраў узоры расліннасці, а таксама антарктычныя бактэрыі і мікраарганізмы з унікальнымі ўласцівасцямі, якія могуць быць запатрабаваны ў фармакалогіі і медыцыне. Апрацоўкай сабраных

матэрыялу будуць займацца ўжо прафесійныя біёлагі.

— Палярнікі шмат хварэюць?

— Калі казаць пра вірусныя захворванні, то не, бо ў Антарктыдзе самае чыстае паветра на планеце. На першым месцы ў нашай экспедыцыі была прафілактыка траўматызму, бо мы займаліся цяжкай фізічнай працай па мантажы модуляў і тэхналагічных сістэм новай станцыі. Але нічога сур'ёзнага, на шчасце, не здаралася. Максимум — удары і іншыя дробязі. На другім — прафілактыка рызык і ўзнікнення рознага кшталту вострых станаў, бо ўсе мы людзі. Але экспедыцыя прайшла без ускладненняў.

— Што гатавалі калегам?

— Тое самае, што і дома. У нас з сабой было шмат свежых прадуктаў, таму ад аднастайнасці страў мы не пакутавалі. На першае або боршч з капусты ці буракоў, або булён, на другое яшчэ што-небудзь, ну і абавязкова — кампот. На Новы год накрывалі святочны стол і гатавалі драпікі — такая вось святочная страва. Але быў і селядзец «пад футрам» — яго гатаваў Аляксей Гайдашоў.

— На адпачынак хапала?

— Скажам так, лішку дакладна не было, бо мы прыехалі не на курорт, а на адказную работу. Першым часам працавалі нават без выхадных, каб паспець выканаць мантаж у заданых тэрмінах, таму вольны час аддавалі амаль выключна на сон. Потым маглі адпачыць у нядзелю. Але, вы ж разумеете, на пляж там не сходзіш (смяецца). Я браў з сабой кнігі ў электронным выглядзе, бо ў нас кожны грам груза падлічаны. Павёз цэлую віртуальную бібліятэку. За час працы, напрыклад, каторы раз перачытаў «Дванаццаць крэслаў» Ільфа і Пятрова — выдатна падымала настрою. Адночы дазволілі сабе

схадзіць усёй камандай на рыбалку, бо такой у Беларусі дакладна нідзе няма. Нават калі стаяла непагадзь — а штормы там страшэнныя — і працаваць было нельга па тэхніцы бяспекі, нам хапала работы ў памяшканнях станцыі.

— Паўгода ўдалечыні ад дому, у замкнёным калектыве...

— У нас, я лічу, склаўся выдатны калектыв. Можна быць, паўплывала тое, што большасць удзельнікаў былі навічкамі, таму было шмат тэм для стасавання. Ды і псіхалагічная ўстойлівасць у хлопцаў на ўзроўні. Што датычыцца суму па радзіме і блізкіх... Зноў жа скажу, на эмоцыі і рэфлексію банальна не хапала часу. Тым больш, з домам мы, бывала, звязваліся па спадарожнікавай сувязі — кожнаму за час экспедыцыі было дазволена 40 хвілін размовы па тэлефоне. Можна было выкарыстаць усё адразу, а можна было расцягнуць на паўгода.

— Ці апраўдала Антарктыда вашы першапачатковыя чаканні?

— Не проста апраўдала, але і пераўзышла. У любым выпадку, гэта вельмі яркавы этап у маім жыцці і працы. У першую чаргу, прыемна ўсведамляць, што ты выконваў важную і патрэбную для краіны задачу. Па-другое, безумоўна, «зачапіла» прырода, гэта нешта неверагоднае. Лежыны купал, айсбергі, бясконцы снег — усё вельмі незвычайна. Гэта тое самае, што паехаць у любую краіну, дзе ніколі да гэтага не бываў — цікавай становацца кожная дробязь. Вось толькі ў Антарктыдзе ўвогуле мала хто бываў (смяецца).

— Хацелі б адправіцца туды зноў?

— Шчыра кажучы, я пакуль не думаю. Яшчэ дадому прыехаў не да канца, як кажучы, «галава яшчэ там».

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ. lyskavets@vziazda.by

Маладзечна! СВЯТА МУЗЫКІ І ПАЭЗІІ

Нацыянальны фестываль беларускай песні і паэзіі «Маладзечна» праходзіць шаснаццаты раз. Лейтматывам сёлета стала знакавая дата — 75-годдзе з дня нараджэння мастацкага кіраўніка дзяржаўнага ансамбля «Песняры» Уладзіміра Мулявіна. Менавіта гэтаму чалавеку прысвечаны асноўныя мерапрыемствы фестывалю.

Урачыстае адкрыццё песенна-музычнага форуму адбылося ўчора ўвечары на сцэне летняга амфітэатра. Гасцей фестывалю парадаваў Нацыянальны акадэмічны канцэртны аркестр. Падчас адкрыцця ўзнагародзілі лаўрэатаў нацыянальнага конкурсу маладых выканаўцаў беларускай эстраднай песні.

Сёння праграма працягваецца. На галоўных пляцоўках горада пройдуць шматлікія творчыя сустрэчы. Нацыянальны акадэмічны канцэртны аркестр сыграе яшчэ раз у 11.00 у Маладзечанскай дзіцячай школе мастацтваў. У 15.00 на канцэрт «Вясёлая сямейка» запрашае Нацыянальны цэнтр музычнага мастацтва імя Мулявіна Маладзёжнага тэатра эстрады. У летнім амфітэатры выступяць пераможцы і лаўрэаты міжнародных конкурсаў. Падтрымліваць юных «зорак» будзе вакальна-хараграфічны ансамбль «Заранак».

А шостага вечара аматарам сцэнічнага мастацтва прапануюць наведаць спектакль «Песняры», які пакажуць у гарадскім Палацы культуры. Пастаноўку па п'есе Васіля Дранько-Майсюка прадставіць Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя Горкага. Рэжысёр — заслужаны дзеяч мастацтваў Рэспублікі Беларусь Валянціна Гранькова. Ролю песняра выканае артыст тэатра і кіно Сяргей Жбанкоў.

Яскравым завяршэннем стане канцэрт «Беларусь — крыніца натхнення» (ён распачнецца ў 21.30) з удзелам «зорак» айчнай эстрады. На сцэну амфітэатра выйдучы Іна Афанасьева, Ірына Дарафеева, Дзяржаўны ансамбль танца, вакальная група «Чысты голас», фальклорны гурт «Палац» і іншыя выканаўцы.

Акрамя таго, у суботу госці фестывалю змогуць наведаць выстаўку, прысвечаную Уладзіміру Мулявіну, пабачыць карціны з фондаў Нацыянальнага мастацкага музея і паслухаць беларускіх паэтаў.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ. lubneuskaya@vziazda.by

■ Фінансы

У ЛІПЕНІ СТАЎКА РЭФІНАНСАВАННЯ СТАНЕ 20% ГАДАВЫХ

Аб гэтым гаворыцца ў рашэннях у галіне грашова-крэдытнай палітыкі, якія былі прыняты ўчора праўленнем і камітэтам па манетарнай палітыцы Нацыянальнага банка краіны.

Такім чынам, менавіта з 1 ліпеня зніжаюцца: стаўка рэфінансавання — з 22 да 20 працэнтаў гадавых, стаўкі па пастаянна даступных і двухбаковых аперацыях падтрымкі бягучай ліквіднасці банкаў — з 27 да 25 працэнтаў гадавых, а стаўкі па пастаянна даступных аперацыях выключэння ліквіднасці банкаў — з 15 да 13 працэнтаў гадавых.

Спецыялісты прэс-службы рэгулятара паведамляюць, што сёлета з 1 жніўня памяншаецца гранічны ўзровень працэнтных ставак па новых тэрміновых банкаўскіх укладах фізічных асоб у нацыянальнай валюце, у выпадку перавышэння якога прадугледжваецца павелічэнне рэзервовых патрабаванняў, — з 1,0 да 0,9 стаўкі па пастаянна даступных аперацыях Нацбанка ў форме крэдыту авернай.

Эксперты рэгулятара адзначаюць, што прыняццю гэтых рашэнняў спрыяла, перш за ўсё, запаволенне інфляцыйных працэсаў. Паводле інфармацыі Нацыянальнага статыстычнага камітэта, прырост спажывецкіх цэн у маі знізіўся да 0,5% у адносінах да красавіка гэтага года і да 12,4% — у адносінах да мая 2015 года.

Гадавы прырост сярэдняй шырокай грашовай масы сёлета ў маі склаў 18,9%. Дынаміка гэтага паказчыка фарміруе ўмовы для далейшага зніжэння інфляцыі, абумоўленай манетарнымі фактарамі. На фоне зніжэння кошту рэсурсаў на грашовым рынку гэта дае магчымасць працягваць палітыку па памяншэнні рызыка-прэміі ў працэнтных стаўках. У Нацбанку падкрэсліваюць, што далейшыя рашэнні ў галіне грашова-крэдытнай палітыкі будуць прымацца па меры фарміравання адпаведных макраэканамічных умоў з улікам комплекснага прагнозу развіцця эканомікі нашай краіны.

Сяргей КУРКАЧ. kurkach@vziazda.by

ВЯРНУЛІ ПАРТФЕЛЬ З ВАЛЮТАЙ

Падчас правядзення 26-й міжнароднай спецыялізаваўнай выставы «Белагра-2016» на тэрыторыі аэрапорта Мінск-1 да супрацоўнікаў АМАП ГУУС Мінгарвыканкама звярнуўся па дапамогу мужчына.

Ён патлумачыў, што згубіў партфель, у якім знаходзілася буйная сума грошай — каля пяці тысяч долараў. Усе нарады, якія неслі службу на месцы правядзення форуму і прылеглай тэрыторыі, неадкладна прыступілі да пошуку прапаўшай маёмасці. Праз паўгадзіны партфель з усім змесцівам быў знойдзены і вернуты ўладальніку.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@vziazda.by

АСТРАВОК ДЛЯ САПРАЎДНЫХ БАЛЕЛЬШЧЫКАЎ

У Мінску адкрылася фан-зона чэмпіянату Еўропы па футболе.

Цяпер кожны ахвотны здолее паглядзець вялікі футбол на вялікім экране

Спецыяльная зона для балельшчыкаў, якую падрыхтавала «Аліварыя», яшчэ ўчора запрацавала ў парку Перамогі, непадалёк ад Банка развіцця. Упрыгожаная сцяжкамі краін-удзельніц, футбольнай арыбутыкай, яна на месяц футбольных баталій у Францыі можа стаць невялічкім цэнтрам балельшчыцкага асяродку ў сталіцы. Акрамя прысмакаў арганізатары прапануюць сустрэчы з футбольнымі экспертамі, майстар-класы ад футбольных каментатараў, конкурсы прагназістаў, спаборніцтва на спрытнасць валодання футбольным мячом і нават моўныя курсы «футбольнай» беларускай і французскай. Дарэчы, **Пасол Францыі ў Беларусі Дамінік ГАЗЮІ** завітала на адкрыццё фан-зоны.

— Гэтая фан-зона — вельмі добрая ідэя, — кажа спадарыня Газюі. — Маленькі астравок Францыі, а другі — у Гомелі. Чэмпіянату Еўропы ў Беларусі. А ў 2014 годзе паміж сабой Самі спаборніцтва распачаліся

ў Францыі ў пятніцу і пройдуць у дзевяці гарадах. Я б хацела падкрэсліць франка-беларускае спартыўнае супрацоўніцтва. Некалькі гадоў таму французы і беларусы былі ў адной адборачнай групе чэмпіянату свету па футболе. Першы матч у 2012 годзе прайшоў у Францыі, а другі — у Гомелі. Чэмпіянату Еўропы ў Беларусі. А ў 2014 годзе паміж сабой Самі спаборніцтва распачаліся

і «Генгам». А неўзабаве мы зноў убачым беларуска-французскую дружбу. Першы матч у адборачным турніры чэмпіянату свету — 2018, які пройдзе ў Расіі, Францыя правядзе ў верасні менавіта з Беларуссю.

У сваю чаргу з'яўленне ў сталіцы пляцоўкі для фанаў падтрымаў і Сяргей РУМАС, старшыня Беларускай федэрацыі футбола.

Якаў ЖУРБІН.

УРОКІ 1941-га

УРОК № 1.

«НЕПАДРЫХТАВАНАСЦЬ»

«Звязда»: — *Нечаканасць нападу Германіі на Савецкі Саюз — праўда ці міф? Ці можна было пазбегнуць памылак военачальнікаў і дыпламатаў у першапачатковы перыяд Вялікай Айчыннай вайны?*

Аляксандр ФЕНЬ: — Нападзенне гітлераўскай Германіі на Савецкі Саюз раптоўным назваць цяжка. Кіраўніцтва краіны, у тым ліку Іосіф Сталін, ведалі, што вайна з Германіяй будзе. Спробы адцягнуць час для таго, каб лепш падрыхтавацца да адпору, былі зроблены шляхам заключэння дамовы з Гітлерам аб ненападзенні. Таму раптоўным было парушэнне гэтай дамовы, а не сама вайна.

Віталь БУСКО: — Аб поўнай нечаканасці размовы нават быць не можа. Тое, што пачнецца вайна, трэба было прадбачыць. І парушэнне дамовы ў тым ліку. Маючы вельмі шмат фактаў — яны ішлі і ад разведкі, і ад дыпламатаў — не правялі глыбокага аналізу. У адваротным выпадку можна было б пазбегнуць жудасных страт у першыя гадзіны вайны. Напрыклад, варта было разгрупаваць тэхніку. Толькі самалёты загінулі, на 80% нават не змогшы ўзляцець.

Вячаслаў СЕЛЯМЕНЕЎ: — Аб гатоўнасці краіны да вайны сведчаць, напрыклад, памылкі разведкі. У Савецкага Саюза існавала найбуйнейшая разведвальная сетка ў Германіі. Інфармацыя ад яе ў асноўным ішла праз пасольства. Яго інтэрніравалі ў першыя дні вайны, і сувязь з разведчыкамі была страчана.

Уладзімір МАКАРАЎ: — Жудасная трагедыя спасцігла перш за ўсё Беларусь, дзе быў напрамак асноўнага ўдару, аб якім адразу не ведалі. Толькі на пяты дзень вайны знішчылі

камандна-штабную машыну аднаго з нямецкіх карпусоў, дзе знайшліся важныя дакументы. І толькі тады, амаль праз тыдзень, як пачалася вайна, быў зроблены вывад, дзе знаходзіцца напрамак галоўнага ўдару гітлераўцаў. Зразумела, памылкі былі. Больш за тое, сам Сталін прызнаў, што мы пачалі вайну, не маючы ваеннай ідэалогіі. Адрозніе скажу, што тэрмін «ваенная ідэалогія» (яго можна сустрэць у літаратуры, публіцыстыцы або нават у вузкасפעцыялізаваных выданнях) у нарматыўнай базе і вядзенне ваенных дзеянняў. Аб'ектыўна Ваенная дактрына была абарончая, але меркавалася дзейнічаць толькі наступальнымі метадамі. Больш за тое, стратэгічна абарона ўвогуле не разглядалася. Гэта трагічныя памылкі, абумоўленыя той жа абстаноўкай, якая была. Можна меркаваць, што было б, калі б Савецкі Саюз паспрабаваў нанесці папераджальны ўдар. Напэўна, стаў бы ў вачыя сусветнай супольнасці і ўсіх астатніх агрэсарам.

Валерый ГАЙДУКЕВІЧ: — Існавалі розныя даты пачатку вайны. Некалькі разоў яны пераносіліся. Гэта мы цяпер ведаем, што вайна пачалася 22 чэрвеня. Па іншых звестках, яна павінна была пачацца ў маі або ў пачатку чэрвеня. У 1940 годзе праходзіла нарада па тэме выпрацоўкі новай ваеннай дырэктывы: абмяркоўвалася, як трэба абараняцца і наступаць у сувязі з падзеямі, якія складаліся ў Еўропе. З дакладам па стварэнні механізаваных карпусоў выступаў генерал арміі Паўлаў. Ён казаў, што механізаваны корпус Чырвонай Арміі ў той час быў здольны разграміць дзве нямецкія танкавыя дывізіі або 4—5 пяхотных. Як можна разграміць корпусам? Напэўна, пры ўмове, калі паставіць у адзін шэраг дывізіі. Так не бывае. Ужо тады давалася няправільная ацэнка ваеннага патэнцыялу.

Аляксандр ФЕНЬ: — Работа па фарміраванні 29 механізаваных карпусоў ішла пасля вайны з Фінляндыяй. 9 з іх было запланавана на лета 1940 года, 20 — на вясну 1941-га. А што такое механізаваны корпус? Ён у сваім складзе меў дзве танкавыя і адну механізаваную дывізіі — такім быў прыкладны склад танкавай арміі ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Толькі ў 5-м і 7-м механізаваных карпусах, якія

разам з 20-й арміяй нанеслі контрудар на Сенненска-Лепельскім напрамку, налічвалася каля тысячы танкаў. Гэта былі даволі магутныя злучэнні. Але, натуральна, раптоўнае напады, хуткая перабудова народнай гаспадаркі на ваенны лад, масавае адступленне прывялі да таго, што і тыя танкавыя дывізіі, якія хоць і не поўнасцю, але ўжо былі сфарміраваны, прыйшлося расфарміроўваць, перабраць іх у стралковыя, бо не было танкаў. Вялікая колькасць тэхнікі была знішчана ў першыя дні вайны, а прамысловыя прадпрыемствы, у тым ліку ваенныя, былі эвакуіраваны на Усход і ў гэты час прадукцыю не выпускалі. Танкі з'явіліся тады, калі другая наша гаспадарчая паласа, Заўралле, пачала іх выдаваць. Каля 700 з лішнім танкаў прыйшло пад Маскву, а ўжо пад Сталінград масава танкі былі прыменены ўпершыню.

Уладзімір МАКАРАЎ: — Савецкі Саюз, і нас у тым ліку, абвінавачваюць у тым, што Чырвоная Армія мела велізарную перавагу ў танках. У інтэрнэце і некаторыя выдання качуе лічба — 23 тысячы савецкіх танкаў супраць 3,5 тысячы нямецкіх. Сапраўды, у Германіі 3,5 тысячы танкаў налічвалася толькі ў танкавых дывізіях без уліку іншых. Ёсць вельмі цікавыя работы Сяргея Пераслегіна. Гэта не альтэрнатыўная гісторыя, бо гісторыя не можа быць альтэрнатыўнай. З іншага боку, мы, як і аўтар, маем права ставіць пытанне, што было б, калі б... Калі б, напрыклад, не было гэтай перавагі ў колькасці танкаў. Справа ў тым, што па матарызацыі Чырвоная Армія саступала гітлераўскай Германіі ў чатыры разы. 600 тысяч машын у гітлераўскай Германіі і 150 тысяч — у Чырвонай Арміі. І калі чытаеш успаміны ўдзельнікаў тых падзей, у тым ліку з боку гітлераўцаў, яны ў жаху апісваюць контрудар на Сенненска-Лепельскім напрамку. Гарыць амаль сотня лёгкіх танкаў і сям'я іх працягвае рух адзін КВ, ад якога адскокваюць дзясяткі снарадаў...

Валерый ГАЙДУКЕВІЧ: — На пачатку вайны колькасць танкаў і ў нас, і ў немцаў была практычна аднолькавая. Што тычыцца самалётаў, то да вайны актыўна вялася замена авіяцыі на новыя ўзоры. На кожнага лётчыка прыходзілася па 2—3 самалёты. Хоць па ідэі павінна быць наадварот. Ішла рэканструкцыя аэрадромаў, таму авіяцыю не разгрупавалі. Уноч з 21 на 22 чэрвеня немцы знішчылі практычна 50% авіяцыі. Камандуючы Ваенна-паветраных сіл Заходняга фронту застрэліўся.

Уладзімір МАКАРАЎ: — На думку расійскага гісторыка і палітолага Наталлі Нарачніцкай, толькі з 1933 па 1939 год Германія выдаткавала на пераўзбраенне ў тры разы больш сродкаў, чым Злучаныя Штаты Амерыкі, Францыя і Вялікабрытанія разам узятыя. Больш за тое, нават быў заключаны «Пакт чатырох» — пакт згоды і супрацоўніцтва, падпісаны Германіяй, Францыяй, Англіяй і Італіяй, чые архівы на гэты конт і дагэтуль закрытыя.

Валерый ГАЙДУКЕВІЧ: — Няправільна была зроблена ацэнка ваеннай кампаніі фашысцкай Германіі ў Еўропе. І зыходзячы з гэтага, быў няправільна вызначаны галоўны ўдар немцаў. Нашы меркавалі, што гітлераўцы нанясуць удар на паўднёвы захад — на Кіеўскую ваенную акругу. Таму

армія была размешчана на Ваўкавыскім выступе. Маса часцей у выніку былі акружаны, прыкладна 400 тысяч салдат трапіла ў палон. Немцы, дарэчы, потым ваявалі на нашых танках. Другое акружэнне першых дзён вайны было пад Мінскам, дзе ў палон да ворага трапіла каля мільёна савецкіх салдат. Усё ставіцца ў віну Паўлаву. Але гэтыя рашэнні прымаліся ў Генштабе.

«Пакуль рэвалюцыя не адбудзецца ў нашых галовах, пакуль кожны не асэнсуе, што не будзе пераможцы ў новай вайне, да таго часу небяспека будзе панаваць у свеце».

Вячаслаў СЕЛЯМЕНЕЎ: — У Нацыянальным архіве захоўваецца цікавы дакумент. Гэта даклад камандзіра 170-га артылерыйскага палка ад 20 ліпеня 1941 года, у якім ён расказвае аб прычынах паражэння ў першыя дні вайны. З 9 па 10 чэрвеня пачалося перамяшчэнне палка ў раён Ліды. Аўтар піша, што перамяшчэнне адбывалася пешым ходам — гэта значыць не спяшаючыся. Прычым узялі з сабой усё, што можна, акрамя снарадаў. І вось якія высновы камандзіра палка робіць аб прычынах паражэння: рыхтаваліся не да вайны, а да лагераў. І гэта нягледзячы на тое, што немцы сканцэнтравалі на мяжы свае войскі. Далей ён піша пра механізаваныя карпусы: пагналіся за колькасцю злучэнняў і часцей, а не за іх якасцю. Гэта значыць, механізаваныя карпусы сфарміравалі толькі на паперы. Рэальная большасць з іх была небаяздольнай. Акрамя таго, непадрыхтаванымі былі кадры, не было мабільна-заванасці войск, якія стаялі ў памежжы.

Валерый ГАЙДУКЕВІЧ: — Так, мехкарпусы былі не поўнасцю ўкамплектаваны, але дастаткова шмат танкаў з'яўляліся сучаснымі. Тым не менш першыя танкавыя брыгады пачалі фарміравацца толькі пад Масквой.

Вячаслаў СЕЛЯМЕНЕЎ: — Гэта ўсё тактычныя памылкі. Але самая галоўная памылка ішла адкуль? Рашэнне прымаў Сталін. Вярхоўны Галоўнакамандуючы ведаў, што армія не гатовая да вайны. І ўстанавіў нерэальны тэрмін. Ішлі даклады. А ўсе, хто яму дакладваў, рабіў гэта пад яго ўстаноўку. Аб'ектыўна становішча, даклады разведкі — усё гаварыла пра тое, што вайна будзе ў самым бліжэйшым тэрміне. Мы апублікавалі зборнікі дакументаў «Напярэдадні. Заходняя асобая ваенная акруга (канец 1939 г. — 1941 г.)», «Беларусь у першыя месяцы Вялікай Айчыннай вайны (22 чэрвеня — жнівень 1941 г.)», матэрыялы якіх сведчаць, што немцы канцэнтравалі свае войскі на мяжы. Але нягледзячы на гэта, усё дакладвалі Сталіну тое, што ён хацеў пачуць. Па-другое, савецкія войскі рыхтавалі не да абароны, а да наступлення. Устаноўка была такая: ваяваць на чужой тэрыторыі.

Валерый ГАЙДУКЕВІЧ: — Але былі і станоўчыя моманты ў першыя дні Вялікай Айчыннай вайны. Напрыклад, уноч на 22 чэрвеня 1941 года народны камісар Ваенна-марскога флоту Мікалай Кузняцоў аддаў загад аб прывядзенні

флоту ў поўную баявую гатоўнасць. У выніку ні адзін карабель не быў патоплены немцамі. Флот удалося захаваць. Варта згадаць і Адэскую ваенную акругу, якая на другі дзень вайны перайшла ў наступленне і перасекла мяжу з Румыніяй. Ва ўсіх падручніках па гісторыі вывучаецца вопыт абароны Паўднёва-Заходняга фронту 5-й арміяй, якая нават у такіх умовах змагла стрымаць наступ немцаў.

Аляксандр ФЕНЬ: — На другі дзень вайны ў раёне Луцка, Броды і Роўна адбылася буйная танкавая бітва пачатковага перыяду вайны, у выніку якой войскі праціўніка былі затрыманы ў наступленні на тыдзень. Ворагу не ўдалося акружыць савецкія войскі ў Львове, фашысты панеслі вялікія страты. Нягледзячы на тое, што і наша армія моцна пацярпела, поспех гэтага контрудару быў даволі знакавы. Не менш моцны контрудар быў нанесены і ў ліпені 1941 года ў раёне Сянна сіламі 20-й арміі і двух механізаваных карпусоў. Тут праціўнік быў адкінуты на 30 — 40 кіламетраў. Абараняючыся, нашы войскі затрымалі наступленне ворага на 5 дзён, што дазволіла выйграць час для арганізацыі абарончых дзеянняў.

Уладзімір МАКАРАЎ: — Каб не скаціцца да пустых абмеркаванняў, трэба памятаць выказанне знакамітага грузінскага майстра слова Шата Руставелі — «кожны ўяўляе сябе стратэгам, гледзячы на бой з боку». Сапраўды, ні для каго не было таямніцай, што вайна вялікая і яна будзе. Нямецкі Генштаб пачаў рыхтаваць новую сусветную вайну, калі яшчэ не скончылася Першая сусветная вайна. Так, вайна была непазбегная. Тады не было механізмаў, якія былі б здольныя яе спыніць. Іншае пытанне: хто і калі пачне? Для Савецкага Саюза яна ў прынцыпе была немагчымай. Краіна была неспаўнастаўна слабай, чым гітлераўская Германія, чым, па вялікім рахунку, аб'яднаная Еўропа. Нават у 1942 годзе па выпуску чыгуны і сталі Германія без уліку асноўных краін, якія далучыліся да яе, пераўзыходзіла Савецкі Саюз у чатыры разы.

Таму, каб казаць пра гэта, трэба зрабіць аналіз праціўніка, якога перамаглі. І вельмі каратка гэты аналіз робіць былы Дзяржсакратар ЗША Стэцініус. Ужо ў пасляваенны час аўтар кнігі «Арганаўт» (кодавая назва Ялцінскай канферэнцыі) сказаў, што Савецкі Саюз выратаваў Злучаныя Штаты Амерыкі ад паражэння. Так яно і было, бо гітлераўская Германія ў канцы 1941 — пачатку 1942 года прыступіла да вытворчасці далёкай авіяцыі, ракет падводнага флоту, бо наступны ўдар павінен быў быць па ЗША. А ў 1943—1944 гадах яны вывелі ракеты «Фау 2» у космас. І не адну, а тысячы, якія пусцілі на Лондан.

УРОК № 2.

«БЯССПРЭЧНАЯ НЕАБХОДНАСЦЬ»

«Звязда»: — *Запаліць такую вялікую цану, у кіраўніцтва СССР, у тых, хто змагаўся з гітлераўцамі на франтах Вялікай Айчыннай вайны і ў тыле ворага, не было права на памылку. Каб зразумець гэта, спатрэбілася чатыры доўгія гады. Сучасная зброя вырашыла б зыход сітуацыі ў адзін момант — цяпер любую краіну*

проста сцерлі б з твару зямлі. Таму пытанне нацыянальнай бяспекі на ўсіх этапах — самае галоўнае...

Уладзімір МАКАРАЎ: — У 2007 годзе ў Маскве адбылася навуковая канферэнцыя, у ходзе якой былі зроблены вельмі важныя высновы па праблемах міжнароднай ваеннай бяспекі. У тым ліку такая, што свет з пункту гледжання валадання ядзерным патэнцыялам застаўся двухполюсным. З аднаго боку — Злучаныя Штаты Амерыкі, з другога — Расія. Усе астатнія краіны, разам узятыя, ніколі не дасягнуць такога ўзроўню. І гэта фактар стрымлівання на аснове фактараў страху. Тое, што пераможцы ў глабальнай тэрмаядзернай вайне не будзе, не задавальняе ў тым ліку самыя заўзятыя, дэструктыўныя сілы, якія імкнуцца змяніць сітуацыю. Яшчэ ў сярэдзіне 1980-х гадоў спрабавалі стварыць праграму «Зорных войнаў». У выніку была выдадзена кніга «Касмічная зброя: дылема бяспекі», у якой паказана бесперспектыўнасць спроб выйсці з шахматнага па-та. Добра апісаны і так званы закон убываючага эфекту: пры стварэнні новых сістэм зброі, пры павелічэнні наступальных іншых, супрацьлеглы бок, зразумела, распрацоўвае аналагічныя сістэмы абарончага характару. Як вынік — пры велізарным накапленні гэтых патэнцыялаў эфект стрымлівання змяншаецца аж да нуля, і любая памылка або недакладнасць могуць прывесці да глабальнай катастрофы. І сёння мэта вялікай вайны — ірацыянальная або «нішто», таму распрацаваны канцэпцыі іншых войнаў.

«У гэтых умовах важна ўлічваць урокі той вайны, глабальнай вайны. Галоўны з іх — усімі мерамі забяспечваць мір і бяспеку, а значыць, неабходна быць гатовымі супрацьстаяць новым выклікам і пагрозам».

Валерый ГАЙДУКЕВІЧ: — Цяпер створаны такі запас ядзернай зброі, што калі яе прымяніць, зямны шар фактычна перастане існаваць. І гэты факт з'яўляецца сёння меншай меры стрымальным фактарам для ўсіх дзяржаў.

Вячаслаў СЕЛЯМЕНЕЎ: — Таму ні адзін агрэсар сёння не можа быць спакойным за тое, што наносіць першы ўдар, ён не атрымае адпору.

Аляксандр ФЕНЬ: — Така проста не можа быць, каб адзін прымяніў удар, а іншы застаўся ўбаку. Трэцяя сусветная вайна будзе апошняй.

Віталь БУСКО: — Таму, як ніколі, тэзіс «пакуль дыпламаты размаўляюць, гарматы маўчаць» сёння надзвычай актуальны. Любы канфлікт з краінай, якая валодае зброяй масавага паражэння, вельмі небяспечны. Таму галоўная задача — не дапусціць гэтага. Здавалася, немагчыма прымяніць Украіну, Расію і ЕС. Але ж удалося іх пасадзіць за адзін стол перамоў. І мы маем сёння хоць і вельмі кволы, але мір на Украіне. У перамовах і ёсць будучыня сучасных узброеных канфліктаў. Бо калі пачнуць «гаварыць» гарматы — а сёння гэта ўжо не гарматы, а рэактыўныя ўстаноўкі — будзе позна.

Валерый ГАЙДУКЕВІЧ: — Не так даўно я вярнуўся з Рыгі. Там мне задалі пытанне, чаму Расія неадэкватна рэагуе на размяшчэнне амерыканцамі сваіх ракет на тэрыторыі Румыніі. А як вы будзеце рэагаваць? — Кажу я ім і тлумачу. — Вы ўяўляеце, што гэтыя ракеты, якія стаяць у Румыніі, павінны будучы збіваць ракеты на ўзлёце. Так, яна знішчыць кантэйнер з боепрыпасамі, але галоўкі будучы узрывацца, а значыць, падаць. І куды яны будучы падаць? На Украіну? На Румынію? Ці Балгарыю? У адной ракеце — 10 мегатонных зарадаў. Гэта 100 Хірасім. Калі яна ўзарвецца, то што будзе са светам?

Віталій БУСЬКО: — Гэтую актуальную тэму мы на днях абмяркоувалі з паслом Румыніі. Ён пацвердзіў, што ракеты пастаўлены ў абарончых мэтах. Але вельмі важна разумець, што калі яны пачнуць функцыянаваць, то ўсё гэта палаяць і на іх, і на суседзяў. Калісьці, як вы ведаеце, у нас таксама была ядзерная зброя, ад якой мы добраахвотна адмовіліся. Калі астатнія краіны адмаўляліся ад ядзернай зброі, усе памятаеце, што галоўнай умовай было непрасоўванне НАТА на Усход. Што мы маем сёння? НАТА стаіць на нашым парозе. Таму вельмі сімвалічна, што на «круглым сталю» прысутнічае чалавек, які прымаў удзел у той вайне. Ён памятае, як гэта: калі ўсё гарыць, узрываецца, і што адчуваеш, калі зверху падаюць бомбы, а паралельна лятуць кулі і снарады.

Вячаслаў СЕЛЯМЕНЕЎ: — Сёння варта казаць і яшчэ аб адной важнай праблеме — бежанцаў. Напружаная сітуацыя складаецца ў тых дзяржавах, куды накіроўваюцца мігранты. Уявіце сабе, у краіну ўязджае больш як 300 тысяч людзей за год! Невядома, чым гэта можа скончыцца.

Валерый ГАЙДУКЕВІЧ: — Яшчэ ніхто толкам не асэнсаваў і не даў ацэнку гэтай міграцыі. Навідаючы, што працэсам кіруюць, у ім задзейнічаны дастаткова вялікія грошы. Не проста людзі сабраліся, селі ў лодку і паплылі. Так не бывае. Для таго, каб чалавек прыбыў у Еўропу, яму плацяць вялікія грошы. І не трэба хаваць, што сярод іх ёсць падрыхтаваны баевыя, якія папросту чакаюць свайго часу. Таму не выключана, што трагічныя падзеі яшчэ наперадзе.

Аляксандр ФЕНЬ: — Беларусь — мірная дзяржава, якая ўжо карыстаецца аўтарытэтам для сусветнай грамадскасці. Таму зараз ва ўсіх нас адна задача — прадрываць усе меры, каб папярэдзіць вайну.

Віталій БУСЬКО: — У тым ліку такія «круглыя сталы» павінны ўплываць на грамадскую думку. Наколькі я помню, былі тры ступені пабудовы камунізму. І асноўнай з'яўлялася ступень «новы чалавек», што азначала новае мысленне. Так і тут. Пакуль рэвалюцыя не адбудзецца ў нашых галовах, пакуль кожны не асэнсуе, што не будзе пераможчы ў новай вайне, да таго часу небяспека будзе панавіць у свеце.

УРОК № 3.

«СПРАГНАЗАВАНАСЦЬ І ГАРАНТАВАНАСЦЬ»

«Звязда»: — Ці можна пазбегнуць падобнай трагедыі, калі своечасова вынесці ўрок з мінулых падзей? Як папярэдзіць сучасныя ўзброеныя канфлікты? **Нездарма наша новая Ваенная дактрына носіць абарончую скіраванасць.**

Уладзімір МАКАРАЎ: — У гэтых умовах важна ўлічваць урокі той вайны, глабальнай вайны. Галоўны з іх — усімі ме-

рамі забяспечваць мір і бяспеку, а значыць, неабходна быць гатовымі супрацьстаяць новым выклікам і пагрозам. Сёння поўнаасцю зменена канцэпцыя вядзення вайны. І ў новай Ваеннай дактрыне, прынятай ужо ў першым чытанні, якраз разглядаюцца сучасныя ваенныя канфлікты. Прадугледжаны тры тыпы вайны (рэгіянальная, лакальная і міжнародная) і два ўзброеныя канфлікты (міжнародны і ўнутраны). Прычым агульнымі рысамі для ўсіх іх, акрамя прымянення высокаэфектыўнай зброі, з'яўляюцца вядзенне інфармацыйнага проціборства як неад'емнай часткі ваенных канфліктаў, павышэнне ролі спецыяльных аперацый, спецыяльных ваенскіх фарміраванняў, тэрарыстычных арганізацый... Усе войны, трагічныя падзеі на поўначы Афрыкі — гэтаму прыклад.

Валерый ГАЙДУКЕВІЧ: — Пры стварэнні новай Ваеннай дактрыны ўлічваўся вопыт апошніх узброеных канфліктаў. Можна прывесці прыклад падзей ва Украіне. Звяржэнне ўлады адбылося з прычыны ўнутранага канфлікту. Калі памятаеце, спачатку на плошчу выйшлі палітыкі, бабулі, дзядулі, а потым з'явіліся арганізаваныя атрады. Адкуль яны з'явіліся? Яны ж не прыехалі з-за мяжы. Гэта ўкраінцы, якія былі падрыхтаваны ў спецыяльных падраздзяленнях, што фінансаваліся, — і вось вам дзяржаўны пераварот. Колькі там народу паклалі. І зноў там гінуць людзі. Што адбываецца зараз? Зносяць помнікі, мяняюць назвы вуліц. Навошта? Зразумець складана. З'явіліся новыя выклікі і пагрозы, новыя спосабы вядзення баявых дзеянняў, новая тэхніка, узбраенне — усё гэта патрабуе поўнага асэнсавання. Вялікая ўвага ў новай Ваеннай дактрыне надаецца і такому паняццю, як інфармацыйная вайна.

Уладзімір МАКАРАЎ: — Вельмі шмат спекуляцый у дачыненні да Беларусі было наконт ўнутранага ўзброенага канфлікту: маўляў, мы часосці баімся. Ніхто нічога не баіцца. Па меркаванні аўтараў кнігі «Пастка. Новыя тэхналогіі барацьбы з расійскай дзяржаўнасцю», у свеце толькі дзве дзяржавы, супраць якіх задзейнічаны ўвесь патэнцыял тэхналогіі каларовых аksamітных рэвалюцый, якія выйшлі пераможцамі: гэта Кітайская Народная Рэспубліка, якая адмовілася гуляць па правілах віртуальнага спектакля, і Рэспубліка Беларусь — дзякуючы жыццёвай мудрасці і не сюррэалістычнаму мысленню Прэзідэнта краіны Аляксандра Лукашэнкі. Такая выснова вучоных.

Але за мір і бяспеку заўсёды трэба змагацца. І, сапраўды, Беларусь падае прыклад, як захоўваць мір і стабільнасць на працягу двух дзясяткаў гадоў, нягледзячы на спробы дэстабілізацыі і шмат што іншае. Сёння Беларусь паказвае, як будаваць адносіны з іншымі дзяржавамі, як быць фактарам міру і бяспекі ва ўмовах, калі дамоклі меч занесены. Дарэчы, чаму ўпершыню за шэсць стагоддзяў адбылася сустрэча Папы Рымскага і кіраўніка Рускай праваслаўнай царквы? Штодзённа гіне каля 300 хрысціян. У выніку — сотні тысяч забітых. Лівія, Ірак, Сірыя... Такага генацыду не было ніколі. Гэта таксама адзін з выклікаў. Таму, па-першае, трэба ствараць міралюбівы палітыку, а па-другое, памятаць, што кіруюць светам не сяброўскія поціскі рук, а толькі інтарэсы, якія трэба абараняць, у тым ліку ў ваеннай сферы.

Віталій БУСЬКО: — І толькі тады армія абароніць іх, калі яе вайскоўцы будучы сапраўдны-

мі патрыётамі сваёй Радзімы, зразумеюць, што гэта іхняе і ніхто не мае права суды прыйсці і нешта чапаць. І немагчыма за год ці паўтара, што малады чалавек служыць у войску, навучыць яго любіць Радзіму. Ён павінен гэта ўмець ужо да таго, калі прыйдзе туды.

«Няправільна была зроблена ацэнка ваеннай кампаніі фашысцкай Германіі ў Еўропе. І зыходзячы з гэтага, быў няправільна вызначаны галоўны ўдар немцаў».

Уладзімір МАКАРАЎ: — Каб быць гатовымі дзейнічаць у любым з канфліктаў, за апошнія дзесяцігоддзі нашы Узброеныя Сілы вытрымалі некалькі мадэрнізацый. Дарэчы, упершыню ў новай Ваеннай дактрыне дадзена азначэнне, што такое незаконнае ўзброенае фарміраванне. Ні ў каго не павінна быць сумненняў, што калі тыя або іншыя недзяржаўныя ваенізаваныя аб'яднанні з'яўцацца на нашай тэрыторыі, яны будучы знішчаны бялітасна і беспаваротна. Бо мір і стабільнасць — самыя важныя заваёвы, якія ёсць. І беларусы гэта добра разумеюць з пункту гледжання памяці. Бо калі б не партызанскія фарміраванні, якія кантралявалі на канец 1943 года 60% тэрыторыі, то беларускі этнас перастаў бы існаваць. У Зімяніна, сакратара ЦК КПСС, а падчас вайны кіраўніка камсамола Беларусі, аднаго з арганізатараў партызанскага і падпольнага руху, ёсць жудасная лічба: Беларусь выйшла з вайны з мільённым насельніцтвам. Гэта трэба помніць, каб усё добра разумелі, чаму ў нас 22 чэрвеня — вельмі трагічны дзень. Гэтак жа трэба памятаць тыя 14 лагераў па зборы крыві ў дзяццё...

Вячаслаў СЕЛЯМЕНЕЎ: — І больш чым 9 тысяч знішчаных вёсак. Прычым людзі, якія перажылі жудасную акупацыю, да гэтага часу афіцыйна не лічацца ахвярамі вайны.

Уладзімір МАКАРАЎ: — Ваенная дактрына прадугледжвае ўсю сукупнасць поглядаў на забеспячэнне ваеннай бяспекі нашай краіны. Ваенная небяспека ёсць заўсёды. Як у чэхайскай драматургіі, калі ружжо вісіць на сцяне — яно абавязкова выстраліць. Што тычыцца ваеннай пагрозы, гэта крайняя ступень небяспекі, калі верагоднасць узброенага канфлікту вялікая. І для таго, каб ваенная небяспека не перарасла ў ваенную пагрозу, прадугледжаны пералік мер, аб якіх ужо ішла размова. І сярод гэтых мер ёсць удасканаленне ідэалагічнай работы ў мэтах дасягнення і падтрымання высокага маральнага духу ў ваеннаслужачых, выхавання ва ўсіх грамадзян Беларусі пачуцця патрыятызму. Яшчэ ў XIX стагоддзі было сфармулявана Клаўзевічам, што будучыя магчымыя войны павінны быць забяспечаны трыадзінствам улады, народа і арміі. Калі адзін з элементаў выпадае, то перамагчы немагчыма. І трэба ў гэтым аддаць належнае Беларусі, якая нягледзячы на шматлікія праблемы, захавала самае галоўнае — і ўладу, і народ, і армію. І той факт, што Беларусь паказвае, як можна ў гэтых умовах захаваць мір і стабільнасць, дарагога каштуе. Упэўнены, што вопыт нашай краіны будзе запатрабаваны для таго, каб захаваць мір на планеце Зямля.

Вераніка КАНЮТА. kanyuta@zviazda.by
Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

■ Жывая гісторыя

ПЕРАМОГА З ВОДАРАМ БЭЗУ

Біёлагі Цэнтральнага батанічнага саду НАН Беларусі сталі лаўрэатамі міждзяржаўнай прэміі «Зоркі Садружнасці»

Сёння ў Камернай зале Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета Беларусі ўручаць галоўную гуманітарную прэмію СНД «Зоркі Садружнасці». Лаўрэатамі прэміі ў гэтым годзе сталі азербайджанскі піяніст Фархад Бадалбейлі, армянскі фізік Сяргей Амбарцумян, кіргізскі кампазітар Муратбек Бегаліев, малдаўскі пісьменнік Іон Друцэ, расійскі артыст Юрый Саломін, таджыкскі мастак Вафо Назараў,

генеральны дырэктар Нацыянальнай акадэмічнай бібліятэкі Казахстана Умуткан Муналбаева. Сярод пераможцаў — і нашы суайчыннікі, беларускія біёлаг Уладзімір Рашэтнікаў, Уладзімір Ціток і Алена Спірыдовіч. Іх праект «Бэз Перамогі» стаў адным з самых значных і важных у падтрыманні навуковага, міжкультурнага дыялогу і патрыятычнага выхавання народаў краін СНД.

Фота: Нэдрэе/БУЖАН.

Калекцыя бэзу Цэнтральнага батанічнага саду НАН Беларусі захоўвае 22 віды і больш за 250 сартоў, у тым ліку 16 сартоў беларускай селекцыі.

СІМВАЛ РАДАСЦІ І ШЧАСЦЯ

Гэты праект — не проста спроба распаўсюдзіць у краінах-суседках шматлікія сарты адной з самых любімых дэкаратыўных раслін. Яе духмяныя і вытанчаныя кветкі захоўваюць у сабе памяць пра трагічныя падзеі Вялікай Айчыннай вайны і адначасова радасць Перамогі. Бо менавіта галінкамі бэзу ў маі 1945 года сустрэкалі савецкіх воінаў-вызваліцеляў.

— А яшчэ гэта кветка — сімвал шчасця, — лічыць **загадчык лабараторыі прыкладной біяхіміі, кандыдат біялагічных навук, дацэнт Алена СПІРЫДОВІЧ.** — Мы ўсе ў дзяцінстве шукалі ў густых гронках бэзу кветачку з пяццю пялёсткамі і верылі, што менавіта яна прынясе нам гэта пачуццё.

Яшчэ ў 1943 годзе савецкі франтавік і таленавіты селекцыянер Леанід Калеснікаў пачаў ствараць новыя сарты бэзу і прысвячаў іх героям і значным падзеям Вялікай Айчыннай вайны. Сёння гэту справу прадаўжаюць яго вучні і паслядоўнікі ў розных краінах на пост-савецкай прасторы. Міжнародны праект «Бэз Перамогі» дапамог аб'яднаць намаганні біёлагаў і адначасова згуртаваць вялікую колькасць людзей розных узростаў, прафесій, інтарэсаў, якія жывуць на адлегласці ў некалькі тысяч кіламетраў адзін ад аднаго, для захавання нашай агульнай гістарычнай памяці.

Упершыню ідэя высадкі ў гарадах-героях бэзавых алей была агучана ў рамках Савета батанічных садоў Расіі і Беларусі. Для гэтай справы аб'яднаны высілкі чатыры біятэхналагічныя цэнтры: Цэнтральны батанічны сад НАН Беларусі, Галоўны батанічны сад імя М.В. Цыцына (Масква), Валгаградскі рэгіянальны батанічны сад і Нікіцкі батанічны сад-Нацыянальны навуковы цэнтр (Ялта). Дзякуючы руплівай працы па аднаўленні і размнажэнні сартоў бэзу сёння ў гарадах-героях сабраны лепшыя сарты гэтай расліны ваеннай тэматыкі: разам з бэзамі Леаніда Калеснікава «Вялікая Перамога», «Капітан Гастэла», «Маршал Жукаў» квітнеюць яліцкія «Севастопальскі салют», «Эльціген» і беларускія «Вера Харужая», «Абаронцам Брэста», «Партызанка», «Канстанцін Заслонаў» і інш.

У ПРАБІРЦЫ — БУДУЧЫНЯ БІАРАЗНАСТАЙНАСЦІ

Праект «Бэз Перамогі» стартаваў у 2011 годзе з вытворчасці пасадачнага матэрыялу, сабранага з усіх вышэй адзначаных біятэхналагічных цэнтраў. Справа атрымалася сапраўды міжнародная. Беларускія селекцыянеры займаліся мікракланальным размнажэннем і ўвядзеннем у культуру абраных сартоў бэзу, валгаградцы дарошчвалі і адаптавалі маленькія расліны для іх высадкі ў гарадах-героях Расіі, Украіны і Беларусі.

Выкарыстаць тэхналогію мікракланальнага размнажэння было вырашана для захавання разнастайнасці і адначасова генетычнай чысціні культуры. У гэтым працэсе ад расліны аддзяляюць невялікую колькасць жывой тканкі і змяшчаюць яе ў пажыўнае асяроддзе. Праз некаторы час з некалькіх клетак вырастае цэлая расліна.

Сёння ў біятэхналагічнай лабараторыі Цэнтральнага батанічнага саду НАН Беларусі, у ка-

лекцыі in vitro (у прабірцы, штучных умовах) падтрымліваецца 66 сартоў бэзу. Гэтыя маленькія кусцікі — каштоўны аб'ект генетычнай разнастайнасці і нацыянальнай спадчыны.

— Бэз не з'яўляецца доўгажыхаром, максімальная працягласць яго жыцця — паўстагоддзя. І чым старэйшым ён становіцца, тым горш укараняюцца чаранкі, менш усходзіць насенне, якое, акрамя таго, «перамешваецца» з іншымі сартамі бэзу. Таму толькі з дапамогай мікракланальнага размнажэння магчыма захаваць унікальны асаблівасці той ці іншай расліны, — упэўнены **загадчык аддзела біяхіміі і біятэхналогіі раслін, доктар біялагічных навук, прафесар, акадэмік Уладзімір РАШЭТНІКАЎ.** Так, беларускія спецыялісты змаглі аднавіць сарты французскай селекцыі, якія былі страчаны нават у самой Францыі.

У КОЖНЫМ ГОРАДЗЕ АЛЕІ ЗАЦВІТУЦЬ...

Першыя бэзавыя алеі ў межах праекта з'явіліся яшчэ ў 2013 годзе ў Валгаградзе і паступова пачалі з'яўляцца ў кожным з 12 гарадоў-герояў: Мінску, Валгаградзе (Сталінградзе), Керчы, Кіеве, Маскве, Мурманску, Наварасійску, Адэсе, Санкт-Пецярбургу (Ленінградзе), Севастопалі, Смаленску, Туле, а таксама ў Брэсцкай крэпасці-героі.

Беларускія алеі бэзу сартоў ваеннай тэматыкі з'явіліся ў музейна-паркавым комплексе «Перамога» побач з новым будынкам музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны, а таксама ў Лошыцкім сядзібна-паркавым комплексе Мінска, каля брацкай магілы ў Парку Чалюскінцаў і мемарыяльнага комплексу «Брэсцкая крэпасць-герой». Разам са спецыялістамі Батанічнага саду алеі дапамагалі ствараць ветэраны, прадстаўнікі мясцовай улады, Следчага камітэта, суваруцкага ваеннага вучылішча, навучнікі дзіцячай музычнай школы мастацтваў, члены БРСМ і інш.

— Запрашаючы да ўдзелу ў акцыі суваруцкай і навучонай музычнай школы, мы разумеалі: калі дзеці будучы саджаць бэз разам з ветэранамі, гэта будзе не толькі сустрэча двух пакаленняў — наш праект дапаможа маладым людзям дакрануцца да гісторыі, жывой і вельмі важнай для нас, — адзначыла Алена Спірыдовіч.

Нягледзячы на тое, што наступныя юбілейныя даты, звязаныя з Перамогай у Вялікай Айчыннай вайне, чакаюцца яшчэ не хутка, аўтары праекта не спыняюць сваёй дзейнасці. Кожную вясну яны плануецца папаўняць алеі бэзу ў гарадах-героях новымі селекцыйнымі ўзорамі. А ў 2016—2020 гадах бэзавыя алеі павінны з'явіцца і ў гарадах баявой славы Расіі, Украіны і Беларусі.

***

Далучыцца да праекта змаглі і іншыя лаўрэаты галоўнай гуманітарнай прэміі СНД «Зоркі Садружнасці». 10 чэрвеня на Партызанскай палыне Цэнтральнага батанічнага саду НАН Беларусі яны разам залажылі алею «Бэз Перамогі» з сартоў «Вялікая Перамога», «Валлянціна Грызадубава», «Абаронцам Брэста» і «Памяць пра Калеснікава».

Вераніка КОЛАСАВА

Школьная бібліятэка

КАБ НЕ СТАЦЬ «АПОШНІМІ З МАГІКАН»

ЦІ МОЖНА ЗАЦІКАВІЦЬ ПАДЛЕТКАЎ ЛІТАРАТУРНАЙ КЛАСІКАЙ?

Крытэрыі адбору мастацкіх твораў для іх уключэння ў вучэбную праграму па беларускай літаратуры і перспектывы развіцця гэтага прадмета ў школе абмяркоўваліся падчас «круглага стала», які прайшоў у Акадэміі паслядыпломнай адукацыі з удзелам педагогаў і пісьменнікаў.

Міжнародныя даследаванні самых розных узроўняў, у тым ліку PIRLS і PISA, сведчаць пра тое, што сучасныя дзеці чытаюць не толькі менш, але і значна горш, чым іх равеснікі 20—30 гадоў назад. Але праблема заключаецца не ў хуткасці чытання, хоць і ў гэтым плане ўжо гучаць трывожныя сігналы. Галоўная праблема — у асэнсаванні і разуменні прачытанага, уменні ўсвядоміць і пачуць тое, што хацеў сказаць аўтар. Таму педагогаў ва ўсім свеце вельмі хваляюць пытанні фарміравання ў навучэнцаў чытацкай пісьменнасці (разумення пісьмовых тэкстаў)...

Ведаць, каб умець і дзейнічаць

— Работа па пераглядзе вучэбных праграм па беларускай літаратуры распачалася ў пачатку 2015 года. Гэта было звязана з пераходам да прынцыпаў, якія забяспечваюць адносна завершанасць другой ступені агульнай сярэдняй адукацыі, і ўвядзеннем профільнага навучання на трэцяй ступені, — расказала **галоўны спецыяліст упраўлення агульнай сярэдняй адукацыі Міністэрства адукацыі Ірына Булаўкіна**.

Абнаўленні зместу і навукова-метадычнага забеспячэння літаратурнай адукацыі былі звязаны з укараненнем кампетэнтнаснага падыходу. Стаяла задача надаць літаратурнай адукацыі практыка арыентаваны характар, каб усё, што вывучаецца на ўроку, было ўключана ў практычную дзейнасць. Міністэрствам адукацыі створана рабочая група па абнаўленні зместу літаратурнай адукацыі ва ўмовах рэалізацыі кампетэнтнаснага падыходу, у якую ўвайшлі вучоныя, выкладчыкі ўстаноў вышэйшай адукацыі, настаўнікі, метадысты, прадстаўнікі «Саюза пісьменнікаў Беларусі».

— Улічваючы сусветныя тэндэнцыі ў змесце школьнай літаратурнай адукацыі, на першы план сёння выходзіць узровень функцыянальнай пісьменнасці, — тлумачыць дацэнт кафедры рыторыкі і метадыкі выкладання мовы і літаратуры філалагічнага факультэта БДУ, доктар педагагічных навук **Вольга ПРАСКАЛОВІЧ**. — Пад функцыянальнай пісьменнасцю мы разумеем здольнасць выкарыстоўваць набытыя веды, уменні і навыкі для рашэння дыяпазону жыццёвых задач у розных сферах чалавечай дзейнасці і сацыяльных узаемаадносін. Сучасная адукацыя імкнецца пераарыентавацца з пазіцыі «ведаць, каб памятаць» на пазіцыю «ведаць, каб умець і дзейнічаць».

Абноўлены змест навучання беларускай літаратуры ўжо знайшоў адлюстраванне ў новых вучэбных праграмах, якія былі распрацаваны ў Нацыянальным інстытуце адукацыі і пачалі ўкараняцца паэтапна, пачынаючы з 5-га класа. У 2016/2017 навучальным годзе па абноўленай праграме будуць навучацца вучні 6-х класаў. А на III ступені (у 10—11-м класах) на працягу чатырох гадоў будуць дзейнічаць праграмы пераходнага перыяду.

— У вучэбную праграму для шасцікласнікаў унесены значныя карэкціроўкі, фактычна адбылося пераарыентаванне вучэбнага матэрыялу, — удакладняе **Вольга ПРАСКАЛОВІЧ**. — Творы, якія раней былі ў спісе «Для чытання і абмеркавання», прапанаваны

цяпер для тэкстуальнага вывучэння. Напрыклад, «Незабыўная старонка славянскай мінуўшчыны» Генрыха Сянкевіча (урывкі з рамана «Крыжакі»). Для тэкстуальнага вывучэння прапанавана таксама і паэзія Міхася Башлакова. Быў пашыраны спіс літаратуры для дадатковага чытання.

У 5-6-м класах на вывучэнне літаратуры адводзіцца па 70 гадзін (з іх 62 гадзіны — на вывучэнне твораў, 4 гадзіны — на творчыя работы і 4 гадзіны — на ўрокі па творах для дадатковага чытання). У 7-8-м класах курсы беларускай літаратуры разлічаны на 53 гадзіны (з іх 45 гадзін — на вывучэнне твораў, 4 гадзіны — на творчыя работы і 4 гадзіны — на ўрокі па творах для дадатковага чытання).

«Нават самы таленавіты пераказ рамана Купера «Апошні з магікан» не заменіць чытанне арыгінала, затое ёсць шанец, што творчасць цікавага пісьменніка не застанеца ўвогуле незаўважанай падлеткамі, а кагосьці, можа, падштурхне і да чытання першакрыніцы».

Больш гадзін для «Людзей на балоце»

А вось курс 9-га класа займае ў сістэме літаратурнай адукацыі асобнае месца, паколькі ён адносна завяршае агульную сярэдняю адукацыю.

— Яго мэта — сфарміраваць у вучню цэласнае ўяўленне пра беларускую літаратуру ад старажытнасці да сучаснасці, дапамагчы асэнсавачы ідэіна-мастацкі змест лепшых твораў беларускага мастацкага слова, — тлумачыць **Вольга ПРАСКАЛОВІЧ**. — Увага вучню на гэтым этапе навучання канцэнтруецца на мастацкім творы, але з падключэннем інфармацыі пра эпоху, адметнасці часу, якія паўплывалі на яго стварэнне, асноўныя звесткі з жыцця і творчасці пісьменніка. З'явы гісторыі і літаратуры раскрываюцца пераважна на прыкладзе канкрэтнага мастацкага твора або асобных твораў пісьменніка.

Што тычыцца старшай школы, то асноўны прынцып структуравання літаратурных курсаў у 10-11-м класах (для базавага і павышанага ўзроўню вывучэння прадмета) — лінейны на гісторыка-літаратурнай аснове.

Базавы ўзровень прадугледжвае знаёмства вучню з агульнымі заканамернасцямі і

асаблівасцямі развіцця беларускай літаратуры ў пэўны гістарычны перыяд, асэнсаванне знакавых твораў найбольш яркіх прадстаўнікоў мастацтва слова.

У 10-м класе з вывучэннем беларускай літаратуры на базавым узроўні была зменшана колькасць вывучаемых твораў. Раман Андрэя Мрыя «Запіскі Самсона Самася» перанесена ў спіс твораў для дадатковага чытання. Некаторыя вялікія па памеры і складанія для вучнёўскага ўспрымання творы былі заменены на менш аб'ёмныя: замест рамана Кузьмы Чорнага «Пошукі будучыні» прапануецца апавяданне «Макаркавых Волька». А колькасць гадзін на вывучэнне вялікіх па аб'ёме твораў, такіх, як раманы Івана Мележа «Людзі на балоце» і Уладзіміра Караткевіча «Каласы пад сярпом тваім», наадварот, павялічылася.

Ваенная тэма:

Васіль Быкаў

і Святлана Алексіевіч

Затое павышаны ўзровень вывучэння беларускай літаратуры на III ступені агульнай сярэдняй адукацыі прадугледжвае не толькі пашырэнне кола тэм і аўтараў, а, у першую чаргу, больш ґрунтоўны аналіз праграмных літаратурных твораў, большую ўвагу да праблем сусветнага літаратурнага працэсу, літаратуры суседніх народаў, узаемадзеянне літаратуры і іншых відаў мастацтва, глыбейшае вывучэнне тэарэтыка-літаратурных паняццяў. На вывучэнне на павышаным узроўні літаратуры ў 10-11-м класах адводзіцца 105 гадзін (тры гадзіны ў тыдзень), з іх 93 гадзіны — на вывучэнне і абмеркаванне твораў, 10 гадзін — на творчыя работы і 2 гадзіны — на ўрокі па творах для дадатковага чытання.

Для манаграфічнага вывучэння ўвядзены тэмы па творчасці Вацлава Ластоўскага, Уладзіміра Жылі, Язэпа Пушчы, Андрэя Мрыя. Пашыраны спіс твораў для тэкстуальнага вывучэння: у тэму «Максім Гарэцкі» ўключана аповесць «Дзве душы», у тэму «Змітрок Бядуля» — лірычныя мініяцюры і абразкі, у тэму «Пятрусь Броўка» — паэма «Голас сэрца», у тэму «Кузьма Чорны» — раман «Пошукі будучыні», у тэму «Аркадзь Куляшоў» — паэма «Сцяг брыгады», у тэму «Янка Брыль» — апавяданне

«Галя» і лірычныя мініяцюры, у тэму «Іван Мележ» — раман «Подых навалніцы», у тэму «Уладзімір Караткевіч» — вершы. Павялічана колькасць гадзін на вывучэнне найбольш значных і аб'ёмных тэм: жыццё і творчасць Кузьмы Чорнага, Івана Мележа, Уладзіміра Караткевіча, Максіма Танка...

А ці знайшлося ў вучэбнай праграме па беларускай літаратуры месца для Святланы Алексіевіч? Як высветлілася, у 11-м класе ў раздзеле «Сучасная беларуская проза» на тэму вайны настаўніку прапануецца творы некалькіх аўтараў: Васіля Быкава «У тумане», Івана Чыгрынава «Вяртанне да віны», Алеся Адамовіча «Нямко», Георгія Марчука «Крык на хутары», Святланы Алексіевіч «У вайны не жаночае аблічча». Таму выбар — за педагогам... **Творы Святланы Алексіевіч уключаны ў праграму як у профільных класах, так і ў класах з базавым узроўнем вывучэння дысцыпліны.**

Асаблівы падыход

да «прынцэс тусоўкі»

Як прызнаюцца члены рабочай групы, па сённяшні дзень няма адзінай перыядызацыі літаратуры і адзінага меркавання наконт таго, якую літаратуру лічыць сучаснай? Скажам, ці можа літаратура, якая стваралася ў сярэдзіне 80-х гадоў мінулага стагоддзя, разглядацца цяперашнімі школьнікамі як сучасная? Наколькі актуальная яна для іх?

— Трэба мець на ўвазе, што гэта апошня тэма, якая завяршае вывучэнне беларускай літаратуры, падсумоўвае этапы яе развіцця і акрэслівае перспектывы далейшых пошукаў айчыннага прыгожага пісьменства. У школьным курсе 11-га класа значна абноўлены спіс твораў сучаснай беларускай літаратуры. Так, у новую вучэбную праграму ўвядзены творы, напісаныя ў канцы XX — пачатку XXI стагоддзя, — тлумачыць **Вольга ПРАСКАЛОВІЧ**. — Для вывучэння старшакласнікамі рэкамендаваны творы Людмілы Рублеўскай, Алеся Наварыча, Георгія Марчука, Сяргея Кавалёва, Пятра Васючэнка, Ігара Сідарука, Міхася Башлакова, Міколы Шабовіча і іншых.

— Настаўнік павінен сачыць за тым, як сёння развіваюцца паэзія, проза, драматургія, якія з'яўляюцца новай імёны, —

Фота Сяргея Нікілаева

упэўнены **Яўген ХВАЛЕЙ, член Саюза пісьменнікаў Беларусі**, аўтар апавесці «Прынцэса тусоўкі», якая перажыла ўжо чатыры перавыданні. — Я лічу, што адным з галоўных прынцыпаў адбору твораў для школьнай праграмы павінна быць суаднесенасць іх з часам, пазнавальнасць герояў і сюжэтна-цікаваасць для школьніка. А класічныя творы неабходна для сучасных дзяцей адаптаваць: гэта тычыцца ў тым ліку твораў Івана Шамякіна, Янкі Брыля, Івана Мележа.

— Безумоўна, трэба ўлічваць і псіхалага-ўзроставае асаблівасці вучняў, даступнасць тэксту для іх разумення, — пагаджаецца **Вольга ПРАСКАЛОВІЧ**. — Яшчэ адзін крытэрыі — сувязь з жыццём. Класіку адбірае час. На маю думку, асноватворны прынцып — гэта адпаведнасць твора той ці іншай эпосе і народу. «Мой родны кут, як ты мне мілы...» — гэта знаковы твор, візітэўка нашай краіны, гэтыя радкі ў кожнага на вуснах...

Дырэктар Інстытута літаратуразнаўства імя Янкі Купалы Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры ІНН Беларусі, доктар філалагічных навук, прафесар, член Прэзідыума Саюза пісьменнікаў Беларусі Іван САВЕРЧАНКА прапануваў у якасці прадме-

та для дыскусіі вопыт заходніх краін, дзе творы класікаў «перакладаюць» на сучасную мову. Гэтым займаюцца таленавітыя майстры слова, якія робяць класічную літаратуру даступнай для новага пакалення чытачоў, адаптуюць яе пад нашы рэаліі, прапануюць сучаснае наватарскае асэнсаванне твора. Мала шанцаў, што падлеткі асіляць вялікі твор. Безумоўна, нават самы таленавіты пераказ рамана Купера «Апошні з магікан» не заменіць чытанне арыгінала, затое ёсць шанец, што творчасць цікавага пісьменніка не застанеца ўвогуле незаўважанай падлеткамі, а кагосьці, можа, падштурхне і да пошуку першакрыніцы.

— Ці будзе дзіця чытаць, у многім залежыць ад самога настаўніка, — перакананая **Ірына Булаўкіна**. — Трэба пабудаваць і правесці ўрок так, каб раскрыць магчымасці кожнага вучня, прымусіць яго азірнуцца і задумацца. Галоўная задача педагога — уключыць у размову ўвесь клас, даць зразумець школьнікам, наколькі гэта выдатны і займальны занятак — чытанне кніг. Мяркую, што калі сам настаўнік шмат чытае, то заахваціць дзяцей ён зможа.

Надзея НІКАЛАЕВА
nikalaeva@zviazda.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПОВТОРНОМ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ по продаже конфискованного имущества в г. Гродно 12 июля 2016 года

№ лота	Наименование объекта	Местонахождение объекта	Начальная цена с НДС (руб.)	Сумма задатка (руб.)	Условия продажи	Характеристика объекта
1.	Капитальное строение 400/С-94381 (сборочный цех);	г. Гродно, ул. Городенская, 2А	46 656	4 665,6	без условий	Здание расположено на земельном участке общей площадью 0,2420 га с кадастровым номером 44010000001007900. Здание компрессорного цеха 1981 года постройки, площадью 25 кв.м, кирпичное.
2.	Капитальное строение 400/С-94464 (компрессорный цех);	г. Гродно, ул. Городенская, 2А	4 646,16	464,62	без условий	Здание расположено на земельном участке общей площадью 0,2420 га с кадастровым номером 44010000001007900. Здание сборочного цеха 1966 года постройки, площадью 224 кв.м, кирпичное.
3.	Капитальное строение 400/С-94468 (котельная с весовой)	г. Гродно, ул. Городенская, 2А	57 591	5 759,1	без условий	Здание расположено на земельном участке общей площадью 0,2420 га с кадастровым номером 44010000001007900. Здание котельной с весовой 1981 года постройки, площадью 253 кв.м, кирпичное.

*Лот продается по поручению комиссии по работе с имуществом, обращенным в доход государства, при Гродненском горисполкоме.

Организатор аукциона: ГП «Гродненский центр недвижимости», г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет №57, т. (0152) 720537, 720546.

При проведении торгов предусмотрен шаг аукциона – 10%. К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашения с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

- Копии платежных поручений о внесении задатка за подачу заявления на расчетный счет 3012000041810 в филиале №400 ГОУ ОАО АСБ «Беларусбанк», код 752, УНП 590727594, получатель – ГП «Гродненский центр недвижимости», с отметкой банка-отправителя об их исполнении.

- Юридическое лицо: Доверенность, выданную представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), одну копию учредительных документов.

Физическое лицо: Паспорт, а в случае участия в аукционе представителя физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность. Прием заявления на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, а чем организатор аукциона извещаются участники аукциона.

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене продажи, увеличенной на 5 процентов. Торги проходят в форме открытого аукциона с условием на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет тор-

гов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона. Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) подписывается в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона. Победитель обязан возместить расходы, связанные с организацией и проведением аукциона в течение 3-х рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона. Аукцион состоится 12 июля 2016 года в 12.00 в здании горисполкома по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1. Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет №57, в рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 с 13 июня по 6 июля 2016 года. Телефонные для справок в Гродно: (0152) 720537, 720546. Адрес сайта: www.grodno.gov.by

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ

Наименование (описание) имущества и его стоимость	Лот №1. Станция технического обслуживания (капитальное строение инв. №230/С-11115), начальная стоимость лота 1 124 000 000 белорусских рублей.
Собственник (владелец) имущества	Открытое Акционерное Общество «Лепельагросервис»
Местонахождение имущества	Витебская область, г. Лепель, Минское шоссе, 157 км. По всем вопросам, касающимся осмотра имущества, обращаться к директору ОАО «Лепельагросервис» Бойдаченко Артему Леонидовичу, тел. 8 (033) 360 96 67.
Наличие обременений	Не имеется
Место (адрес), дата и время проведения торгов	Отдел принудительного исполнения управления принудительного исполнения главного управления юстиции Витебского облисполкома г. Витебск, ул. Б. Хмельницкого, 10/1, каб. 1.4 24 июня 2016 года в 11.00.
Справочная информация об организаторе торгов	Отдел принудительного исполнения управления принудительного исполнения главного управления юстиции Витебского облисполкома. 210015, г. Витебск, ул. Б. Хмельницкого, 10/1, каб. 1.4. Судебный исполнитель Атрахимович Николай Александрович, тел. (0212) 61 40 24. Начальник отдела Бураков Игорь Вячеславович, тел. (0212) 61 40 15.
Условия и порядок проведения торгов	1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии прений для приобретения имущества, предусмотренных законодательством. 2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества на депозитный счет управления принудительного исполнения главного управления юстиции Витебского облисполкома №3642903001037 филиала №200 – Витебского областного управления ОАО «АСБ Беларусбанк», код 635, УНП 300002505 не позднее 11.00 23 июня 2016 года. Минимальная величина первого шага торгов – 5% стоимости лота. В соответствии с пунктом 1 Указа Президента Республики Беларусь от 05.05.2009 №232 «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги.

ЗВЯЗДА

11 чэрвеня 2016 г.

ЭКАНАМІКС

7

■ Будзьце пільнымі

ТЭРЫТОРЫЯ «ШЭРЫХ» БАНКАМАТАЎ

Беларусам назвалі краіны, дзе небяспечна здымаць наяўныя грошы

Днямі спецыялісты агучылі інфармацыю аб тым, у якіх рэгіёнах і краінах у нашых турыстаў ёсць высокія шанцы стаць ахвярай махляроў пры зняцці гатоўкі ў банкамаце. На гэты раз у «зоне рызыкі» апынуліся Кітай, ЗША, Індыя і нават Паўночная Карэя. Увогуле нашым суйчынікам раець быць асцярожнымі пры зняцці грошай прыкладна ў 100 краінах свету, паведамляюць спецыялісты фінансавага рынку Беларусі.

Прасцей за ўсё стаць ахвярай махляроў можна ў ЗША і большасці краін Латэнскай Амерыкі — ад Венесуэлы да Аргенціны. Сур'ёзныя рызыкі для удалальнікаў картак можа ўяўляць наведванне невялікіх астраўных дзяржаў Карыбскага басейна, накіталт Грэнады або Дамініканы. Складальнікі спіса таксама рэкамендуюць асцярожна здымаць грошы ў Аўстраліі і

краінах Паўднёва-Усходняй Азіі. У прыватнасці, варта быць заўсёды напаягатове ў Кітаі, Індыі, Інданэзіі, В'етнаме і Камбоджы. У спіс таксама ўвайшлі Японія, Ганконг і Сінгапур, нягледзячы на эканамічны дабрабыт. Што цікава, эксперты раець быць пільнымі і ў Паўночнай Карэі. Дарэчы, у гэтым вялікім спісе не прысутнічае ніводнай краіны Еўропы.

«Зняцце наяўных грошай у банкаматах на тэрыторыях гэтых краін, як правіла, ажыццяўляецца па магнітнай паласе, а не па мікрапрацэсары («чыпе»), што стварае больш высокую ступень рызыкі махлярства для трымальнікаў такіх картак. Таму перад паездкай у гэтыя краіны эксперты раець быць асцярожнымі і не мяняць ліміты на зняцце сродкаў — лепш гэта зрабіць ужо на месцы пры дапамозе інтэрнэту або мабільнага банка, калі вы пераканаецеся,

што патрэбны вам банкаматы знаходзіцца, напрыклад, у фае вашай гасцініцы», — адзначылі ў прэс-службе Альфа-Банка (Беларусь). Пры гэтым у банку нагадалі, што з 1 ліпеня мінулага года ў Беларусі гэтай установай выпускаюцца толькі «чыпаваныя» карткі, якія таксама змяшчаюць і магнітную паласу.

Пэўнай «страхоўкай» ад махлярства можа стаць паслуга sms-абвесткі. Каб знізіць пагрозы для беларускіх падарожнікаў, Альфа-Банк з 8 чэрвеня абмежаваў ліміты на зняцце гатоўкі ў краінах з «рызыкаўнага» спіса — зробіць іх у два разы меншымі, чым на аналагічныя аперацыі ва ўсіх астатніх дзяржавах. Зрэшты, гэтыя ліміты могуць быць адменены па просьбе удалальніка карткі.

Сяргей КУРКАЧ. kurkach@zviazda.by

І ЭКАНОМІКА, І САНАТОРНАЕ АЗДАРАЎЛЕННЕ

— Нас цікавіць вопыт Гродзенскай вобласці ў сельскай гаспадарцы, перапрацоўцы торфу, арганізацыі санаторнага аздараўлення, а таксама ўзаемадзеяння ў турызме, адукацыі, культурнай сферы, — паведаміла намеснік старшыні ўрада Рэспублікі Комі Тамара Нікалаева.

Расіяне прыехалі на Гродзеншчыну з мэтай пашырэння гандлёвага, інвестыцыйнага супрацоўніцтва, падрывоўкі сумесных праектаў. На сустрэчы са старшынёй Гродзенскага аблвыканкама Уладзімірам КРАЎЦОВЫМ

абмяркоўваліся пытанні пастаўкі ў раёны Крайнай Поўначы плодаагародніннай і іншай беларускай сельскагаспадарчай прадукцыі, удзелу нашых будаўнічых арганізацый ва ўзвядзенні ў Рэспубліцы Комі жылля. Тамара Нікалаева запрасіла гродзенцаў прэзентаваць свой эканамічны, турыстычны, культурны патэнцыял на буйной выстаўцы, якая адбудзецца ў Сыктывукары ў жніўні, а таксама прапанавала наладзіць авіярэйс паміж гэтым горадам і Гродна, які будзе садзейнічаць развіццю турызму і дазволіць расіянам скарыстацца прапановамі па санаторным аздараўленні на Гродзеншчыне. **Барыс ПРАКОПЧЫК.** prakopchik@zviazda.by

ЯНУШКОВИЧСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

проводит аукцион по продаже земельных участков в частную собственность граждан Республики Беларусь для обслуживания одноквартирных жилых домов 14.07.2016 г. в 10.00 по адресу: Логойский район, д. Янушковичи, ул. Школьная, д. 10.

№ п/п	Адрес земельного участка	Площадь земельного участка	Наименование инженерных сетей	Начальная цена (бел. руб.)	Задаток (бел. руб.)	Расходы по документации
1	д. Коммуна, ул. Садовая, (V-4A), кадастровый номер 623288008101000033	0,2339 га	Подъездные пути удовлетворительные	38 714 500	7 742 900	14 353 700
2	д. Хоружинцы, ул. Лесная (V-1), кадастровый номер 623288016101000061	0,1284 га	Подъездные пути удовлетворительные	24 789 200	4 957 800	13 212 100
3	д. Великие Бесяды, ул. Поселковая, д. 27А, кадастровый номер 623288001601000094	0,2125 га	Подъездные пути удовлетворительные	37 736 700	7 547 300	13 569 600

Задаток перечисляется на р/счет № 3600619171100 в ЦБУ № 611 ф-ла 500 Минское управление АСБ «Беларусбанк» МФО 153001601. УНП 600181536, Янушковичский сельский исполнительный комитет, код платежа 04901. Победитель аукциона обязан в течение 10 (десяти) рабочих дней после утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за земельный участок и возместить расходы, связанные с подготовкой документации. Аукцион состоится 14.07.2016 г. в 10.00 по адресу: Логойский район, д. Янушковичи, ул. Школьная, д. 10. Заявления на участие и необходимые документы принимаются до 9.07.2016 г. (последний день подачи заявлений 8.07.2016 г. в 17.00) по адресу: Логойский район, д. Янушковичи, ул. Школьная, д. 10. Контактные телефоны: (8 01774) 57 4 35, 57 4 99.

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ

Государственное предприятие «УКС Фрунзенского района г. Минска»

Застройщик – государственное предприятие «УКС Фрунзенского района г. Минска», зарегистрированное в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей от 27.02.2014 за № 190580553. **Место нахождения:** 220073, Республика Беларусь, г. Минск, 4-й Загородный пер., 64а. **Тел.факс** 8(017)204-67-99, 256 64 18. **Режим работы** – 8.45 - 18.00, обед 13.00 - 14.00; пятница 8.45 - 16.45, выходные дни: суббота, воскресенье.

Сведения о проектах строительства жилых домов в г. Минске, в которых принимал участие застройщик в течение трех лет, предшествующих заключению договора:

Жилой дом №3 по ул. Киреевко;
Жилой дом №10 по ул. Чигладзе;
Жилой дом №36 по ул. Ю. Семеняко;
Жилой дом №42 по ул. Ю. Семеняко;
Жилой дом №3 по ул. Горещево;
Жилой дом №44 по ул. Семеняко;
Жилой дом №101А по ул. Одовского.

Застройщиком получены:

- акт выбора места размещения земельного участка, утвержденный председателем Минского городского исполнительного комитета 24.06.2009;
- экспертное заключение РВП «Главгосстройэкспертиза» от 26.05.2015 №301-15/15; дополнение к экспертному заключению от 13.10.2015 №994-15/15;
- решение Мингорисполкома от 27.08.2015 №2254 об изъятии, предоставлении земельных участков и разрешении строительства;
- разрешения инспекции Департамента контроля и надзора за строительством по г. Минску от 28.12.2015 №2-208Ж-063/15, от 20.01.2016 №2-208Ж-063/15.
- договор генерального подряда на строительство с ОАО «МАПИД» от 07.12.2015 № 07-12/15.

Информация о проекте.

Проектом предусмотрено строительство объекта «Разработка комплексного архитектурного проекта жилой застройки с объектами инженерной инфраструктуры и улично-дорожной сети в границах улиц Шаранговича, Горещево, Рафиева. Микрорайон №3 (2-я очередь строительства). Жилой дом №16 по генплану».

Жилой дом №16 по генплану размещен в границах улиц Шаранговича-Горещево-Рафиева, микрорайон №3 в г. Минске.

Здание жилого дома серии М111-90 – 19-этажное, односекционное. Надземная часть здания решена с навесными наружными и несущими внутренними продольными и поперечными стенами из сборных железобетонных панелей. В здании предусмотрено техническое подполье и теплый технический чердак.

В жилом доме размещено 132 квартиры, в том числе: 1-комнатных – 57 квартир; 2-комнатных – 57 квартир, 3-комнатных - 18.

На первом этаже расположены помещения товарищества собственников и электрощитовая с отдельными входами.

В жилом доме предусмотрены два пассажирских лифта грузоподъемностью 400 кг и 630 кг.

Внутренняя отделка квартир не предусмотрена.

Наружная отделка.

Стены – фактурное покрытие защитно-декоративным полимерным составом с окраской фасадной краской.

Экраны ограждений лоджий – окраска фасадной краской по гладкой бетонной поверхности.

Окна и балконные двери - из профиля ПВХ заводского изготовления.

Двери входные – металлические, деревянные.

Предлагаются для привлечения к строительству по договорам создания объекта долевого строительства для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий:

- 20 (двадцать) однокомнатных квартир: №№2, 4, 8, 10, 12, 15,17,19, 22, 24, 26, 29, 31, 33, 36, 38, 40, 92, 94, 96 (площадью 44,92 - 45,17 кв. метров);

- 18 (восемнадцать) двухкомнатных квартир: №№3, 5, 7, 9, 11, 14, 16, 18, 21, 25, 28, 30, 32, 35, 37, 39, 93, 95 (площадью 60,57 – 68,20 кв. метров);

- 3 (три) трехкомнатные квартиры: №№20, 34, 41 (площадью 78,05 кв. метров).

Цена 1 кв. метра общей площади квартиры в жилом доме №16 по генплану на дату опубликования проектной декларации с учетом прогнозных индексов составляет при строительстве:

- однокомнатной квартиры – 18 000 000 бел. руб.;

- двухкомнатной квартиры – 17 500 000 бел. руб.;

- трехкомнатной квартиры – 17 000 000 бел. руб.

Начало строительства – декабрь 2015 года.

Планируемый срок ввода объекта в эксплуатацию – январь 2017 года.

С планировками квартир и ходом работ по строительству можно ознакомиться по адресу: г. Минск, 4-й Загородный пер., 64а, каб. 102, тел. 8017-256-64-18.

Для заключения договора необходимо:

- личное присутствие и паспорт (+ косеркопия) того лица, с кем будет заключаться договор;

- быть готовым оплатить в течение 3 рабочих дней с даты получения договора 30% стоимости объекта долевого строительства.

Указанная в настоящей проектной декларации цена 1 кв. метра общей площади квартир и их количество считаются действительными до момента опубликования новой декларации.

Извещение о проведении 22 июня 2016 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Электромодуль»

Сведения о предмете торгов (продаваемом имуществе)		
Наименование, характеристики и местонахождение продаваемого имущества	Начальная цена без НДС (начальная цена с учетом деноминации), бел. руб.	Размер задатка, бел. руб.
«блок очистных сооружений» общей площадью 1221,3 кв. м, инв. номер в ЕГРНИ 630/С-73123, расположенный по адресу: Молодечненский р-н, г. Молодечно, ул. Великий Гостинец, 143/12 (назначение: здание специализированное иного назначения)	840 000 000 (84 000)	84 000 000

Продавец имущества: ОАО «Электромодуль», ул. Великий Гостинец, 143, 222310, г. Молодечно.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», ул.К.Маркса, 39, к.10, 220030, г. Минск.

Условие торгов: победитель торгов (покупатель) течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 2 процентов от цены продажи предмета торгов в соответствии с протоколом о результатах торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Электромодуль», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка (задатков); документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» № 3012104971019 в региональной дирекции №700 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369, УНП 190398583 в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и не включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае, если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся 22 июня 2016 года в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 10.06.2016 по 20.06.2016 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К.Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок:

(017)327-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»);

(0176)74-72-04 (ОАО «Электромодуль»).

■ А не шкодзь!

«ЗАЛАТЫ» ШЛАК

Прадпрыемству трэба выплаціць амаль мільярд за адходы

У некалькіх кіламетрах ад Жлобіна дзяржінспектары выявілі звалку адходаў металаперапрацоўчага завода. Супрацоўнікі гэтага прадпрыемства, размешчанага побач з лясным масівам, выкінулі горы шлаку і шлакабетону проста за агароджу.

— Як вынікае з тлумачэнняў, кіраўніцтва спадзявалася ў бліжэйшай будучыні пашырыць граніцы і далучыць прылеглыя землі, аднак такое рашэнне выканкам пакуль не прыняў, — расказала прэс-сакратар Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь **Вольга ГРАМОВІЧ.** — За незаконнае размяшчэнне адходаў па-за санкцыянаванымі месцамі, знішчэнне лясной подсілкі і жывога наглебавага покрыва на плошчы 587 квадратных метраў прадпрыемству выстаўлена да пакрыцця сума шкоды ў памеры 986 мільёнаў рублёў. Сабраныя па справе матэрыялы дзяржінспектары перадалі ў Жлобінскі РАУС для правядзення праверкі. Цяпер прадпрыемства ачышчае занятыя адходамі землі.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА			
Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа 5/2, пом. 1703		
Продавец	Воложинское районное потребительское общество, Минская обл., г. Воложин, ул. Партизанская, 30		
Предмет аукциона			
Наименование	Назначение	Общая площадь	Инвентарный номер
Здание торгового центра «Универмаг»	здание специализированное розничной торговли	3254,7 кв.м	632/С-27924
Месторасположение предмета аукциона: Минская обл., Воложинский р-н, г.п. Ивенец, ул. 1 Мая, 8			
Сведения о земельном участке: пл. 0.3637 га предоставлен на праве постоянного пользования для обслуживания зданий и сооружений торгового центра «Универмаг».			
Начальная цена с НДС 20 % – 4 068 480 000 белорусских рублей (снижена на 20%) (с учетом деноминации – 406 848 рублей)			
Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях (BYR) перечисляется на р/с № 3012343260010; в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки».			
Срок подписания договора купли-продажи:	15 рабочих дней после проведения аукциона.		
Условия оплаты предмета аукциона			
Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи.			
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by .			
Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано газете «Звязда» от 03.05.2016			
Аукцион состоится 11.07.2016 в 11ч. по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 08.07.2016 до 17.00 по указанному адресу. Тел: +375 17 280-36-37; 8029-317-95-42. www.cpo.by . Email: auction@cpo.by			

ЛЮБОЎ. ПАМЯЦЬ. НАСТАЛЬГІЯ...

Музычны альбом «Дзе каліна цвіла...» уганараваны прэміяй Саюзнай дзяржавы ў галіне літаратуры і мастацтва

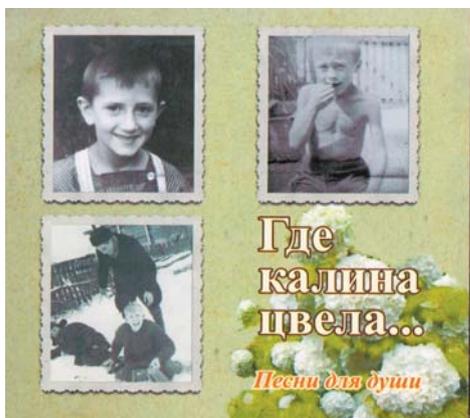
Урачыстая цырымонія ўзнагароджання яго аўтараў — выканаўцы, народнага артыста Беларусі Анатоля Ярмоленкі, кампазітара, заслужанага дзеяча мастацтваў Рэспублікі Беларусь, дацэнта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў Алега Елісеенкава і аўтара вершаў, лаўрэата прэміі «Залаты Купідон» Івана Юркіна, пройдзе падчас фестывалю «Славянскі базар у Віцебску». Адметна, што менавіта на гэтым фэсце некалькі гадоў таму адбылася і першая прэзентацыя праекта «Дзе каліна цвіла...».

Туга па малой радзіме

Аўтары альбома кажуць, што прысуджэнне прэміі было для іх і нечаканасцю, і лагічным рашэннем з боку журы. Бо ўжо пасля самага першага прадстаўлення праект палюбіўся слухачам. Многія выказвалі ўдзячнасць за працу, падкрэслівалі: калі слухаеш гэты дыск, час нібыта застывае, хочацца пачуць усё, з першай да апошняй песні.

Іван Юркін амаль усё жыццё прысвяціў вайскавай службе, а калі выйшаў на пенсію, з'явілася больш часу і на роздумі пра сэнс жыцця, і на паэтычную творчасць. Ён піша ўжо цягам чатырох гадоў, за гэты час выйшаў зорны альбом «Дзе каліна цвіла...», некалькі кніг вершаў і твораў для дзяцей. Сам Іван Захаравіч расказвае:

— Не планаваў станавіцца паэтам, усё атрымалася выпадкова. Напэўна, самую галоўную ролю адыграла туга па радзіме. Я нарадзіўся на хутары ў Хоцімскім раёне. Там былі вельмі прыгожыя краявіды, спявалі птушкі, было чыстае паветра. Усё настолькі запамнілася і запала ў душу, што цяпер, калі я ўжо ў досыць сталым узросце, вылілася ў нізку вершаў. Можна сказаць, што ў аснову альбома пакладзены аўтабіяграфічныя радкі.

Творца кажа, што, магчыма, па гэтай прычыне яго вершы і песні ў любым асяродку ўспрымаюцца станоўча, яны і ў слухачоў выклікаюць сум па малой радзіме, роднай вёсцы, маленьце побач з роднымі:

— Чытаючы мае вершы, слухаючы песні, можна адчуць, што ў мяне на душы. Я жыхар вёскі, таму, здаецца, ніколі не прывыкну да горада. Некаторы час жыў у Маскве, але ўсё роўна вярнуўся на радзіму, у Мінск. А калі Анатоль Ярмоленка прачытаў два мае вершы і адразу ж захапіўся ідэяй стварэння такога праекта, прапанаваў напісаць цэлы альбом, я нават не адразу зразумеў, што адбываецца.

Як вершы становяцца песнямі

Але самым-самым пачаткам творчага супрацоўніцтва аўтараў і выканаўцаў стала прапанова кампазітара Алега Елісеенкава, якая прагучала са сцэны вялікай залы Белдзяржфілармоніі. Падчас з'езда Саюза пісьменнікаў Беларусі (дарэчы, менавіта гэта арганізацыя праз колькі гадоў падтрымала хадаініцтва Міністэрства культуры да камітэта Саюзнай дзяржавы аб прысуджэнні вышэйгаданай прэміі) ён выказаў думку, што сучасныя паэты пішуць мала вершаў, якія маглі б стаць песнямі. Іван Юркін адгукнуўся на прапанову і паказаў кампазітару свае накіды вершаў. І нейкім чудаўным чынам Алега Мікалаевіча вершы «зачапілі», а ўжо праз некалькі дзён

была гатова дэмаверсія будучага хіта. Першай песняй праекта, якая з'явілася чатыры гады таму, стаў твор «Бязрозка», яго першапачаткова ў суправаджэнні аркестра імя І. Жыновіча выконваў Якаў Навуменка. Ужо пазней да праекта далучыўся і фактычна яго ўзначаліў Анатоль Ярмоленка.

Альбом «Дзе каліна цвіла...» складаецца не проста з асобных песень: усе кампазіцыі цесна звязаны паміж сабой і ўтвараюць цэласнае шырокае палатно. Гучаць песні пра родную вёску, маму, пра звычай пасвіць коней ноччу... Ёсць тут і творы пра каханне.

— Мне прыемна, калі вядомыя творцы адзначаюць неардынарнасць падыходу да пабудовы альбома. Але я не прэтэндую на высокія пахвалы. У маіх вершах проста выказваецца тое, што на душы. Я шчаслівы, што мае пачуцці супадаюць з уражаннямі слухачоў, — кажа Іван Юркін.

Сувязь з Радзімай, маленствам у вёсцы прасочваецца не толькі ў тэкстах песень. Яна сімвалічна ўвасабляецца і ў мастацкім афармленні альбома. Так, на першай старонцы яго вокладкі мы бачым партрэты трох хлопчыкаў — гэта Анатоль Ярмоленка, Алег Елісеенкаў і Іван Юркін многа-многа гадоў таму. А на апошняй старонцы творцы перад намі паўстаюць ужо ў сталым узросце, такімі, якімі мы іх ведаем і бачым сёння. Сімвалічная і назва альбома: каліна — напамінак пра бацькоўскі дом, пра маці.

Для розных пакаленняў

Аўтар тэкстаў Іван Юркін у якасці асноўнай аўдыторыі дыска вызначае людзей, старэйшых за 40, а вось кампазітар Алег Елісеенкаў з ім катэгарычна не згодны. Ён сцвярджае:

— Падчас першых канцэртных прэзентацый было дзіўна і радасна бачыць у зале людзей розных пакаленняў. Са шчырай удзячнасцю да нас падыходзілі нават самыя маладыя людзі. Ды што казаць, унук Анатоля Ярмоленкі і яго сябры адразу адзначылі некаторыя песні, што ім палюбіліся. Іван Захаравіч напісаў глыбока асабістыя вершы, але гэта разам з тым гісторыя пакаленняў, гісторыя краіны, блізкае кожнаму, падобная на гісторыю многіх. У нас было мноства варыянтаў выканаўцаў гэтых песень, але мы спыніліся на знакавай постаці Анатоля Ярмоленкі. Толькі потым зразумелі, што гэты выбар не выпадковы: я ад пачатку чуў яго голас.

Лёсы Івана Юркіна і Анатоля Ярмоленкі вельмі блізкія, абодва — з пасляваеннага дзяцінства, раслі без бацькі ў аддаленых вёсках, яны шмат чаго дасягнулі ў жыцці, разам з тым з любоўю і ўдзячнасцю ўспамінаюць дзяцінства. Не выпадкова Анатоль Ярмоленка адразу ж пагадзіўся выканаць песні на вершы Івана Юркіна, уключаючы ў працу і задумаў вялікі творчы праект. Менавіта ён прапанаваў скласці з песень цэласны раман, каб пры праслухоўванні альбома яны былі звязаныя адмысловымі гукавымі сімваламі-застаўкамі. Гэта паглыбляе ў непаўторную атмасферу роднай вёскі — гучыць шоргат бярозавых лісця, стракатанне конікаў, грміць гром удалечыні, спяваюць салаўі.

— Не думаю, што альбом можна назваць толькі настальгічным. Так, тут ёсць ноткі тугі па малой радзіме, але ў той жа час чуюцца святло, дабыня, любоў, — кажа Алег Елісеенкаў. — Нават бачыцца пераёмнасць з альбому заходніх рок-гуртоў 1970-80-х гадоў, калі на пласцінцы гучала адна вялікая кампазіцыя. Адметныя і інструменты, што мы выкарыстоўвалі падчас запісу: тут можна пачуць першыя сінтэзатар ансамбля «Сябры», легендарны арган Hammond. Гэтыя гукі даюць цеплыню, пераносцяць нас у мінулае і паказваюць сувязь з музыкамі напярэдніх пакаленняў. А які малады голас у Анатоля Іванавіча ў гэтых песнях!

Найлепшы доказ прызнання публікі — проджы альбома. Тут у прыхільнасці слухачоў да праекта «Дзе каліна цвіла...» сумнявацца не выпадае: дыск ужо нельга набыць у крамах, увесь яго тыраж разышоўся. А пра душэўнасць, цеплыню стаўлення саміх аўтараў сведчыць прызнанне кампазітара:

— Падчас канцэртаў, калі гучаць песні з гэтага альбома, на вялікім экране паказваюцца кадры з сямейнай хронікі Анатоля Ярмоленкі, нават я сам, седзячы за раялем, ледзь стрымліваю слёзы і забываюся на тое, што гэта мае песні.

Марына ВЕСЯЛУХА, vesialuha@vziazda.by.

■ Фестывалімі!

ТЭАТР ЯК СЭНС ЖЫЦЦЯ

Краснаполле чарговы раз здзіўляла, захапляла і ўражвала

Аляксандр ЛІПСКІ, намеснік начальніка ўпраўлення культуры галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Магілёўскага аблвыканкома:

— Я з гэтым фестывалем знаёмы яшчэ з 1990-х. Адкрывалі мы яго калісьці ў рамках міжнароднага фестывалю народнай творчасці «Вянок дружбы». Вельмі рады, што краснапальчане захаваў яго і адраділі. Прыемна было бачыць, як шмат прыйшло на яго зацікаўленых людзей, ветэранаў тэатральнага руху. Краснаполле — другое па ліку, дзе зараджаўся тэатральны рух Магілёўшчыны.

атра. Пад яго ўплывам зрабіў некалькі выдатных пастановак. Новы росквіт тэатра адбыўся ў канцы 1950-х, калі з трупай кіраўніком адразу двух краснапольскіх тэатраў — школьнага «Арляніка» і самадзейнага пры РДК. Менавіта падчас яго кіраўніцтва раённы тэатр атрымаў ганаровае званне «Народны самадзейны калектыў».

Адкуль таленты?

Калі сказаць, што краснапальчане любяць тэатр, гэта значыць нічога не сказаць. Ім тут дыхаюць, ганарацца, прапагандаюць. Быў перыяд, калі раён ледзь не страціў свята, але з 2013 года яно ладзіцца рэгулярна. Сёлета, як той казаў, і сам Бог загадаў. Усё ж такі Год культуры.

Краснапольская зямля заўсёды славілася талентамі. Да статкова прыгадаць вядомага беларускага паэта Аляксея Пысіна, заснавальніка тэатра ў Краснаполлі братаў Васіля і Андрэя (вядомага таксама пад псеўданімам Мрый, у 1930-я гады ён быў нават стылістычным рэдактарам «Звязды») Шашалевічаў. Адсюль родам славуная спявачка Марыя Пахоменка, актрыса маскоўскага тэатра-студыі Ніна Зорская, выхаванка краснапольскага тэатра Людміла Лаўрыновіч, якая потым стала заслужанай артысткай Расіі і іграла на сцэне Омскага тэатра юнага гледача.

У мясцовым гісторыка-этнаграфічным музеі тутэйшаму тэатру прысвечана цэлая экспазіцыя. Пасля таго, як яго заснавальнікі браты Шашалевічы праз 6 гадоў з'ехалі ў Мінск, у трупе знайшоўся энтузіяст, які трымаў сувязь з Уладзіславам Галубком, драматургам, акцёрам, рэжысёрам вандруючага прафесійнага беларускага тэ-

студыю, літаратурны салон, а ў вёсках раёна былі нават спадарожнікі тэатра. Іван Ткачоў, артыст з 30-гадовым стажам, з усмешкай ўспамінае, як яны пазнаёміліся: — Я тады працаваў фотакарам у раённай газеце і па заданні рэдактара адправіўся ў тэатр зрабіць фотарэпартаж. Якраз ішла рэпетыцыя. Ермаловіч паглядзеў на мяне і кажа: «Слухай, у нас тут аднаго хлопца не хапае. Роля ёсць, а няма каму выконваць. Я бачу, што ты нам падыходзіш». Мне не вельмі гэта падабалася, але ж я не змог адмовіцца. Праз два гады кажу: Валянцін Іванавіч, не магу больш, гэта не мае, я больш не буду хадзіць. Ён вельмі тады раззлаваўся: Мы аб'ехалі Беларусь, Расію, зараз паедзем у Літву, а ты кажаш, што не будзеш у тэатр хадзіць? Толькі паспрабуй кінуць! І вось ужо 30 гадоў я ў тэатры, — смяецца артыст.

Спектакль «Двое ў ліфце, не лічачы...» адлюстроўвае рэчаіснасць нашага жыцця.

Эпоха Ермаловіча

З канца 70-х і да 90-х тэатрам кіраваў Валянцін Ермаловіч. Пад яго кіраўніцтвам тут былі пастаўлены «Паўлінка» Янкі Купалы, «У новым доме» Івана Мележа, «Вечар», «Радавыя», «Парог» Аляксея Дударова і іншыя. Пры тэатры ён арганізаваў маладзёжную

Двое ў ліфце, не лічачы...

Тэатр зноў без рэжысёра. Але жыццё працягваецца. У славу калектыў прыйшлі новыя апантаны тэатральнай справай людзі. Падчас фестывалю дэбютную рэжысёрскую работу «Двое ў ліфце, не лічачы...» прадставіў метадыст Цэнтра культуры Аляксандр Кузняцоў. Тры гады таму тагачасны рэжысёр краснапольскага тэатра Павел Шаўлякоў даў яму першую ролю ў п'есе Тацяны Даўговай «Зорка над дахам». З гэтым спектаклем тэатр ездзіў на міжнародны форум «Дзверы» ў Мінск, а на абласным конкурсе аматарскіх тэатральных калектываў «У далонях маёй Беларусі» ў Магілёве ён атрымаў 2 дыпломы. Адзін з іх уручылі Аляксандру за «самы яркі дэбют». Цяпер ён сам спрабуе сябе ў ролі рэжысёра.

— Я не аматар эксперыментаў, мне падабаецца тэатр, які ўкладае ў сэрцы людзей нешта добрае, прымушае задумацца, — кажа Аляксандр Кузняцоў. У рэпертуары ёсць і камедыі, і драмы, і народныя камедыі, і дзіцячыя казкі. Ездзім са спектаклямі па раёнах — Быхаў, Крычаў і гэтак далей. І на недахоп гледачоў не скардзімся.

Нэллі ЗІГУЛЯ

Тэатральныя байкі ад Івана ТКАЧОВА ЯК МЫ БЫЛІ ЗАЙЦАМІ

— Паехалі мы неяк з Валянцінам Ермаловічам у Мінск прадстаўляць літаратурную кампазіцыю ў Доме літаратара. На Усходнім вакзале селі ў тралейбус і едзем. Я стаў каля кампосцера, але талончыкі не прабіваю, сукакойваю сваіх, маўляў, 2 месяцы ў Мінску жыў, увесь час зайцам ездзіў і ніякіх кантралёраў не бачыў. І тут на прыпынку заходзяць двое. Я хуценька руку працягнуў да кампосцера, а кантралёр тут як тут. Крычыць: куды, заяц! Узлялі мяне ў палон і патрабуюць: плаці штраф. Нас 5 чалавек было, а штраф складаў 2 рублі. 10 рублёў — грошы не маленькія. І тут Валянцін Іванавіч як закрычыць: «Ваня, трымайся, я іду на дапамогу». І кінуў мяне ратаваць: «не чапайце яго — крычыць — не чапайце. Мы маем права ездзіць без квиткоў». «Якое?» — здзівіліся кантралёры. «Мы артысты з Краснаполля!» — крычыць ён ім. З намі не сталі спрачацца, проста высадзілі на прыпынку.

АСЕЧКА

— Гэта было, калі мы паехалі ў Курск на аглед аматарскіх тэатраў са спектаклем «Узлёт» па п'есе Аляксея Дударова. Частка акцёраў ужо была на сцэне, а мы чакалі выхаду за заслонай. У першым радзе сядзела вельмі сур'ёзная камісія з Масквы. Ад няма чаго рабіць мы сталі пытацца свайго таварыша, як страляе яго пісталет. Па сюжэце ён павінен быў забіць савецкага палоннага. Спачатку ён адмаўляўся паказаць, а потым махнуў рукой. Разабралі мы пісталет і не заўважылі, як прыйшоў час яму ісці на сцэну, палоннага «забіваць». У спешцы ён зарадзіў пісталет не тым бокам. Выскоквае з-за кулі і пачынае страляць. Асечка, зноў асечка, нічога не атрымліваецца. Тады ён паварочваецца да камісіі і тлумачыць: «прабачце, асечка». І рукаўткай б'е «палоннага» па галаве.

■ Не абмініце!

ПРЭМ'ЕРА З АЗЕРБАЙДЖАНСКИМ АКЦЭНТАМ

Славути балет «Каханне і смерць» у Вялікім

Музыка, напоўненая распаленымі, прычым у розных дыяпазонах, эмоцыямі, філасофскім падтэкстам і ўсходнім каларытам, ды яшчэ тая, што гаворыць нам пра вечнае, — так каротка можна апісаць балет «Каханне і смерць» Палада Бюльбюль аглы, кампазітара, спевака, грамадскага дзеяча і дыпламата. Нават трынаццаць стагоддзяў не перашкодзяць зразумець пастаноўку сёння. Аснова — помнік сусветнай літаратуры. Прэм'ера стане пастаноўкай-адкрыццём «Балетнага лета ў Вялікім» і пройдзе на сцэне 11 і 12 чэрвеня.

— Балет напісаны па матывах нацыянальнага азербайджанскага эпаса «Кітабі Дэдэ Каркут» («Кніга майго дзеда Каркута»), створанага больш як 1300 гадоў таму. Калі мы адзначалі яго юбілей, што грывеў па ўсім свеце, выдаваліся энцыклапедыі, каталогі і альманахі. Я, калі быў міністрам культуры Азербайджана, удзельнічаў у гэтай працы. І падумаў: чаму б на такую тэму не стварыць буйны эпічны твор, але на гэты раз музычны?.. Чаму балет? Ён дае больш магчымасцяў для фантазіі і суперажывання. Пісаў музыку амаль тры гады. Хацеў, каб кожны глядач задумаўся. Таму і тэмы ў пастаноўцы тыя, што хваляюць усіх, — каханне, якое часам мяжуе з нянавісцю, і смерць, што альбо дае табе шанц на доўгія гады, альбо спяляе хутка і нечакана... Што там, за мяжой, ніхто не ведае, таму паразважаць пра гэта заўсёды цікава, — адзначыў кампазітар.

Палад Бюльбюль аглы, сёння Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Азербайджанскай Рэспублікі ў Рэспубліцы Беларусь, звярнуў увагу таксама на каштоўнасць супра-

цоўніцтва паміж Беларуссю і Азербайджанам не толькі ў эканамічнай і сацыяльнай, але і культурнай сферы, творчым рэчышчы. Тэатр, паводле яго слоў, таксама паказчык добрых адносін народаў да міру і дружбы.

Прэм'ера абячае быць вельмі кала-

«Тэмы ў пастаноўцы тыя, што хваляюць усіх, — каханне, якое часам мяжуе з нянавісцю, і смерць, што альбо дае табе шанц на доўгія гады, альбо спяляе хутка і нечакана...»

рытнай. У тым ліку і дзякуючы касцюмам, створаным Кацярынай Булгакавай. Будучы два дырыжоры — Эюб Куліеў і Андрэй Іваноў. Сцэнаграфія — у руках галоўнага мастака Вялікага тэатра Аляксандра Касцючэнкі. Харэограф-пастаноўшчык — Вольга Кастэль.

Марыя ВОЙЦІК

«ГАВОРАЦЬ ПРА ТЭАТР, ЯК ГРЭКІ, А СТАВЯЦА, ЯК РЫМЛЯНЕ»

Якаў НАТАПАЎ вядомы ў Гомелі і як былы акцёр і рэжысёр Гомельскага абласнога драматычнага тэатра, і як адзін са стваральнікаў і мастацкі кіраўнік тады прыватнага Незалежнага тэатра — цяпер дзяржаўнага Гомельскага гарадскога маладзёжнага тэатра, дзе ён рыхтуе да выпуску чарговую прэм'еру.

— *Якаў Васілевіч, раскажыце, чаму вы ўзялі дастаткова даўнюю і вядомую, шмат разоў увасобленую на сцэне і нават у кіно п'есу Валодзіна «З каханымі не расставайцеся»?*

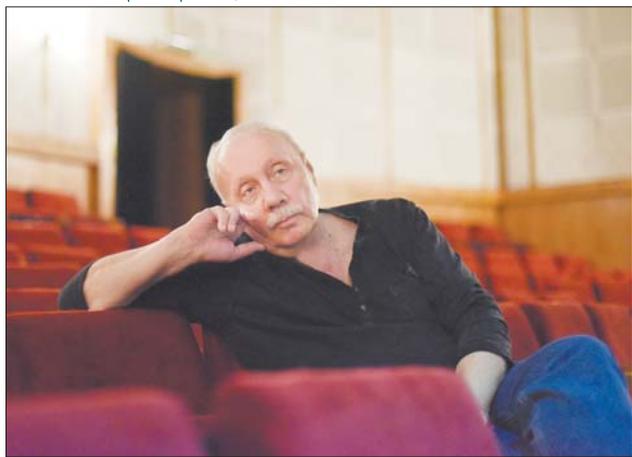
— Таму што ёсць што дадаць! Валодзіна — проста выдатны аўтар, і ён, як класік, існуе ва ўсе часы. І ёсць пытанні, на якія да гэтага часу няма адказаў. У свой час у Таўстанова спыталі, чаму ён не ставіць «Караля Ліра». Ён адказаў, што паглядзеў пастаноўку Пітэра Брука, і яму няма чаго дадаць. Тое, што я глядзеў з пастаноўкаў п'есы Валодзіна, дазваляе мне сказаць, што мне ёсць што дадаць. Не буду казаць канкрэтна да прэм'еры.

— *Хто заняты ў новым спектаклі?*

— Ёсць маладыя і таленавітыя: Ірына Шапецька, Віталь Сазонаў, Ірына Конік — галоўныя героі. Ёсць яшчэ адзін персанаж, які з'яўляецца ў мяне, — лекар, свайго роду Мефістофель гэтага дзеяства. Я яго «выцягнуў» і ўвасабіў як нейкага ўнутранага ворага чалавецтва, у якім спалучаюцца эгаізм, амбіцыі, абсурднасць сітуацыі і цыннізм. Я даверыў гэтую складаную ролю Дзмітрыю Попчанку. У аўтара ёсць персанаж Кірылашвілі — яго будзе іграць новы акцёр, грузін Георгі Чантурыя. Выдатная ўзростава роля ў актрысы старэйшага пакалення Галіны Шырокшынай. Занятая практычна ўся труппа тэатра.

— *У XXI стагоддзі былі савецкі тэатр «матэрыялізаваўся». Звычайным стала ўжываць для яго ацэнкі грошы — як адзнаку поспеху. Але ці прыстойна гэта?*

— Праблемы тэатральнага сённяшняга шматслаёвага, але трэба вы-

лучыць два пункты. Што трэба, каб быў добры тэатр? Фінансаванне і талент! Прычым менавіта ў такой паслядоўнасці — спачатку грошы, потым талент. Талент без падтрымкі проста глухне.

— *Вы ставілі спектаклі ў 1990-я. І ставіце цяпер. Як бы назвалі перыяд другога дзесяцігоддзя XXI стагоддзя і чым ён вылучаецца?*

— Яго адрозненне ў нейкай замкнёнасці. Калі ў савецкі час людзі з Маскоўскага камітэта культуры маглі сказаць у кулуарах: «Дрэнны тэатр стаў Маскоўскі «Ленком» пасля зняцця рэжысёра Эфраса», але яны не маглі гэта сказаць прама. Сёння можна казаць усё, што хочаш. І гэты ўнутраны цыннізм выліваецца ў абсалютна шчыры знешні. Гэта нагадвае мне гісторыю. Калі грэкі да акцёраў і да тэатра ставіліся вельмі трапятліва. А рымляне імі пагарджалі. Дык вось у наш час гавораць пра тэатр, як грэкі, а ставяцца, як рымляне!

— *У той жа час камерцыйны амерыканскі тэатр і кінематограф добра сябе зарэкамендавалі, таму што вымушана навучыліся добра пісаць і добра ставіць?*

— Яны абсалютна разнаволеныя. Я не за такое мастацтва. Людзей пастаянна цягне да нейкай «чарнухі». Калі будучы выходзіць на сцэну аголеныя людзі і рабіць абш-што... Гэта будзе ўжо не тэатр. Таму камерцыйны тэатр Амерыкі і тэатр Беларусі ці нават Расіі — надзвычай розныя.

— *Чаму? У амерыканцаў ёсць і глыбока псіхалагічныя творы, сямейныя, сацыяльныя, панарамныя.*

— Напэўна, у іх іншы ўзровень жыцця. Калі там квіток у тэатр каштуе 100 долараў, гэта лічыцца абсалютна нормальным. Гэта нядорага. Працэнтныя суадносіны выдаткаў на культуру ў прыбытку іншыя. Трэба гэта ўлічваць, каб не трапляць у становішча Элачкі-людзедачка, якая спаборнічае з Вандэргільдзіхай.

НАША ДАВЕДКА
Якаў Натапаў у 1974 годзе скончыў акцёрскае, а ў 1984-м — рэжысёрскае аддзяленні Беларускага тэатральна-мастацкага інстытута сёння (БДАМ). Ставіў спектаклі ў Гомелі, Мінску, Вільнюсе, Бранску, Калінінградзе і Маскве.

— *Кажучы мовай кулінарыі, якіх запраўці інгрэдыентаў не хапае страве з назвай «Тэатр Беларусі»?*

— Не хапае добрай школы. (Хоць ёсць руская тэатральная школа, на якую раўняецца ўвесь свет. І ў якой я вучыўся.) Дзіўныя крытэрыі ацэнкі. Напрыклад, калі глядаць фестывалю «М. @ рт. кантакт-2016» у Магілёве гора прамае спектакль «Рэўнасць», то крытыкі чамусьці называюць гэта масавай культурай. Калі мы прапаноўвалі гэтаму ж фестывалю наш унікальны музычны праект «Легіянер» пра Эдыт Піаф, то гэты фармат, у якім амаль ніхто не працуе, таксама быў адкінуты арганізатарамі, у прынцыпе, крытыкаў цікаваць нейкія галаваломкі ў спектаклях, а глядач з такіх проста сыходзіць.

— *Які ён — ваш глядач?*
— Мой настаўнік Барыс Утораў вучыў мяне рабіць спектакль так, каб на 95 працэнтаў ён быў камедыяй і толькі на 5 — трагедыяй. Каб людзі шмат смяяліся, але палкалі ў канцы. Таму мой глядач — гэта глядач з добрым пачуццём гумару.

Алена ПАРФІЯНОВІЧ

■ Вернісаж

ПЕРАЕМНАСЦЬ ПАКАЛЕННЯЎ

На выстаўцы «Школа класікаў. Беларускае і рускае мастацтва XIX—XX стагоддзяў»

Мастацтва, якое стваралася на працягу амаль двухсот гадоў, больш як 80 твораў жывапісу і графікі ў чатырох залах гэта ўсё экспазіцыя «Школа класікаў. Беларускае і рускае мастацтва XIX—XX стагоддзяў». Вернісаж прайшоў 6 чэрвеня ў Нацыянальным мастацкім музеі Рэспублікі Беларусь у рамках праекта «Нашы калекцыі».

Побач размясціліся работы настаўнікаў, прафесараў Акадэміі мастацтваў у Санкт-Пецярбургу і Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў (у савецкі час — Тэатральна-мастацкага інстытута) і іх вучняў, не менш таленавітых і вядомых. Пераемнасць традыцый з афарбоўкай у індывідуальныя колеры, нараджэнне новых тэндэнцый у жывапісе, працэс змены стыляў і тэм — гэта ў экспазіцыі добра прасочваецца.

Асобныя работы ўжо даўно не экспанаваліся. Некаторыя карціны класічныя, нават акадэмічныя, але гэта не адмяняе іх бясспрэчнай каштоўнасці.

Каго можна ўбачыць на выстаўцы? Многія беларускія імёны, нягледзячы на іх вядомасць, глядачы адкрыюць упершыню. Многія мастакі з'яжджалі за мяжу, а потым іх лічылі ці то палякамі, ці то рускімі.

Ці ведалі вы пра Максіма Вараб'ева? Яго называлі майстрам пецярбургскіх пейзажаў. Петрапаўлаўская крэпасць або Ісакеіўскі сабор на яго карцінах — як фотаздымкі з паштовак, рамантычныя і вобразныя. Час росквіту творчасці — 1820—1840-я гады. Яго работы маюць дакументальную каштоўнасць, яны загадкавыя і прыцягальныя. Начная прыстань Нявы з егіпецкімі сфінксамі — нібы кадры з фільма «нуар».

А вось славуці беларус Іван Хруцкі, ураджэнец мястэчка Ула Лепельскага павета Ві-

І. Хруцкі. Дзяўчынка ў блакітнай сукенцы. Сярэдзіна 1840-х.

цебскай губерні, які ўзвысіў жанр нацюрморту, стаў яго заканадаўцам з трапяткім стаўленнем да дэталізацыі, выразнасці і ўрачыстасці. Але ў яго спадчыне ёсць нават іконы, шмат сямейных і жаночых партрэтаў, вельмі пшчотных, вытанчаных.

Яшчэ адзін прадстаўлены жывапісец, што стаіць на мяжы «рускі-беларус», — Апалінары Гараўскі. Нарадзіўся ў збыднелай шляхецкай сям'і. Вучыўся ў Брэст-Літоўскім кадэцкім корпусе. А потым лёс нечакана занёс яго ў Пецяр-

бургскую акадэмію мастацтваў. На тыя часы лепш было вучыцца ў Вільні ці горадзе на Няве, бо ў Беларусі яшчэ не было добрых умоў для мастакоў. Адна з першых карцін Гараўскага «Балота», напісаная на радзіме, была набыта царскай сям'ёй для асабістай калекцыі. У мастацкім музеі сёння каля 40 яго карцін, каля ўваходу ў экспазіцыю — некалькі графічных эцюдаў.

Напэўна, вы спыніцеся перад карцінамі Архіпа Куінды. Яго пейзажы з шэрагу містычных. Традыцыйныя і незвычайныя адначасова, задзірліва глыбокія і стройныя, велічныя ў сваёй цішыні, з цёплымі дарожкамі святла, што прабіваецца паміж дрэвамі і хвалямі вады... Такі яго «Бязозавы гай». Так, справа менавіта ў майстэрстве стварэння светлавых ліній і пераходаў. Вучыўся Куінды, дарэчы, у Айвазоўскага. А адзін з вучняў майстра — Мікалай Рэрых. За аснову творчасці лічыў пазнанне прыроды, а не яе сляпое капіраванне.

Чароўнасць акварэлі — у творах Фёдара Ясноўскага. Ён ажыўляе на палотнах нават камяні. Акадэмік акварэльнага арнаментальнага жывапісу. Горад ці вёска, пахмурныя альбо асветленыя сонцам мясціны — яго карціны па экспрэсіі нагадваюць імпрэсіяністаў. Ім, безумоўна, верыш.

Гіпнатызуюць партрэты Сяргея Заранка палыміяны позірк грузінскай княгіні ці станістага пажылога мужчыны ў дарагім, аблямаваным футрам халаце. У перадзвіжніка Абрама Архіпава іншыя персанажы? чырванашчокія, у яркіх сукенках, мажныя паненкі, што так і дыхаюць здароўем і шчасцем.

У пазалочанай раме — жоўтае поле Палесся ў перыяд жніва ад... Івана Шышкіна, знаўцы адметных рысаў дрэў, кустоў і траў і адданага прыхільніка фатаграфічнай дасканаласці. Яго ідэі падхоплівае Вітольд Бялыніцкі-Біруля, аўтар лірычных і тонкіх пейзажаў. У экспазіцыі

прадстаўлены яго карціны «Хмурны дзень» і «Блакiтнай вясной», зусім розныя па настроі і палітры, таму іх цікава параўнаць.

Асабліва ўвага надаецца карціне Фердынанда Рушчыца «Ля касцёла», напісанай у 1899 годзе. Яна адзіная, напісаная гэтым мастаком ў Беларусі. Сіняя вясновае неба і вернікі. Мы бачым іх спіны, але добра адчуваем энергетыку — у навакольным сонечным настроі, веснавым надвор'і, мяккіх аблоках. Наш зямляк з'явіўся на свет пад Ашмянамі. Спачатку майстэрству вучыўся ў Шышкіна і Куінды, а потым праславіўся яшчэ і як афарміцель спектакляў, кніжны графік і ілюстратар. Такая ўніверсальнасць вылучае многіх мастакоў таго часу.

«Кравец» легендарнага Юдаля Пэна... міма гэтай карціны не пройдзеш. Беларускі мастак, адзін з самых прыкметных дзеячаў «яўрэйскага ренэсансу», настаўнік Марка Шагала.

Работ апошняга на выставе няма, затое на сценах шчырасць прыроды, пазбаўленая пышнасці і дэкаратыўнасці ад Станіслава Жукоўскага, велічнае палатно «Зямля беларуская» ад Паўла Масленікава, напісаная ўжо амаль у 1980-я, у час перамен. Яны адчуваюцца на карціне, быццам павіслі ў насычаным паветры, згрупаваных аблоках, сакавітай зямлі. Зачароўвае «Жнівень» ураджэнца магілёўскай зямлі, народнага мастака Беларусі Віктара Грамыкі. Гэта таксама амаль сярэдзіна XX стагоддзя. Побач — зямля салігорская Мая Данцыга. І, уласна, «XX стагоддзе. 1980-я» Міхаіла Савіцкага. Сацыяльнае выходзіць на першы план. Смеласць ідзе поруч з асабістай інтэрпрэтацыяй. Час змяняе мастацтва, каб яно само ператварыла рэчаіснасць.

Выстаўка доўжыцца да 7 жніўня.

Марыя ВОЙЦІК

РУП «ГОМЕЛЬСКИЙ ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»

извещает о проведении 23 июня 2016 г. в 11-00 повторного открытого аукциона со снижением начальной цены на 20% после первых несостоявшихся торгов по продаже объектов недвижимости – нежилого изолированного помещения магазина №58 и сооружения цементобетонное покрытие, расположенных по адресу: Гомельская обл., Светлогорский р-н, г.Светлогорск, пер.Авиационный, 1/6-1, принадлежащих Открытому акционерному обществу «ОПС Гомель» на праве собственности

№ лота	Наименование объекта	Краткая характеристика объекта	Начальная цена, бел. руб. (в т.ч. НДС 20%)	Задаток, бел.руб. (в т.ч.НДС 20%)
1	Изолированное нежилое помещение магазина №58, инв.№342D-64068	Назначение: торговое помещение. Расположено в одноэтажном кирпичном здании, 1992 года постройки. Общая площадь 419,9 м.кв.	2 518 988 692	30 000 000
	Сооружения	Цементобетонное покрытие площадью 5,6 м.кв.		
Земельный участок для обслуживания здания на общем долевом праве постоянного пользования площадью 0,2466 га (доля 3/4) с кадастровым номером 325050100001002521. Переход права на земельный участок осуществляется в соответствии с действующим законодательством.				
Шаг аукциона – 5%.				

Место проведения аукциона: г. Гомель, ул.Артема, 23. Заявления на участие в аукционе с приложением необходимых документов принимаются по адресу: г. Гомель, ул.Артема, 23, 2-й этаж, каб. 2-6 по рабочим дням с 9-00 до 12-00 и с 13-00 до 16-00 по 22 июня 2016 г. включительно. Подача документов по почте не допускается. Заявления, поступившие позже установленного срока, не рассматриваются.

В аукционе имеют право участвовать юридические и физические лица, а также индивидуальные предприниматели, своевременно подавшие заявление на участие в аукционе с приложением необходимых документов, внесенные задаток по заявляемому лоту до подачи заявления и прошедшие заключительную регистрацию с 10-00 до 11-00 23 июня 2016 г.

Аукционные торги проводятся в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь и Положением о порядке организации и проведения аукционов, утвержденным Организатором торгов.

Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену на аукционе; лицом, приравненным к победителю, признается единственный зарегистрированный участник, выразивший согласие купить предмет торгов по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

При подаче заявления участник должен иметь: 1) копию платежного поручения с отметкой банка, подтверждающего внесение задатка для участия в аукционе; 2) физическое лицо – паспорт; представитель физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность; представитель юридического лица (резидента РБ) – паспорт (руководитель – копию документа о назначении на должность), доверенность на участие в аукционе и подписание документов, копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации организации и их подлинники для заверения их копий организатором аукциона; консолидированные участники дополнительно предоставляют копию договора о совместном участии в аукционе с предьявлением оригинала этого договора; представитель юридического лица (нерезидента РБ) – легализованные в установленном порядке доверенность на участие в аукционе и подписание документов (руководитель – копию документа, подтверждающего назначение на должность), копии учредительных документов и выписку из государственного (торгового) реестра юридических лиц страны происхождения (выписка должна быть датирована не позднее шести месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о фи-

нансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально удостоверенными переводами на белорусский (русский) язык. В случае отсутствия у физического лица текущего счета необходимо его открыть.

Задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления на р/с 3012230570008 в ЗАО «Альфа-Банк», код 153001270. Получатель платежа – РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки». УНП 490318588. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе согласно извещению в газете «Звезда» от 11 июня 2016 г.

Задаток, уплаченный участником аукциона, ставшим победителем (лицом, приравненным к победителю), будет засчитан в счет окончательной стоимости Объектов. Задаток, уплаченный участниками аукциона, не ставшими победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю), Организатор торгов возвращает безналичным платежом на их счета в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Победитель торгов (лицо, приравненное к победителю) обязан: в течение 3-х рабочих дней после подписания протокола о результатах аукциона уплатить Организатору аукциона вознаграждение по результатам аукциона в размере 2 процентов от окончательной цены продажи Объектов; в течение 10 календарных дней после подписания протокола о результатах аукциона заключить с Продавцом договор купли-продажи Объектов; в сроки согласно заключенному договору купли-продажи выплатить Продавцу стоимость Объектов, сформированную в установленном порядке. Если между Продавцом и Победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) в течение срока, установленного для заключения договора купли-продажи Объектов, не достигнута договоренность по срокам и порядку оплаты за Объекты, такая оплата должна быть произведена в течение 30 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.

Извещение о предыдущих несостоявшихся торгах по данному лоту было опубликовано в газете «Звезда» от 04.05.2016 г. №83.

Организатор:
РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки», г.Гомель, ул.Артема, 23, ☎ 8 (0232) 70-46-47; 75-50-76
• www.gino.by • e-mail: info@gino.by
Продавец: ОАО «ОПС Гомель», г.Гомель, ул.Калинина, 14, ☎ 8 (0232) 95-20-11; (029) 601-92-10

РУП «ГОМЕЛЬСКИЙ ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»

извещает о проведении 23 июня 2016 г. в 10-00 повторного открытого аукциона со снижением начальной цены до 50% после вторых несостоявшихся торгов по продаже объекта недвижимости – здания столовой, расположенного по адресу:

Гомельская обл., г.Гомель, ул.Советская, 157, принадлежащего Открытому акционерному обществу «Электроаппаратура» на праве собственности

№ лота	Наименование объекта	Краткая характеристика объекта	Начальная цена, бел. руб. (в т.ч. НДС 20%)	Задаток, бел.руб. (в т.ч.НДС 20%)
1	Здание столовой, инв.№350/С-163382	Назначение: здание специализированное для общественного питания. Двухэтажное кирпичное строение, 1976 года постройки. Общая площадь 2646,0 м.кв. <i>Составные части и принадлежности: подвал, венткамера, три крыльца.</i> Часть здания на 1-м этаже сдана в аренду для размещения двух банкоматов: 2,0 м.кв. сроком по 04.04.2019 г., 2,0 м.кв. сроком по 04.04.2019 г.	4 171 000 000	300 000 000

Земельный участок для эксплуатации и обслуживания здания на праве аренды площадью 0,1966 га с кадастровым номером 34010000002005474. Договор аренды земельного участка сроком по 28.02.2048 г. с ГУ Администрация СЭЗ «Гомель-Ратон». Переход права на земельный участок осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.

Заявления на участие в аукционе с приложением необходимых документов принимаются по адресу: г. Гомель, ул.Артема, 23, 2-й этаж, каб. 2-6 по рабочим дням с 9-00 до 12-00 и с 13-00 до 16-00 по 22 июня 2016 г. включительно. Подача документов по почте не допускается. Заявления, поступившие позже установленного срока, не рассматриваются.

В аукционе имеют право участвовать юридические лица и индивидуальные предприниматели, а также физические лица, своевременно подавшие заявление на участие в аукционе с приложением необходимых документов, внесенные задаток по заявляемому лоту до подачи заявления и прошедшие заключительную регистрацию с 09-00 до 10-00 23 июня 2016 г. Допускается участие на стороне покупателя консолидированных участников.

Аукционные торги проводятся в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь и Положением о порядке организации и проведения аукционов, утвержденным Организатором торгов. Шаг аукциона – 5%.

Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену на аукционе; лицом, приравненным к победителю, признается единственный зарегистрированный участник, выразивший согласие купить Объект.

При подаче заявления участник должен иметь: 1) копию платежного поручения с отметкой банка, подтверждающего внесение задатка для участия в аукционе; 2) физическое лицо – паспорт; представитель физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность; представитель юридического лица (резидента РБ) – паспорт (руководитель – копию документа о назначении на должность), доверенность на участие в аукционе и подписание документов, копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации организации и их подлинники для заверения их копий организатором аукциона; консолидированные участники дополнительно предоставляют копию договора о совместном участии в аукционе с предьявлением оригинала этого договора; представитель юридического лица (нерезидента РБ) – легализованные в установленном порядке доверенность на участие в аукционе и подписание документов (руководитель – копию документа, подтверждающего назначение на должность), копии учредительных документов и выписку из государственного (торгового) реестра юридических лиц страны происхождения (выписка должна быть датирована не позднее шести месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о фи-

нансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально удостоверенными переводами на белорусский (русский) язык. В случае отсутствия у физического лица текущего счета необходимо его открыть.

Задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления на р/с 3012230570008 в ЗАО «Альфа-Банк», код 153001270. Получатель платежа – РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки». УНП 490318588. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе согласно извещению в газете «Звезда» от 11 июня 2016 г.

Задаток, уплаченный участником аукциона, ставшим победителем (лицом, приравненным к победителю), будет засчитан в счет окончательной стоимости Объекта. Задаток, уплаченный участниками аукциона, не ставшими победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю), Организатор торгов возвращает безналичным платежом на их счета в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Победитель торгов (лицо, приравненное к победителю) обязан: в течение 3-х рабочих дней после подписания протокола о результатах аукциона уплатить Организатору аукциона вознаграждение по результатам аукциона в размере одного процента от цены продажи лота, сформированной в установленном порядке; в течение 15 рабочих дней после подписания протокола о результатах аукциона заключить с Продавцом договор купли-продажи Объекта; в сроки согласно заключенному договору купли-продажи выплатить Продавцу стоимость Объекта, сформированную в установленном порядке. Если между Продавцом и Победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) в течение срока, установленного для заключения договора купли-продажи Объекта, не достигнута договоренность по срокам и порядку оплаты за Объект, такая оплата должна быть произведена в течение 60 календарных дней после подписания протокола о результатах аукциона.

Извещение о предыдущих несостоявшихся торгах по данному лоту было опубликовано в газете «Звезда» от 20.11.2015 г. №225, от 06.04.2016 г. №63.

Организатор:
РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки», г.Гомель, ул.Артема, 23, ☎ 8 (0232) 70-46-47; 75-50-76
• www.gino.by • e-mail: info@gino.by
Продавец: ОАО «Электроаппаратура», г.Гомель, ул.Советская, 157, ☎ 8 (0232) 57-91-13, 8 (029) 657-01-42

ЛОГОЙСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

сообщает о проведении 13 июля 2016 года открытого аукциона по продаже земельных участков в частную собственность гражданам Республики Беларусь для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов.

№ лота	Адрес земельного участка, кадастровый номер	Площадь земельного участка, га	Инженерная инфраструктура	Начальная цена, руб.	Расходы по подготовке землеустроительной документации руб.	Задаток (рублей)
1	д. Силичи, ул. Курортная, д.3 623284605401000308	0,1070	водоснабжение, газоснабжение	28 803 700	14 576 100 + реклама	2 880 400
2	д. Понизовье, ул. Руднянская, д.1 623284604601000148	0,1400	водоснабжение	25 110 900	13 958 900 + реклама	2 511 100

Земельный участок в д. Силичи, ул. Курортная, д. 3 имеет ограничения в использовании площадью 0,1070 га в связи с расположением в водоохранной зоне пруда и земельный участок в д. Понизовье, ул. Руднянская, д. 1 имеет ограничения в использовании площадью 0,1400 га в связи с расположением в водоохранной зоне реки Гайна и площадью 0,0112 га в связи с расположением в охранный зоне линии электропередачи напряжением до 1000 вольт.

Задаток в размере 10 % от начальной цены земельного участка перечисляется на р/с 3600619101109 в ЦБУ № 611 филиала № 500 Минского управления ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Логойск, ул. Пролетарская, 1, УНН 600181577, код 04901. Победитель аукциона обязан в течение 10 рабочих

дней после утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за земельный участок и возместить расходы, связанные с подготовкой землеустроительной документации. Все участники могут ознакомиться с земельными участками и документацией на них. Иные обязанности победителя торгов и порядок проведения аукциона оговорены в условиях его проведения.

Аукцион состоится 13 июля 2016 года в 10.00 по адресу: г. Логойск, ул. Тимчука, д. 6. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по рабочим дням с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по адресу: г. Логойск, ул. Тимчука, 6. Последний день приема заявлений 7 июля 2016 года до 17.00. Контактные телефоны: (801774) 55056, 28473.

«Приглашение Унитарное предприятие Национального олимпийского комитета Республики Беларусь «СПОРТИВНО-ОЗДОРОВИТЕЛЬНЫЙ КОМПЛЕКС**«ОЛИМПИСКИЙ»**

проводит аукцион №103 по продаже права заключения договора аренды изолированного нежилого помещения сроком на три года

Предмет аукциона (право заключения договора аренды), цель использования помещения	Площадь м ²	Начальная цена продажи до деноминации	Начальная цена продажи после деноминации
г. Минск, пр-т Независимости, 80а			
1 Изолированное нежилое помещение № 25 на 3 этаже (под офис)	11,66	396 440	39. 64
г. Минск, пр-т Независимости, 49, пом.3			
2 Изолированное нежилое помещение № 22 и часть коридора № 25 на 4 этаже (под офис)	12,18	414 120	41.41
3 Изолированное нежилое помещение № 23 и часть коридора № 25 на 4 этаже (под офис)	13,15	447 100	44.71
4 Изолированное нежилое помещение № 24 и часть коридора № 25 на 4 этаже (под офис)	14,47	491 980	49.20

Аукцион состоится «15» июля 2016 года в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Сурганова, 2а, конференц-зал.

Документы на участие принимаются по «14» июля 2016 года до 17.00 включительно по адресу: 220012, г. Минск, ул. Сурганова, 2а, пом. 2, к. 40.

Документы, поданные после указанного времени, не рассматриваются.

Телефоны для справок (017) 290-49-06, 290-47-18, 290-49-11. Интернет: www.dvs.by.

Организатор аукциона (продавец) – УП «СОК «ОЛИМПИСКИЙ», г. Минск, ул. Сурганова, 2а, пом. 2, к. 40.

Для участия в аукционе участник перечисляет задаток в размере 10 процентов от начальной цены заявленного лота на расчетный счет 3012208250015, ОАО «Белапромпромбанк», 220036, г. Минск, пр-т Жукова, 3, МФО 153001964, УНП 101 508 270, УП «СОК «ОЛИМПИСКИЙ». Перечень и порядок подачи документов для участия в аукционе определены Положением о порядке проведения аукционов

по продаже права заключения договоров аренды зданий, сооружений и помещений, находящихся в республиканской собственности, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.08.2009 г. № 1049.

Оплата за право заключения договора аренды осуществляется победителем аукциона разовым платежом на расчетный счет организатора аукциона в течение 3 рабочих дней со дня его проведения.

Победитель аукциона в течение 3 рабочих дней со дня его проведения обязан возместить УП «СОК «ОЛИМПИСКИЙ» затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготвлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения. Информация о затратах, порядке и сроках их возмещения доводится до сведения участников перед началом аукциона. Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) приобретает право заключения договора аренды после оплаты стоимости предмета аукциона и возмещения затрат на организацию и проведение аукциона.

Управляющий ООО «ПАРТНЕР-КОНСУЛЬТАНТ»

проводит торги в форме открытого аукциона по продаже недвижимого имущества ОАО «Управляющая компания холдинга «Забудова», а именно:

Лот №1
Изолированное помещение – однокомнатная квартира с инв. №630/D-4728, общ. пл. – 40,6 м.кв., находящаяся в п. Чисть, ул. Мира, д.13. Начальная цена – 380 000 000 белорусских рублей (без НДС).

Лот №2
Автомобиль – капитальное строение с инв. №630/С-75657, находящаяся по адресу: Минская обл., Молодечненский р-н, п.Чисть. Начальная цена – 490 988 400 белорусских рублей, в том числе НДС в размере 81 831 400 белорусских рублей.

Аукцион состоится 12.07.2016 г. в 11.00 по адресу: Минская обл., Молодечненский р-н, п. Чисть, ул. Заводская, д.1. Заявки на участие в аукционе принимаются с 13.06.2016 по 08.07.2016 г.

Документы, необходимые для участия в торгах – заявление на участие в аукционе; платежный документ с отметкой

ОАО «ДОРСТРОЙИНДУСТРИЯ»

извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества

Лот №1	Оборудование II технологической линии щабечного завода г. Фаниполь	Минская обл., Дзержинский р-н, г. Фаниполь, ул. Заводская, 37	Начальная цена с НДС, бел. руб.*	Задаток с НДС, бел. руб.*	Шаг аукциона, %
			2 810 797 800 / * 281 079 рублей 78 копеек	281 079 780 / * 28 107 рублей 98 копеек	5

ОПИСАНИЕ
19 единиц оборудования: питатель вибрационный ДРО-605-20 (инв. № 4249); два агрегата мелкого дробления ДРО 702-10 (инв. №№ 4250, 4251); агрегат сортировки ДРО-690 (инв. № 4255); агрегат грануляции ДРО-630 (инв. № 4259); агрегат сортировки ДРО-669 (инв. № 4261); железобетонный ЭЖС-80 (инв. № 4266); конвейер специальный СМД-151-80 (инв. № 4267); шесть конвейеров специальных СМД-151-60 (инв. №№ 4269, 4270, 4271, 4272, 4273, 4275); три конвейера специальных СМД-151-50 (инв. №№ 4283, 4284, 4285); конвейер специальный ДРО-596-10 (инв. № 4291), операторская У-78104А, инв. № 4263).

УСЛОВИЯ

Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником и он согласен приобрести Лот №1 по начальной цене, увеличенной на 5% (пять процентов), – претендент на покупку, должен заключить с Продавцом договор купли-продажи Лот №1 в течение 10 (десяти) банковских дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.

Условия оплаты приобретенного оборудования на аукционе (Лот №1) согласовываются Победителем аукциона (Претендентом на покупку) и Продавцом при заключении договора купли-продажи.

На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона.

Аукцион состоится 12.07.2016 в 11.00

по адресу: г. Фаниполь, ул. Заводская, д. 1, 3 этаж, актовый зал.

Для участия в аукционе приглашаются граждане, юр. лица и индивидуальные предприниматели Республики Беларусь, иностранные инвесторы, подавшие заявление на участие в аукционе (по форме, установленной Организатором аукциона (Продавцом); предоставившие заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка, заявление об ознакомлении с документами, продаваемым Объектом (Объектами) (по форме, установленной Организатором аукциона (Продавцом) и заключившие с Организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (по форме, установленной Организатором аукциона), а также прилагаются следующие документы: юр.лица – доверенность, выданную представителю юр. лица, копии учредительных документов, свидетельства о гос. регистрации и извещения о присвоении УНП; индивидуальные предприниматели – копию свидетельства о гос. регистрации и извещения о присвоении УНП; физ. лиц – паспорт, представители физ. лиц – паспорт и доверенность, удостоверенную нотариально; организациям и физ. лицам (нерезидентам РБ) – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о состоятельности, выданный обслуживающим его банком или иной кредитно-финансовой организацией, с заверенным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык; представители юр. и физ. лиц (нерезиденты РБ) – легализованная в установленном порядке доверенность. При подаче документов заявитель (представитель) предьявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юр. лица – документ, подтверждающий полномочия. Подача документов по почте не допускается. Сведения об участниках подлежат разглашению.

Задаток перечисляется на р/с 3012421830016, БИК 153001942 в Расчетно-кассовом центре № 29 в г. Фаниполь филиала ОАО «Белапромпромбанк» – Минское областное управление г. Фаниполь, ул. Заводская, 3а, 222750. Получатель – ОАО «Дорстройиндустрия», УНП 100211220, ОКПО 03455184.

Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже имущества ОАО «Дорстройиндустрия» (Лот №1), проводимом 12 июля 2016 года.

Задаток, уплаченный участником, ставшим Победителем (Претендентом на покупку), будет засчитан в счет окончательной стоимости Объекта (Объектов). Задаток, уплаченный участниками, не ставшими Победителем аукциона, Организатор аукциона возвращает безналичным платежом на их счета в течение 5 (пяти) банковских дней со дня проведения аукциона (назначенной даты его проведения в случае признания аукциона несостоявшимся) или с момента регистрации Организатором аукциона отказа участника от участия в аукционе. Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.00 до 12.00, с 13.00 до 17.00 по адресу: Минская обл., Дзержинский р-н, г. Фаниполь, ул. Заводская, 1, каб. 202.

Окончание приема заявлений 06.07.2016 в 17.00.

Заключительная регистрация участников 12.07.2016 с 08.30 до 11.00 по месту проведения аукциона.

Все желающие могут предварительно ознакомиться с Объектом (Объектами). Контактное лицо для осмотра Объекта: Сезень Ирина Ивановна, 8 (029) 835 77 58.

Организатор аукциона или Продавец вправе снять лот с торгов до объявления его проданным без объяснения причин снятия.

☎ **Организатор: 8 (017) 210-00-60, 8 (033) 660 70 50**
• www.dsi.by • e-mail: jurist@dsi.by

* начальная сумма продажи и сумма задатка с учетом деноминации с 01.07.2016

УВАЖАЕМЫЕ АКЦИОНЕРЫ!

Открытое акционерное общество «ПОСТТОРГ» (г. Минск, ул. Клумова, 3) сообщает о проведении внеочередного общего собрания акционеров.

Собрание состоится 20 июня 2016 года в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Клумова, 3.

ПОВЕСТКА ДНЯ:
1. Приобретение Обществом акций собственного выпуска по решению Общества.

С материалами, подготовленными к собранию, можно ознакомиться по адресу: г. Минск, ул. Клумова, 3, комната № 31, с 15 июня 2016 года по 17 июня 2016 года с 10.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00 либо 20 июня 2016 года по месту проведения собрания.

Регистрация участников собрания будет проводиться в день проведения собрания с 9.30 до 9.55 по месту проведения собрания.

Для регистрации при себе иметь следующие документы: акционеру Общества – паспорт, представителю акционера – паспорт и доверенность. Список акционеров для участия в собрании будет составлен по состоянию на 17 июня 2016 года.

Наблюдательный совет

УНП 100036531

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»
ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Наименование	Характеристика
	ЛОТ 1
Наименование объекта, краткая характеристика, адрес расположения	– капитальное строение, инв. № 420/С-49059 (назначение – здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель, наименование – здание мастерской), площадью 318,5 кв.м, расположенное по адресу: г. Лида, пр-т Победы, д. 126, корп. 6; – капитальное строение, инв. № 420/С-49060 (назначение – здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель, наименование – столярный цех), площадью 722,1 кв.м, расположенное по адресу: г. Лида, пр-т Победы, д. 126, корп. 7; – капитальное строение, инв. № 420/С-49061 (назначение – здание специализированное организаций оптовой торговли, материально-технического снабжения и сбыта продукции, наименование – склад), площадью 199,2 кв.м, расположенное по адресу: г. Лида, пр-т Победы, д. 126, корп. 4; – капитальное строение, инв. № 420/С-49062 (назначение – здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель, наименование – пилюрама), площадью 272,8 кв.м, расположенное по адресу: г. Лида, пр-т Победы, д. 126, корп. 3; – капитальное строение, инв. № 420/С-49063 (назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – административное здание), площадью 86,9 кв.м, расположенное по адресу: г. Лида, пр-т Победы, д. 126; – капитальное строение, инв. № 420/С-49064 (назначение – здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель, наименование – цех), площадью 78,2 кв.м, расположенное по адресу: г. Лида, пр-т Победы, д. 126, корп. 5; – капитальное строение, инв. № 420/С-49065 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – склад), площадью 336,0 кв.м, расположенное по адресу: г. Лида, пр-т Победы, д. 126, корп. 2; – установка по сжиганию отходов УС ДО-95 (год ввода в эксплуатацию – 2009 г., смонтирована в капитальном строении с инв. № 420/С-49060); – рама лесопильная вертикальная одноэтажная модель Р63-4Б (год ввода в эксплуатацию – 2007 г., смонтирована в капитальном строении с инв. № 420/С-49062).
Земельный участок, на котором расположен объект	Кадастровый номер 44130000012000231 (назначение – обслуживание производственной базы), площадью 2,0019, расположенном по адресу: г. Лида, пр-т Победы, д. 126
Начальная цена продажи	6 340 791 600 (шесть миллиардов триста сорок миллионов семьсот девяносто одна тысяча шестьсот) белорусских рублей с учетом НДС
Сумма задатка	634 079 160 (шестьсот тридцать четыре миллиона семьдесят девять тысяч сто шестьдесят) белорусских рублей
Условия аукциона	Без условий
Обременения со стороны 3-х лиц	в виде аренды (капитальное строение с инв. № 420/С-49059): - 143,2 кв.м – по 31.07.2016 г. - 128,3 кв.м – по 31.07.2016 г. - 47 кв.м – по 30.06.2016 г.
Продавец	ОАО «Лидский комбинат бытовых услуг» 231300, г. Лида, ул. Советская, 23а. Тел. 8-0154-60-84-01
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 45-05-38, 41-98-32
Условия оплаты	– обязанность по государственной регистрации сделки и перехода прав возлагается на Покупателя, в том числе оформление всей необходимой документации, а также Покупатель несет все связанные с этим расходы; – возмещение Победителем аукциона затрат Продавца на проведение независимой оценки объектов, проданных через аукцион в размере 26 154 000 рублей с учетом НДС; – возмещение победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца на организацию и проведение аукциона, в том числе затрат по уплате вознаграждения организатору аукциона в размере 1 % от конечной цены продажи объекта.
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	Р/с 3012579170017 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка 153001739, УНП 500833225

Аукцион состоится 12 июля 2016 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами: заверенная банком копия платежного поручения об внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении; **юридическим лицом резидентом Республики Беларусь** – копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица; **индивидуальным предпринимателем** – документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона; **юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь** – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовом состоянии, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона предъявляются: представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя; физическим лицам – документ, удостоверяющий личность физического лица; представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя. Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница) Последний день приема заявлений – 06 июля 2016 г. до 15.00
Телефоны для справок: 45-05-38, 41-98-32 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» <http://grodnoino.by/>

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ в Жабинковском районе Брестской области в частную собственность граждан Республики Беларусь

№ лота	Адрес участка	Кадастровый номер	Общая площадь (га)	Целевое назначение использования участка	Начальная цена предмета аукциона (руб.)	Сумма задатка (руб.)	Расх. по подг. земель.-кадастр. док. (руб.)	Характеристика инженерных коммуникаций и сооружений на участке
1	Жабинковский с/с, д. Здитово, ул. Вишневая, 54	122580603601000250	0,1514		47 230 600	9 400 000	10 190 632	0,1514 га – водоохранная зона реки Мухавец
2*	Жабинковский с/с, д. Здитово, ул. Жасминовая, 7	122580603601000251	0,1665		51 941 200	10 300 000	10 548 616	0,0055 га – охранный зона электропередачи напряжением до 1000 вольт, 0,1665 га – водоохранная зона реки Мухавец
3*	Жабинковский с/с, д. Здитово, ул. Жасминовая, 8	122580603601000252	0,1612		50 287 800	10 000 000	9 658 196	0,1612 га - водоохранная зона реки Мухавец
4*	Жабинковский с/с, аг. Большие Яковичи, ул. Центральная, 75	122580601101000139	0,2437		22 001 850	4 400 000	8 356 966	0,0055 га – охранный зона линии электропередачи напряжением до 1000 вольт, 0,0120 га – охранный зона сетей и сооружений водоснабжения
5*	Жабинковский с/с, аг. Большие Яковичи, ул. Центральная, 74	122580601101000138	0,2500		22 570 600	4 500 000	8 849 551	ограничений в использовании земель нет
6	Ракитницкий с/с, аг. Ракитница, ул. Ольховая, 12	122582403101000523	0,1509		24 810 700	4 900 000	12 146 800	ограничений в использовании земель нет
7	Ракитницкий с/с, аг. Ракитница, ул. Ольховая, 14	122582403101000524	0,1478		24 301 000	4 800 000	12 082 200	ограничений в использовании земель нет
8	Ракитницкий с/с, д. Федьковичи, ул. Весенняя, 10	122582404601000217	0,1513	Строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома	12 203 600	2 400 000	525 000	ограничений в использовании земель нет
9	Ракитницкий с/с, д. Стриганец, ул. Вишневая, 8В	122582403601000217	0,2320		26 917 600	5 300 000	12 163 100	0,0117 га – охранный зона линий связи и радиоразвязки; 0,0028 га – охранный зона сетей и сооружений газоснабжения; 0,0850 га – охранный зона мелиорированных земель
10	Ракитницкий с/с, х. Стриганецкие Бусни, 8В	122582404101000032	0,2000		12 409 000	2 400 000	10 265 500	ограничений в использовании земель нет
11*	Ракитницкий с/с, д. Задерть, ул. Центральная, 33	122582401601000068	0,1581		13 974 816	2 700 000	9 286 500	ограничений в использовании земель нет
12	Кривлянский с/с, д. Грицевичи, ул. Центральная, 50	122581003601000063	0,2231		25 897 800	5 100 000	12 210 445	0,0133 га – охранный зона сетей и сооружений водоснабжения; 0,2231 га – охранный зона мелиорированных земель
13*	г. Жабинка, ул. Приозерная, 8	122550100001002611	0,1265		140 247 700	28 000 000	5 633 326	0,1265 га - водоохранная зона пруда Визжар и канала Безымянный
14*	г. Жабинка, ул. Приозерная, 6	122550100001002610	0,1262		139 915 100	27 900 000	5 636 767	0,1262 га - водоохранная зона пруда Визжар и канала Безымянный
15*	г. Жабинка, ул. Приозерная, 4	122550100001002609	0,1303		144 460 700	28 800 000	5 636 767	0,1303 га - водоохранная зона пруда Визжар и канала Безымянный
16*	г. Жабинка, пер. Приозерный, 11	122550100001002616	0,1177		130 491 400	26 000 000	6 036 943	0,1177 га - водоохранная зона пруда Визжар и канала Безымянный

*-повторные аукционные торги
дополнительное условие:
по лоту №9 возмещение убытков в сумме 4 998 000 рублей, связанных с нарушением функционирования мелиоративных сооружений;
по лоту №12 возмещение убытков в сумме 13 118 300 рублей, связанных с нарушением функционирования мелиоративных сетей и сооружений

Организатор аукционных торгов - КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью»

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже земельных участков в частную собственность, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 №462, и состоит при наличии не менее двух участников. В аукционе могут участвовать граждане Республики Беларусь.
Перечень документов, представляемый участником аукциона: заявление на участие в аукционе; документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков); гражданским – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность. При подаче документов на участие в аукционе гражданин, представитель граждан предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.
Лицо, желающее принять участие в аукционе, обязано подписать с организатором торгов Соглашение, определяющее взаимные права и обязанности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Порядок осмотра объекта осуществляется участником аукциона по согласованию с организатором торгов.

Задаток в размере до 20% от начальной цены предмета аукциона (лота) перечисляется КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью» на счет № 3012780360011 в филиале № 100 Брестское областное управление ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Брест, ул. Московская, 202, код банка 246, УНП 290433924.

Земельный участок предоставляется победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона с условиями:
• в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона победителем такого аукциона или в течение 10 рабочих дней после признания аукциона несостоявшимся единственным участником несостоявшегося аукциона;
• внесения платы за земельный участок на расчетный счет соответствующего с/с (РИК);
• возмещения затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения, и затрат, связанных с формированием земельного участка, государственной регистрацией в отношении этого участка;
• обращения победителем аукциона, либо единственным участником несостоявшегося аукциона в двухмесячный срок после подписания протокола о результатах аукциона или признания аукциона продажи несостоявшимся, за государственной регистрацией в отношении земельного участка;
• получения победителем аукциона, либо единственным участником несостоявшегося аукциона в установленном порядке и сроки технической документации и разрешения на строительство жилого дома;
• занятия (освоения) победителем аукциона, либо единственным участником несостоявшегося аукциона земельного участка не позднее одного года после государственной регистрации права на него;
• снятия победителем аукциона, либо единственным участником несостоявшегося аукциона на земельном участке плодородного слоя почвы из под пятен застройки и использования его для благоустройства участка.

Аукцион состоится 14 июля 2016г. в 11.00 по адресу: г. Жабинка, ул. Кирова, 65 (зал заседаний)
Заявки на участие в аукционе принимаются с 8.30 13.06.2016 г. до 17.30 08.07.2016 г. (перерыв с 13.00 до 14.00; вых.: суб., вс.)
по адресу: г. Брест, ул. Ленина, 50. Контактные телефоны: 53 81 92, 53 45 65. Сайт: www.bgcn.by и www.gki.gov.by

ИЗВЕЩЕНИЕ ОБ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ по продаже земельных участков (пос. Фабричный, микрорайоны «Зарица-5», «Барановичи-5,6») в собственность в г. Гродно 12 июля 2016 года

№ лота	Наименование объекта	Местонахождение объекта	Площадь земельного участка (га)	Кадастровый номер	Стоимость затрат на изготовление документации, (с учетом деноминации), руб.	Начальная цена продажи, (с учетом деноминации), руб.	Сумма задатка (с учетом деноминации), руб.
1.	Земельный участок У-8*	пос. Фабричный	0,0830	440100000001009129	17 403 916 (1 740,39)	98 223 800 (9 822,38)	18 000 000 (1 800)
2.	Земельный участок У-132*	микрорайон «Зарица-5»	0,1131	440100000003004907	-	143 758 500 (14 375,85)	25 000 000 (2 500)
3.	Земельный участок У-118*	микрорайон «Барановичи-5,6»	0,1069	440100000003005108	-	137 755 000 (13 775,5)	25 000 000 (2 500)

*Инженерные коммуникации на участке отсутствуют. Земельные участки предоставляются в частную собственность для строительства многоквартирного жилого дома.
** Земельный участок имеет ограничения (обременения) в использовании земель, расположенных в охранных зонах электрических сетей.
Организатор аукциона: ГП «Гродненский центр недвижимости».
Условия, предусмотренные в решении о формировании земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона:
внесение платы за земельные участки; возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения; обращение за государственной регистрацией прав на земельный участок в РУП «Гродненское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» в двухмесячный срок после утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся; получение победителем аукциона в установленном порядке технической документации и разрешения на строительство жилого дома; занятие земельных участков (осуществление строительно-монтажных работ) осуществить не позднее одного года со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство многоквартирного жилого дома, возместить затраты в соответствии с решением Гродненского горисполкома от 08.02.2016 № 49 «О некоторых вопросах возмещения затрат на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры».
Аукцион состоится 12 июля 2016 года в 12.00 по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1 (актовый зал).
Для участия в аукционе необходимо: внести задаток не позднее 6 июля 2016 года в размере, указанном в графе 8, перечисляемый на расчетный счет №3012000041810 в филиале № 400 Гродненском областном управлении ОАО АСБ «Беларусбанк», код 752, УНП 590727594 получатель – ГП «Гродненский центр недвижимости», задаток вносится в белорусских рублях в сумме согласно настоящему извещению; представить в ГП «Гродненский центр недвижимости» следующие документы; заявление на участие в аукционе установленной формы; документ, подтверждающий внесение суммы задатка; подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах) установленной формы, включающее обязательство по уплате в соответствии с законодательством штрафных санкций и иные требования; дополнительно представляются: гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность. При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь предъявляют паспорт гражданина Республики Беларусь, а представители граждан – документ, удостоверяющий личность.
Прием документов, консультации по вопросам участия в аукционе и ознакомление с имеющейся документацией осуществляются по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, каб. 57 с 13 июня по 6 июля 2016 года включительно в рабочие дни с 08.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00.
Торги в отношении каждого земельного участка проводятся при условии наличия двух или более участников. Победителем торгов по каждому предмету аукциона признается участник, предложивший наиболее высокую цену.
Победитель торгов либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на приобретение земельного участка, как единственный,

подавший заявление на участие в аукционе, в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся обязан; внести плату за земельный участок; возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения. Информация о данных затратах, порядке их возмещения доводится до сведения участников аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись; выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в частную собственность победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона.
После совершения названных действий, но не позднее 2 рабочих дней, Гродненский горисполком выдает победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона выписку из решения об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в частную собственность для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома, а также один экземпляр протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся.
Оплата стоимости предметов аукциона осуществляется по безналичному расчету за белорусские рубли. При невыполнении требований об обращении за государственной регистрацией прав на земельный участок в двухмесячный срок после утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона продажи несостоявшимся решение Гродненского горисполкома о предоставлении земельного участка утрачивает силу. Осмотр земельного участка на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время.

Контактные телефоны: + 375 (152) 72 05 46, 72 05 37, официальный сайт организатора торгов www.grodno.gov.by

■ Абмяркуем?

«І НА МАШЫННЫМ ДВАРЫ ЦЯПЕР ЦІХА»

...Кажаце, вёска сёння не тая? Кажаце, яна састарэла, адны пенсіянеры там? Але ж гадоў дваццаці і болей таму іх было не менш. Проста ў вочы не кідаліся, бо старыя былі сярод маладзейшых, якія тады працавалі ў калгасе, гадавалі дзяцей.

І ўсім жа было добра. Ні бедных табе, ні багатых; усе, чым могуць, дапамагаюць адно аднаму. Раніцай сонейка ўздыдзе — на машынным двары чуецца галасы, лапочуць трактары ды машыны. Яшчэ і гэты шум падказваў, што дарослым трэба на працу, дзецям — у школу. Вёска не гуляла, усе — ад малога да старога — былі пры справах.

Сёння ўсё па-іншаму. Ці-шы-ня. Пройдзе нехта па вуліцы, дык хутчэй бязжыш да акна — трэба ж паглядзець, хто там пайшоў. А выйдзеш з хаты сам, дык сустрэнеш хіба некага ў магазіне альбо ля аўтакрамы, якая пад'язджае амаль да брамкі, толькі б нешта прадаць.

На машынным двары цяпер ціха таксама. Аб'яднаны дзве гаспадаркі, таму цэнтр сёння за сорок кіламетраў. Уся тэхніка — там, на брыгадзе — толькі ў пасяўную або ў час уборкі. Хіба на ферме яшчэ пару трактароў працуе...

Калі спытаеце, ці ёсць у нашай вёсцы маладыя, адкажу: ёсць. І беспрацоўныя таксама ёсць, як і ў іншых месцах. Работу, заробак шукаюць хто дзе можа, часам за 10-15 кіламетраў, а то і далей...

Жанчын, якім, апроч гэтага, патрэбен стаж для налічэння пенсій, таксама нямала. Яны, бывае, знаходзяць работу няхай і далекавата ад дому, але ж такую, каб працаваць там суткі праз двое. Бо ў кожнай свая сям'я, дом. Трэба ж і есці наварыць, і ў хаце парадак навесці. Ды і без гаспадаркі цяпер няк, асабліва калі растуць дзеці, калі іх трэба вучыць.

Школу ў нас з-за адсутнасці вучняў закрылі. Будынак прададлі прадпрымальніку. Той стварыў два працоўныя месцы, але заробкі, кажуць, былі малыя, і людзі звольніліся.

У садку таксама мала дзяцей. Ведама ж — пенсіянеры іх не народзяць. Ды і маладзейшыя сёння не вельмі адважваюцца...

Кажуць, нам, пенсіянерам, грэх скардзіцца на жыццё... Можна быць. Здаравейшыя альбо хворыя, мы стараемся нечым заняць сябе. Летам пасільных работ хапае, а вось

зімой у вёсцы — хоць ты воўкам вый! Калі суткамі глядзець тэлевізар, здурнееш. Ды яшчэ адзінота, ад якой да часу старэш...

Шчасце, што працуе царква. Хоць па святах ды ня дзеляць ёсць магчымаць выйсці ў людзі; шчасце, што прыходзіць газета — можна пачытаць.

І напісала вось, расказала пра наша вясковое жыццё-быццё — і няк палягчэла.

Пабудаваць бы ў былых гаспадарках якія свінакомплексы ці птушкафабрыкі, адкрыць бы, хай малыя, але прадпрыемствы — бо найперш жа людзям патрэбна праца. Глядзіш, і заставалася б на зямлі моладзь, жыла б нармальным сялянскім жыццём, не горшым за гарадское... Мне здаецца, вёска не вымерла — яе на нейкі час нібыта ўспылі. Ці я памыляюся?

Лідзія ЛУК'ЯНАВА, в. Швабы, Лагойскі раён.

Замест пасляслоўя. Як спяваў калісці Марк Бернес, «Я вам не скажу за всю Одессу...». А таму, жывучы ў адной вёсцы, нельга казаць «за ўсе»...

Калі ёсць жаданне і час, напішыце, як і чым жыве сёння ваша вёска, хутар, мястэчка, аграгарадок, засценка... Якія ў іх перспектывы? Ці пачнецца калі «зваротны рух» — з гарадоў у вёскі? Што для гэтага трэба?

■ Кватэрнае пытанне

КАМЕРЦЫЙНАЕ ЦІ САЦЫЯЛЬНАЕ?

Я адзінокая непрацуючая пенсіянерка, інвалід з дзяцінства. У 1991 годзе атрымала аднапакёвую дзяржаўную кватэру... У хуткім часе завершыцца прыватызацыя дзяржаўнага жылля. Ці можна будзе пасля гэтага перавесці маю непрацуючую кватэру ў разрад жылых памяшканняў сацыяльнага карыстання?

А.П., г. Браслаў.

Згодна з падп. 2.4 Указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 16.12.2013 г. № 563 «Аб некаторых пытаннях прававога рэгулявання жыллёвых адносін» непрацуючая кватэра дзяржаўнага жыллёвага фонду да 1 ліпеня 2016 г. падлягае ўключэнню ў вызначаны парадку ў склад жылых памяшканняў камерцыйнага выкарыстання.

Разам з тым, у адпаведнасці з п. 91 Палажэння аб уліку грамадзян, якія маюць патрэбу ў паліпшэнні жыллёвых умоў, і аб парадку прадастаўлення жылых памяшканняў дзяржаўнага жыллёвага фонду (зацверджана Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 16 снежня 2013 года № 563) па заяве наймальніка жылых памяшканняў камерцыйнага выкарыстання, якія адносяцца да асоб, вызначаных у п. 63 гэтага Палажэння, жылля памяшканні камерцыйнага выкарыстання, якія яны займаюць, падлягаюць уключэнню

ў склад жылых памяшканняў сацыяльнага карыстання.

Паводле п. 63 названага палажэння права на атрыманне жыллага памяшкання сацыяльнага карыстання маюць пэўныя катэгорыі грамадзян, якія стаяць на ўліку для паліпшэння жыллёвых умоў, у тым ліку і непрацуючыя адзінокія пенсіянеры, асобы, якія дасягнулі пенсійнага ўзросту (жанчыны — 55 гадоў, мужчыны — 60 гадоў).

Пад непрацуючымі адзінокамі разумеюцца грамадзяне, якія не ажыццяўляюць працоўную дзейнасць на падставе працоўных дагавораў, грамадзянска-прававых дагавораў, прадметам якіх з'яўляюцца выкананне работ, аказанне паслуг і стварэнне аб'ектаў інтэлектуальнай уласнасці, і прадпрымальніцкую дзейнасць, якія не маюць працаздольных членаў сям'і, што абавязаны па законе іх утрымліваць і пражываюць сумесна або ў адным населеным пункце.

Інваліды з дзяцінства ў выніку ранення, кантузіі, калецтва, звязаных з баявымі дзеяннямі ў перыяд Вялікай Айчыннай вайны або з наступствамі ваенных дзеянняў, а таксама грамадзяне, у складзе сям'і якіх ёсць дзеці-інваліды, таксама маюць права на атрыманне жыллага памяшкання сацыяльнага карыстання.

Віктар САВІЦКІ

■ Ведай нашых!

«КАЛІ ТЫ ДА ЛЮДЗЕЙ З ДАБРОМ...»

З юбілейным, сотым (!) днём народзінаў Ганна Антонаўна Выгоўская віншавалі многія: родныя, сябры, суседзі, старшыні раённых саветаў ветэранаў, аб'яднання прафсаюзаў, саюза жанчын... Цэлы пакой яны заставілі кветкамі і каштоўнымі падарункамі, шмат напісалі і сказалі прыгожых удзячных слоў! І, натуральна, у яе, такой шанюнай юбіляркі, хацелі выпытаць сакрэт даўгажывучы.

— А яго няма, — шчыра прызналася жанчына. — Я ніколі нікому не зайздросціла, шмат працавала і рухалася. А каб не падала, само жыццё досыць часта сцявала мяне на спіне... Багата было палос — і чорных, і белых.

Бацька юбіляркі Антон Георгіевіч Бяганскі — з вёскі Баравы Мост, з сялян, праўда, пры цары скончыў пачатковую школу. Гэта ён навучыў малую Ганчанку чытаць, пісаць, рашаць задачы (маці была непісьменнай). Потым малую аддалі ў Беразіно ў школу. Там яна вучыла беларускую, польскую і рускую мовы, усе астатнія прадметы выкладаліся на польскай.

Сам горад, як прыгадвае Ганна Антонаўна, на той час быў вельмі ўбогім: брудныя вуліцы (Папоўшчына, Ігуменская, Жорнаўска...), бальнічка на 10 ложкаў, пошта ды невялічкі спіртзавод. Была, праўда, прыстань. Па рацэ Бярэзіне хадзілі параходы ў Барысаў, адтуль па чыгунцы людзі дабіраліся ў Мінск.

Дзяўчынка гэта ведала, як і тое, кім стане. «Толькі настаўніцай, — сцвярджала яна, — такой, як яе любіма Ханка Дамброўска!»

А таму далей у яе біяграфіі быў Мінск, педагагічны тэхнікум і першае накіраванне на працу.

У Чавускім раёне школы тады былі розныя: беларуская, руская,

яўрэйская, літоўская, польская. Якраз у такой — Лапенскай пачатковай — Ганна Антонаўна стала загадчыцай.

Пры школе была свая кватэрка. 40 вучняў, іх бацькі... Сціпласць і прыветнасць маладой настаўніцы прыйшліся даспадобы ўсім. А найбольш — прыбіральшчыцы Анэлі Іванаўне Выгоўскай, якая, што называецца, спала і бачыла дзяўчыну сваёй нявесткай, бо сын — без пяці хвілін афіцэр, выпускнік Калінінскага ваеннага вучылішча — вось-вось павінен быў прыехаць дамоў на пабыўку...

Так яно ўрэшце і сталася. А далей...

— Мы з Эрнестам на вечарынцы пазнаёміліся і толькі адзін танец станцавалі, — святлеючы тварам, успамінае Ганна Антонаўна. — Ён мне вельмі спадабаўся! Я яму, казаў, таксама. Так што назаўтра ён зайшоў да мяне ў школу і прапанаваў пайсці ў сельсавет распісацца. Парайце мне не было з кім, я падумала і згадзілася. Так мы з Эрыкам сталі мужам і жанкай, але на паперы. Не было ні месца, ні часу, каб хоць наглядзецца адно на аднаго, каб пабыць сам-насам. Гэта ж цяпер без усялякага сораму хлопцы з дзяўчатамі «распісваюцца» спачатку ў пасцелі, гуляюць у шлюб, як у кубік Рубіка — супадзе не супадзе, а некалі — не... Назаўтра майму Эрыку трэба было ехаць на службу на Далёкі Усход.

Адтуль ён даслаў бацькам сваёй жонкі падзячны ліст за дачку, а ёй самой — пропуск у часць, і яна, прыхапіўшы з сабой самае неабходнае, паехала да мужа.

...Лёсавызначальны выпадак — іначай не скажаш: у Маскве на вакзале ёй і яе, так бы мовіць, суседцы па чарзе не хапіла білетаў на цягнік! А назаўтра, ля той самай касы яны пачулі жахліваю навіну: цягнік, які паехаў без іх, сышоў з рэек, пасажыры загінулі.

Ужо іншым цягніком, праз 11 сутак Ганна ўсё ж дабралася да месца службы мужа. Усурыўскі край... Вайсковыя казармы сярод стэпу і сопак. Бязлюддзе. Гарачыя вятры...

Там у 1937-м нарадзіўся іх першынец, таксама Эрнест. І ў тым жа 37-м, праз тры месяцы, у іх кватэры з'явіўся следчы з НКУС, каб... арыштаваць яе мужа як шпіёна.

Ад нечаканасці і адчаю Ганна Антонаўна, як прызнаецца, ледзь не зьяла рахункі з жыццём. Спыніла немаўля («Каму яно будзе патрэбна?» — з жахам падумала маці)... А яшчэ — людзі. Гэта яны сабралі грошай для жонкі «ворага народа», купілі ёй білет да Мінска.

Такім чынам Ганна зноў прыехала ў Чавускі раён: настаўнічала ў Благавіцкай сярэдняй школе, гадавала сына, чакала мужа. І цуд такі здарыўся: яго рэабілітавалі, аднавілі ў вайскавай часці, прысвоілі званне старшага лейтэнанта, далі водпуск...

Пасля адпачынку яго далейшая служба праходзіла ў Арле, потым —

у Брэсце. Як нітка за іголкай за мужам рухалася сям'я. Эрыку-малодшаму было 4 гадкі, калі ў яго нарадзіўся брацік Анатоль.

Але пажыць ды парадавацца бацькам зноўку не выпала: наступіла новая чорная паласа — вайна. Брэст гарэў ад бамбёжак нямецкіх самалётаў. Ганне з дзеткамі няк удалося дамовіцца з правадніком санітарнага цягніка і даехаць да Мінска.

— У горадзе мы з малымі хадзілі па людзях, пабіраліся, прасілі, каб нехта даў бульбіну, кавалачак хлеба, каб пусціў пераначаваць, — прыгадвае Ганна Антонаўна. — Толькі праз два месяцы мне пашчасціла сустрэць знаёмага, які дапамог дабрацца да родных мясцін, да матулі. А бацькі ўжо не было. У тым самым 37-м яго, без віны вінаватага, арыштавалі і расстралялі ў Воўчым Логу каля Чэрвеня.

У выніку (рэпрэсіі, фронт, партызаны) мужчын у акрузе амаль не стала. Жанчыны на сабе цягалі плугі ды

бароны — аралі, сеялі, убіралі ўраджай. Тыл для іх быў не лягчэйшым, чым фронт для мужчын. Працавалі ад золку і да змяркання. Стома, успамінае Ганна Антонаўна, валіла з ног, але і сны яна часам бачыла. У іх найчасцей яна была шчаслівай нявестай побач з мужам-афіцэрам... Але часам ён сыходзіў ад яе, аддаляўся і ўсё махаў і махаў рукой...

Эрнест Выгоўскі, намеснік начальніка палкавой службы, праз 4 месяцы пасля пачатку вайны загінуў у баях на Ленінградскім фронце.

...У пасляваенны час жанчыноў у Беларусі было вельмі шмат. На шчасце, Ганна Антонаўна мела істотную перавагу: прафесію і месца працы — спачатку ў Вяшэўскай пачатковай школе, затым у Лясковіцкай васьмігодцы.

Трэба адзначыць, што пакаленне шанюнай юбіляркі жыло па самых высокіх мерках маралі. А настаўніца і наогул лічылі эталонам.

— Калі ты да людзей з дабром, то яны да цябе таксама, — кажа Ганна Антонаўна. І прызнаецца, што менавіта павага і падтрымка людзей, іх дабрны дапамаглі ёй перажыць боль ад страты абодвух сыноў...

— З усіх маіх мінулых багаццяў усё, што засталася, — гэта ўнукі, вучні ды памяць, — з усмешкай гаворыць настаўніца.

А я з вялікім гонарам дадала б: і незвычайна душэўная прыгажосць.

Ніна БУРКО, г. Беразіно.

Ад рэдакцыі. Як сведчыць зваротная сувязь, невялікая нататка «Братоў было трое», змешчаная ў «Звяздзе» 24 мая, дзаволіла нашым падпісчыкам, сваякам загінулых у вайну братоў Куродымаў, адшукаць новую радню...

Добра будзе, калі і гэты невялікі артыкул нагадае вучням пра іх былую настаўніцу. Яна, стагадовая, помніць іх. Яны, напэўна, таксама...

Пошту чытала рэдактар аддзела пісьмаў Валянціна ДОУНАР.

■ Таямнічы свет

РАСКРЫТЫЯ ЗАГАДКІ ПЛАНЕТЫ

Тое, што яшчэ ўчора лічылася невырашальнай загадкай, сёння вучоныя раскрываюць і апісваюць грунтоўнымі тлумачэннямі і перакананымі доказамі.

Масавая

Пермскае выміранне

Найвялікшая прыродная катастрофа на планеце адбылася ў канцы палеазойскай эры, каля 252 млн гадоў таму. Тады вымерла 96% марскіх відаў жывёл, 83% відаў насякомых і 70% прадстаўнікоў наземнай фаўны. Да нядаўняга часу наву-

коўцы маглі толькі строіць гіпотэзы пра тое, чаму гэта адбылося: вылучаліся версіі аб падзенні метэарыта, сутыкненні Зямлі з астероідам, выкідзе метану, рэзкай змене клімату і інш. Многія навукоўцы сыходзіліся на думцы, што катастрофу справакавала выліванне Сібірскіх трапаў у выніку наймагутнейшага вывяржэння ў гісторыі Зямлі. Найбольш поўныя доказы гэтай версіі былі прадстаўлены ў красавіку гэтага года міжнароднай камандай геофізікаў і геохімікаў. Навукоўцы высветлілі, што 252 млн гадоў таму трапы Сібіры выкінулі ў атмасферу трыльёны тон вуглякіслага газу, што прывяло да акіслення вады ў Сусветным акіяне і зрабіла яго малапрыдатным для жыцця. Высновы навукоўцаў грунтоўна на вывучэнні двух тыпаў ізатопаў бору, якія змяшчаліся ў вапняку каля ўзбярэжжа Аб'яднаных Арабскіх Эміратаў. Вымярэнні паказалі, што за 10 000 гадоў узровень рН акіяна панізіўся на 0,7. «Гэта настолькі хуткае змяненне, што акіян проста не змог абараніцца ад такога росту ўзроўню CO₂», — расказаў кіраўнік даследавання Мэцю Кларксан, геохімік з Універсітэта Отага ў Новай Зеландыі.

Міграцыя жывёл

Міграцыя сама па сабе — цуд. Навукоўцам доўга не ўдавалася даведацца, як менавіта многія пакаленні жывёл беспамылкова знаходзяць месца зімоўкі, якое калісьці абралі іх продкі. Апошняя з раскрытых таямніц — міг-

рацыя матылькоў манархаў. Кожны з іх жыўе каля двух месяцаў, але пры гэтым кароткае жыццё асобін не становіцца перашкодай для вялікага падарожжа ўсёй калоніі: штогод процьмы матылькоў пераадоўваюць тысячы кіламетраў, перамяшчаючыся з Канады ў Мексіку восенню і вяртаючыся ў Паўночную Амерыку вясной.

30 гадоў навукоўцы не маглі вызначыць месца зімоўкі манархаў. Аказалася, гэта невялікая зона ў цяжкадаступных гарах Мексікі. Яна была знойдзена ў 1975 годзе і з тых часоў стала месцам паломніцтва аматараў прыроды: зона знаходзіцца ў межах біясфернага запаведніка «Марыпоса-Маанарка». Толькі нядаўна біёлагам удалося растлумачыць, як менавіта матылькі-падарожнікі знаходзяць дарогу да месца зімоўкі і назад. Аказалася, у іх ёсць адразу два прыродныя навігатары: сонечны «датчык», які дазваляе арыентавацца па святле, і «магнітны кампас», які дапамагае арыентавацца па магнітным полі Зямлі. Як паказала даследаванне 2014 года, магнітарэцэпцыя з'яўляецца дублюючай сістэмай для манархаў: яна запускаецца толькі пры недахопе сонечнага святла.

Феномен росту чалавека

З кожным пакаленнем людзі становяцца ўсё вышэйшымі. Гэты прыродны феномен быў нядаўна падрабязна даследаваны і апісаны навукоўцамі на прыкладзе галандцаў — самай высокай нацыі на Зямлі. За апошнія 200 гадоў жыхары Нідэрландаў выраслі прыкладна на 20 см: сярэдні рост мужчыны склаў 1,84 м, жанчыны — 1,71 м. Спрабуючы зразумець прычыны такога імклівага росту

нацыі, каманда спецыялістаў прааналізавала базу звестак аб 94 516 жыхарах трох паўночных правінцый краіны. Пад увагу навукоўцаў трапілі толькі людзі, старэйшыя за 45 гадоў, якія нарадзіліся ў Нідэрландах ад бацькоў-галандцаў. Аказалася, што ў перыяд з 1935 па 1967 год больш за ўсё дзяцей нарадзілася ў высокарослых мужчын. Жанчыны выбіралі больш высокіх партнёраў, паколькі рост асацыяваўся з лепшым здароўем, добрым узроўнем адукацыі і даходаў. Скачок росту, які прадэманстравалі галандцы, можа служыць наглядным прыкладам эвалюцыі чалавека ў дзеянні і доказам таго, што яна яшчэ не скончылася, сцвярджаюць навукоўцы. «Гэта даследаванне даказвае, што чалавечая

папуляцыя ўсё яшчэ з'яўляецца прадметам натуральнага адбору», — заявіў біёлаг з Ельскага ўніверсітэта Сцівен Сцірнс.

Па той бок смерці

Людзі, якія перажылі клінічную смерць, нярэдка паведамляюць адно і тое ж: быццам яны знаходзіцца ў цёмным тунэлі і бачаць святло у яго канцы. Многія вернікі ўспрымаюць гэтыя сведчанні як прамы доказ існавання замагільнага жыцця. Нядаўна амерыканскія медыкі даследавалі феномен «святла ў канцы тунэля»: з дапамогай энцэфалаграфы яны выявілі ў паміраючых пацыентаў павышэнне электрычнай актыўнасці ў адной

з зон мозгу. Заклучэнне ад лекараў з ЗША выглядае вельмі рацыянальна: калі кровазавязанне ў мозгу запавольваецца і падае ўзровень кіслароду, клеткі мозгу вырабляюць апошні электрычны імпульс. Калі вырасце ў адной частцы мозгу, ён лавінападобна распаўсюджваецца па ўсёй яго зоне — менавіта гэта можа выклікаць незвычайныя ўяўленні. Адкрыццё, зрэшты, ніяк не абвясняе верагоднасці існавання жыцця па той бок смерці.

Ці ёсць жыццё на Марсе?

«Марсіянская ліхаманка» пачалася яшчэ ў канцы XIX стагоддзя, калі Нікола Тэсла паведаміў пра загадкавыя сігналы, якія нібыта пасылаюць жыхары іншай планеты зямлянам. Гэтыя сігналы былі атрыманы вынаходнікам падчас вывучэння ў Каларадскай абсерваторыі атмасферных радыёперашкод з выкарыстаннем прыёмнікаў. З тых часоў навукоўцы і ўвесь свет не губляюць надзею знайсці доказы існавання жыцця на чырвонай планеце. Да гэтай задачы ўдалося наблізіцца ў нашы дні дзякуючы марсіянскім місіям НАСА: у 2014 годзе марсаход Curiosity зафіксаваў усплёск метану ў атмасферы Марса і выявіў арганічныя малекулы ва ўзроўня, здабытых падчас свідравання скалы Камберленд, а ў канцы верасня 2015 года было абвешчана пра галоўную сенсацыю стагоддзя — наяўнасць

вады на чырвонай планеце. Навукоўцы НАСА разгледзелі на здымках з Марса, зробленых арбітальным марсіянскім апаратам Mars Reconnaissance Orbiter, струмені вады, якія цякуць па схілах узгоркаў. Дзякуючы высокай салёнасці, марсіянскія рэкі і ручаі не замярзаюць нават пры тэмпературы -70 °C. На дадзены момант агенцтва актыўна працуе над стварэннем калоніі зямляна на Марсе і ўсур'ез мае намер знайсці іншапланетныя формы жыцця да 2025 года.

■ Прадметная гісторыя

НЕЗВЫЧАЙНЫЯ РЭЧЫ З МІНУЛАГА

Тэхнічны прагрэс не стаіць на месцы і рэгулярна радуе нас навінкамі. Цяперашнім часам кожнае новае вынаходніцтва падаюць чалавецтву пад смачным соусам піяру і выклікаюць адпаведна то захваленне, то агіду, то здзіўленне. Цікава, якія пачуцці зведвалі нашы продкі, калі ім прапаноўвалі ГЭТА? У дадзеным выпадку «Навігатар» прапануе вам, дарагія чытачы, пазнаёміцца з цікавымі і часам незразумелымі для сучаснага чалавека рэчамі з мінулага нашай планеты, каб паспрабаваць уявіць, чаго не хапала людзям з дапытлівым розумам у тыя часы і як і чым яны хацелі палепшыць жыццё чалавека.

Касцюм для палявання на мядзведзя

Гэтая дзіўная канструкцыя, якая ператварае чалавека ў падабенства рыбы-шара, — касцюм сібірскага паляўнічага на мядзведзяў ці смельчака, які ўдзельнічае ў барацьбе з мядзведзем. Для палявання ў адзіночку такая «кальчуга», вядома, была цяжкавата: складана ўявіць, што ў гэтым уборы чалавек мог бы свабодна перамяшчацца і ўжо тым больш хутка бегаць. Але калі такой неабходнасці не было (напрыклад, на баях ці калі на паляванні хадзілі групай), касцюм добра абараняў ад мядзведжых укусаў і удараў лапай.

Парахавы тэстар

Самы ранні апарат для праверкі сілы ружэйнага пораху з тых, пра якія ёсць

нейкія запісы, быў вынайдзены Бернам у 1578 годзе. Гэта невялікі цыліндр з трывала прылеглым вечкам на пятлі. Порах выбухаў унутры, і вугал, на які вечка падымалася, як лічылася, паказваў сілу пораху.

Афтальматроп

А па-іншаму — прыбор, які наглядна дэманструе рух вока і структуру ўсёй зрокавай сістэмы чалавека. Па сутнасці, гэта проста мадэль вочных яблыкаў (яны выкананыя як полыя шары, якія рухаюцца вакол уласнага цэнтра вярчэння). Вочныя яблыкі прыводзяцца ў рух вочнымі мышцамі — ролю мышцаў тут выконваюць шэсць шнураў, якія прымацаваны ў розных месцах да вочнага яблыка і адыходзяць назад, як і ў сапраўдных вачах. Усе шнуры перакінутыя цераз блокі і ўраўнаважаны гіркамі. Нацягваючы той ці іншы шнур, адпаведным чынам круцілі мадэль вочнага яблыка.

Уксусніца

Як добра вядома з літаратуры XIX стагоддзя, дамы тых часоў даволі часта страчвалі прытомнасць. Аднак часцяком прычынай гэтага была зусім не празмернасць пачуццяў, а занадта цесныя гарсэты, выпарэнні ад шпалераў (часта ў саставе фарбы змяшчаўся мыш'як або свінец, што прыводзіла да атручвання) або папросту худасныя пахі на вуліцах гарадоў, якія не ведалі каналізацыі.

Таму дамы насілі з сабой бутэлеккі з нюхальнымі солямі ці невялікую вочатніцу, у якой знаходзілася ватка, змочаная ў воцаце або нашатыры. Пры першым жа адчуванні недамагання належала адкрыць вечка і зрабіць удых.

ШОСТАЕ ПАЧУЦЦЕ ІСНУЕ?

Цікавае даследаванне правялі спецыялісты з Х'юстанскага ўніверсітэта і Тэхаскага інстытута транспарту. Яны высветлілі, што калі адцягванне ўвагі кіроўцы на SMS-паведамленні павялічвае рызыку аварыі, то задуманасць ці эмацыйны перажыванні, наадварот, спрыяюць бяспечнаму ваджэнню, паведамляе часопіс Scientific Reports.

Навукоўцы прапанавалі 59 добраахвотнікам праехаць на сімулятары аўтамабіля чатыры разы адзін і той жа адрэзак шляху. У адным выпадку кіроўца мог спакойна ехаць, ні на што не адцягваючыся, у іншых ён рашаў у розуме пэўныя задачы, адказваў на пытанні, прызначаныя выклікаць эмацыйную рэакцыю, або на тэкставыя паведамленні. Усе чатыры выпрабаванні ўдзельнікі праходзілі па чарзе ў выпадковым парадку. У кожным варыянце, за выключэннем нармальнага ўмоў ваджэння, добраахвотнік дэманстравалі нервовасць. У выпадку з тэкставымі паведамленнямі гэта прыводзіла да небяспечнага адхілення руля, што павялічвала рызыку трапіць у аварыю. Аднак іншыя адцягваючыя фактары прывялі нават да больш акуратага ваджэння, чым у норме.

Паводле слоў навукоўцаў, магчымым тлумачэннем гэтага парадку можа быць актыўнасць зоны мозгу, вядомай пад назвай «пярэдня паясная звільна». У выпадку, калі адбываецца канфлікт паміж рознай дзейнасцю, гэты ўчастак адгравірае ролю карэктара памылак. У гэтай сітуацыі канфлікт адбываецца з-за кагнітыўных, эмацыйных і сенсаматорных фактараў. Гэта павышае ўзровень фізіялагічнага стрэсу кіроўцы, у выніку чаго рэакцыя «бі або бяжы» знаходзіць выхад у торганні рук на рулі. Пярэдня паясная звільна карэктую рух рук, што прыводзіць да прамога ваджэння. Аднак для гэтага неабходна, каб вочы кіроўцы глядзелі на дарогу. У выпадку з тэкставымі паведамленнямі гэтага не адбываецца, і мозг не можа выправіць адхіленне руля. Своеасаблівае шостае пачуццё адмаўляе чалавеку, што павялічвае рызыку аварыі.

Навукоўцы збіраюцца пачаць распрацоўку аўтаматычных сістэм, якія возьмуць на сябе ролю паяснай звільны, паведамляючы кіроўцу аб небяспечным адхіленні аўтамабіля або торганні руля.

Матэрыялы паласы падрыхтаваў
Іван КУПАРВАС. hvir@zviazda.by

Извещение о проведении 28 июня 2016 года повторных торгов по продаже конфискованного имущества

Предмет торгов (наименование, местонахождение, характеристики продаваемого имущества)	Единый объект недвижимого имущества в составе недвижимого улучшения клуба №610/с-24911, общ. пл 918,8 кв. м, условный земельный участок пл. 0, 1159 га., расположенный по адресу: г.Борисов, ул.Генерала Толстикова, 2
Начальная цена (начальная цена с учетом деноминации)	820 889 400 (82 088,94) белорусских рублей
Сумма задатка	82 000 000 белорусских рублей
Организатор аукциона	Коммунальное унитарное предприятие «Минский городской центр недвижимости», ул.К.Маркса, 39, к.10, 220030, г.Минск, (017) 327-05-62

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке учета, хранения, оценки и реализации имущества, изъятого, арестованного или обращенного в доход государства, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 04.09.2006 № 559, и порядком проведения аукциона, утвержденным организатором аукциона.

К участию в аукционе допускаются юридические и физические лица, представившие организатору аукциона следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, определенной организатором аукциона); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, определенной организатором аукциона); копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах); заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка, документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет коммунального унитарного предприятия «Минский городской центр недвижимости» № 3012104971019 в региональной дирекции №700 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369, УНП 190398583 в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором аукциона. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем аукциона, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах аукциона.

Возмещение затрат на организацию и проведение аукциона осуществляется победителем аукциона. Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется в течение срока, указанного в протоколе о результатах аукциона.

Аукцион проводится 28 июня 2016 года в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов.

Принем документов, а также консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются с 13.06.2016 по 26.06.2016 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок: (017) 327-48-36, 327-40-22 (коммунальное унитарное предприятие «Минский городской центр недвижимости»).

14

11 чэрвеня 2016 г.

ЗВЯЗДА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА на право заключения договоров аренды земельных участков

Организатор аукциона: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г.Витебск, проезд Гоголя, д.5, тел.(0212) 426162.

Предмет аукциона, кадастровый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, срок аренды.
Лот №1. Право заключения договора аренды сроком на 20 лет земельного участка с кадастровым №224650100003000786 площадь 0,0667 га по адресу: Витебская обл., Толочинский р-н, г.Толочин, ул.Дорожная, 49Б, для размещения торгового павильона. Ограничения отсутствуют. Нач.цена (до/после деноминации): 42 704 211/4270,42 бел.руб. Задаток (до/после деноминации): 4 271 000/427,10 бел.руб.
Лот №2. Право заключения договора аренды сроком на 50 лет земельного участка с кадастровым №224650100003000787 площадь 0,2265 га по адресу: Витебская обл., Толочинский р-н, г.Толочин, ул.Тракторная, 34А для строительства и обслуживания административного здания. Ограничения: охранные зоны сетей и сооружений канализации, сетей связи и радиофикации. Нач.цена (до/после деноминации): 190 235 373/19023,54 бел.руб. Задаток (до/после деноминации): 19 024 000/1902,40 бел.руб.
Дата, время и место проведения аукциона: 15.07.2016 в 15.00. по адресу: г.Толочин, ул.Ленина, 1 в Толочинском райисполкоме. Срок внесения задатков и приема документов: с 13.06.2016 с 8.30 по 14.07.2016 до 17.30 по адресу: г.Витебск, проезд Гоголя, 5 в рабочие дни с 8.30 до 17.30. в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Реквизиты для внесения задатка: р/с 6034327009700 в ЦБУ №219 ф-ла №215 ОАО «АСБ «Беларусьбанк», г.Орша, МФО 150801647, УНП 300028550, код плательщика 04002. Получатель платежа: ГУ МФ по Витебской области.

Аукцион проводится в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 №462. Условия аукциона: в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола аукциона либо признания аукциона аренды несостоявшимся: внести плату за право заключения договора аренды зем.участка, возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в т.ч. расходы, связанные с изготовлением и предоставлением документации, необходимой для его проведения; не позднее 2 рабочих дней после внесения выплат заключить с Толочинским райисполкомом договор аренды зем.участка; в течение 2 месяцев со дня заключения договора аренды зем.участка обратиться за гос.регистрацией зем.участка и прав на него; получить АПЗ и ТУ для инженерно-технического обеспечения объекта строительства, разрешение на проведение проектно-изыскательских работ, разработку строительного проекта на строительство объекта в срок, не превышающий двух лет; приступить к строительству в течение 6 месяцев со дня утверждения проектной документации и завершить строительство в сроки, определенные проектной документацией, по окончании срока аренды зем.участка совместно с Толочинским райисполкомом решить вопрос его дальнейшего использования. Инженерные коммуникации и сооружения на зем.участке отсутствуют. Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории устанавливаются проектной документацией. Для участия в аукционе граждане, индивидуальные предприниматели и юр.лица (лично либо через своего представителя или уполномоченное должностное лицо) в установленный срок подают заявление на участие в аукционе, представляют документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/счет, с отметкой банка, заключают с организатором аукциона соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Представляются: гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения; индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о регистрации индивидуального предпринимателя; представителем гражданина или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность; представителем юр.лица РБ – доверенность, выданная юр.лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих гос.регистрацию юр.лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юр.лица; представителем иностранного юр.лица – легализованные копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юр.статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык, легализованные доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о фин.состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем иностранного гражданина – легализованная доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов предъявляется документ, удостоверяющий личность. Аукцион состоится при наличии не менее 2-х участников. Всем участникам предоставляется право ознакомиться с земельно-кадастровой документацией, а также возможность осмотра на месте зем.участка. Конт.тел.: (0212) 42-61-62, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, www.marketvit.by.

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»

извещает о повторном открытом аукционе по продаже апартamentов и гаражных боксов в г. Сочи, находящихся в собственности Республики Беларусь и принадлежащих ГУ «Санаторий «Беларусь» на праве оперативного управления

№ лота	Описание лотов	Начальная цена с НДС, рос. руб.	Задаток, рос. руб.	№ лота	Описание лотов	Начальная цена с НДС, рос. руб.	Задаток, рос. руб.
Лот №1	Апартament №001 (2-х комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1632. Назначение - нежилое. Этаж – Цокольный этаж №-2. Площадь – 101,2 кв.м.	13 535 733	1 353 573,30	Лот №26	Апартament №703 (2-х комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1566. Назначение - нежилое. Этаж – 7-ой. Площадь – 103,1 кв.м.	15 372 447	1 537 244,70
Лот №2	Апартament №002 (1-но комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1629. Назначение - нежилое. Этаж – Цокольный этаж №-2. Площадь – 59,7 кв.м.	7 977 886	797 788,60	Лот №27	Апартament №708 (3-х комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1597. Назначение - нежилое. Этаж – 7. Площадь – 172,9 кв.м.	25 102 475	2 510 247,50
Лот №3	Апартament №003 (1-но комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1633. Назначение - нежилое. Этаж – Цокольный этаж №-2. Площадь – 61,2 кв.м.	8 177 387	817 738,70	Лот №28	Апартament №803 (2-х комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1591. Назначение - нежилое. Этаж – 8. Площадь – 103,1 кв.м.	15 372 447	1 537 244,70
Лот №4	Апартament №004 (2-х комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1619 с отделкой. Назначение - нежилое. Этаж – Цокольный этаж №-2. Площадь – 99,6 кв.м.	14 584 724	1 458 472,40	Лот №29	Апартament №808 (3-х комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1589. Назначение - нежилое. Этаж – 8-ой. Площадь – 172,9 кв.м.	25 102 475	2 510 247,50
Лот №5	Апартament №101 (2-х комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1624. Назначение - нежилое. Этаж – Цокольный этаж №-1. Площадь – 101,7 кв.м.	14 216 640	1 421 664	Лот №30	Апартament №809 (1-но комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1590. Назначение - нежилое. Этаж – 8. Площадь – 60,6 кв.м.	9 213 927	921 392,70
Лот №6	Апартament №104 (2-х комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1623. Назначение - нежилое. Этаж – Цокольный этаж №-1. Площадь – 100,8 кв.м.	13 889 198	1 388 919,80	Лот №31	Апартament №905 (2-х комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1639. Назначение - нежилое. Этаж – 9. Площадь – 116,7 кв.м.	17 399 988	1 739 998,80
Лот №7	Апартament №202 (3-х комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1529. Назначение - нежилое. Этаж – 2-ой. Площадь – 170,9 кв.м.	23 413 219	2 341 321,90	Лот №32	Апартament №907 (5-ти комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1641. Назначение - нежилое. Этаж – 9-ый, 10-ый. Площадь – 347,2 кв.м.	49 617 288	4 961 728,80
Лот №8	Апартament №209 (1-но комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1534 с отделкой. Назначение - нежилое. Этаж – 2. Площадь – 60,6 кв.м.	9 658 676	965 867,60	Лот №33	Апартament №910 (2-х комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1645. Назначение - нежилое. Этаж – 9. Площадь – 97,7 кв.м.	14 567 936	1 456 793,60
Лот №9	Апартament №210 (2-х комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1535. Назначение - нежилое. Этаж – 2-ой. Площадь – 97,7 кв.м.	14 567 936	1 456 793,60	Лот №34	Апартament №1003 (2-х комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1663. Назначение - нежилое. Этаж – 10. Площадь – 103,1 кв.м.	15 372 447	1 537 244,70
Лот №10	Апартament №211 (2-х комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1527. Назначение - нежилое. Этаж – 2-ой. Площадь – 123,3 кв.м.	18 384 483	1 838 448,30	Лот №35	Апартament №1004 (2-х комнатный 2-х уровневый) с кадастровым номером 23:49:0203004:1671. Назначение - нежилое. Этаж – 10-ый, 11-ый. Площадь – 139,0 кв.м.	20 726 456	2 072 645,60
Лот №11	Апартament №305 (2-х комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1543. Назначение - нежилое. Этаж – 3. Площадь – 116,7 кв.м.	16 786 304	1 678 630,40	Лот №36	Апартament №1009 (1-но комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1670. Назначение - нежилое. Этаж – 10. Площадь – 60,6 кв.м.	9 213 927	921 392,70
Лот №12	Апартament №306 (2-х комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1545. Назначение - нежилое. Этаж – 3. Площадь – 98,7 кв.м.	14 197 124	1 419 712,40	Лот №37	Апартament №1010 (2-х комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1672. Назначение - нежилое. Этаж – 10. Площадь – 97,7 кв.м.	14 567 936	1 456 793,60
Лот №13	Апартament №308 (3-х комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1542. Назначение - нежилое. Этаж – 3. Площадь – 172,9 кв.м.	25 102 475	2 510 247,50	Лот №38	Апартament №1011 (4-х комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1646. Назначение - нежилое. Этаж – 10-11. Площадь – 247,4 кв.м.	35 355 110	3 535 511
Лот №14	Апартament №309 (1-но комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1544. Назначение - нежилое. Этаж – 3. Площадь – 60,6 кв.м.	9 213 927	921 392,70	Лот №39	Апартament №1101 (2-х комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1647. Назначение - нежилое. Этаж – 11. Площадь – 108,3 кв.м.	16 148 767	1 614 876,70
Лот №15	Апартament №404 (1-но комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1549. Назначение - нежилое. Этаж – 4. Площадь – 69,4 кв.м.	10 551 887	1 055 188,70	Лот №40	Гаражный бокс №1 с кадастровым номером 23:49:0203004:1649. Назначение - нежилое. Этаж – Подвал №-3. Площадь – 14,9 кв.м.	1 409 520	140 952
Лот №16	Апартament №405 (2-х комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1550. Назначение - нежилое. Этаж – 4. Площадь – 116,7 кв.м.	17 399 988	1 739 998,80	Лот №41	Гаражный бокс №2 с кадастровым номером 23:49:0203004:1673. Назначение - нежилое. Этаж – Подвал №-3. Площадь – 14,5 кв.м.	1 392 172	139 217,20
Лот №17	Апартament №408 (3-х комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1568. Назначение - нежилое. Этаж – 4. Площадь – 172,9 кв.м.	25 102 475	2 510 247,50	Лот №42	Гаражный бокс №3 с кадастровым номером 23:49:0203004:1618. Назначение - нежилое. Этаж – Подвал №-3. Площадь – 14,0 кв.м.	1 370 488	137 048,80
Лот №18	Апартament №410 (2-х комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1570. Назначение - нежилое. Этаж – 4. Площадь – 97,7 кв.м.	14 567 936	1 456 793,60	Лот №43	Гаражный бокс №4 с кадастровым номером 23:49:0203004:1650. Назначение - нежилое. Этаж – Подвал №-3. Площадь – 12,7 кв.м.	1 314 107	131 410,70
Лот №19	Апартament №503 (2-х комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1578. Назначение - нежилое. Этаж – 5. Площадь – 103,1 кв.м.	15 372 447	1 537 244,70	Лот №44	Гаражный бокс №5 с кадастровым номером 23:49:0203004:1652. Назначение - нежилое. Этаж – Подвал №-3. Площадь – 13,9 кв.м.	1 366 151	136 615,10
Лот №20	Апартament №505 (2-х комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1593. Назначение - нежилое. Этаж – 5. Площадь – 116,7 кв.м.	17 399 988	1 739 998,80	Лот №45	Гаражный бокс №6 с кадастровым номером 23:49:0203004:1654. Назначение - нежилое. Этаж – Подвал №-3. Площадь – 12,7 кв.м.	1 314 107	131 410,70
Лот №21	Апартament №508 (3-х комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1552. Назначение - нежилое. Этаж – 5. Площадь – 172,9 кв.м.	25 102 475	2 510 247,50	Лот №46	Гаражный бокс №7 с кадастровым номером 23:49:0203004:1596. Назначение - нежилое. Этаж – Подвал №-3. Площадь – 13,2 кв.м.	1 335 792	133 579,20
Лот №22	Апартament №509 (1-но комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1553. Назначение - нежилое. Этаж – 5-ый. Площадь – 60,6 кв.м.	9 213 927	921 392,70	Лот №47	Гаражный бокс №8 с кадастровым номером 23:49:0203004:1601. Назначение - нежилое. Этаж – Подвал №-3. Площадь – 12,8 кв.м.	1 318 444	131 844,40
Лот №23	Апартament №604 (1-но комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1579. Назначение - нежилое. Этаж – 6. Площадь – 69,4 кв.м.	10 551 887	1 055 188,70	Лот №48	Гаражный бокс №35 с кадастровым номером 23:49:0203004:1662. Назначение - нежилое. Этаж – Цокольный этаж -2. Площадь – 13,6 кв.м.	1 353 140	135 314
Лот №24	Апартament №608 (3-х комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1557. Назначение - нежилое. Этаж – 6. Площадь – 172,9 кв.м.	25 102 475	2 510 247,50	Лот №49	Гаражный бокс №49 с кадастровым номером 23:49:0203004:1621. Назначение - нежилое. Этаж – Цокольный этаж -2. Площадь – 13,0 кв.м.	1 327 118	132 711,80
Лот №25	Апартament №609 (1-но комнатный) с кадастровым номером 23:49:0203004:1587. Назначение - нежилое. Этаж – 6. Площадь – 60,6 кв.м.	9 213 927	921 392,70	Лот №50	Гаражный бокс №50 с кадастровым номером 23:49:0203004:1620. Назначение - нежилое. Этаж – Цокольный этаж -2. Площадь – 14,4 кв.м.	1 387 836	138 783,60

ОПИСАНИЕ АПАРТОТЕЛЯ

Апартamentы и гаражные боксы находятся в здании апартотеля, представляющего собой монолитное 13-этажное здание (введено в эксплуатацию в апреле 2015 г.), расположенного по адресу: г. Сочи, ул. Политехническая, д. 62, в одном из самых экологически чистых районов, на круглосуточно охраняемой территории Государственного учреждения «Санаторий «Беларусь» в непосредственной близости от государственной дачи «Бочаров ручей». Апартотель расположен на земельном участке с кадастровым №23:49:0203004:21 площадью 155 600 кв.м, предоставленном Государственному учреждению «Санаторий «Беларусь» на праве аренды по 22.09.2062. Разрешенное использование земельного участка – для размещения и эксплуатации зданий и сооружений санатория.

УСЛОВИЯ

К участию в аукционных торгах допускаются индивидуальные предприниматели, физические и юридические лица без ограничения, вне зависимости от государственной принадлежности, внесшие задаток по 17.06.2016. В качестве участника аукциона регистрируются лица, задаток которых поступил на расчетный счет Организатора аукциона на момент подачи заявления на участие в аукционе с иными необходимыми документами. Валюта торгов – российский рубль. Валюта платежа – российский рубль.

Задаток за участие в аукционных торгах устанавливается в российских рублях. Сумма для оплаты задатка за участие в аукционе для резидентов Республики Беларусь производится в белорусских рублях с применением официального курса Национального банка Республики Беларусь на день платежа.

Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан подписать договор купли-продажи Объекта (Объектов) с Продавцом в течение 5 (пяти) дней с назначенной даты аукциона. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан оплатить полную стоимость приобретенного на аукционе Объекта (Объектов) в течение 30 (тридцати) дней с назначенной даты аукциона.

Передача Победителю аукциона (Претенденту на покупку) пакета документов для регистрации (оформления) права собственности осуществляется только после оплаты полной стоимости Объекта (Объектов). Государственная регистрация договора купли-продажи Объекта (Объектов) осуществляется Победителем аукциона (Претендентом на покупку) после полной оплаты стоимости приобретенного на аукционе Объекта (Объектов) и получения перечисленной суммы Продавцом.

Все расходы по удостоверению, составлению и оформлению договора купли-продажи, уплате государственной пошлины оплачиваются Победителем аукциона (Претендентом на покупку).

Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение повторного открытого аукциона на основании счета-фактуры в течение 3 (трех) банковских дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.

Запрет на изменение фасадной части.

Платежи и расчеты с резидентами и нерезидентами Республики Беларусь осуществляются в соответствии с законодательством Республики Беларусь, регулирующим расчеты при проведении валютных операций.

Размер штрафа, уплачиваемый участником аукциона и (или) его Победителем (Претендентом на покупку) в случаях, предусмотренных Положением о порядке организации и проведения аукционов (конкурсов) по продаже отдельных объектов, находящихся в государственной собственности, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 №609 и соглашением о правах и обязанностях сторон в процессе организации и проведения аукциона, составляет 5% от стоимости Объекта (Объектов).

Аукцион состоится 23.06.2016 в 14.00 по мск по адресу: Российская Федерация, Краснодарский край, г. Сочи, ул. Политехническая, 62, конгресс-зал главного корпуса. Шаг аукциона – 5%.

Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона ino.by. Задаток для резидентов Республики Беларусь перечисляется на р/с 3012154337010 в ОАО «БПС-Сбербанк» ЦБУ №703, 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а, код 369.

Задаток для нерезидентов Республики Беларусь перечисляется на текущий счет в российских рублях 3012232138035, код 739, в ОАО «Белорусский банк развития и реконструкции «Белинвестбанк», 220002 г. Минск, пр. Машерова, 29. ОКПО 37492021. ПАО «Сбербанк России» г. Москва, ИНН 7707083893, БИК 044525225, к/с 30101810400000000225 в ГУ Банка России по ЦФО, счет 3011181080000000154. SWIFT код SABRRUMM. Участник, желающий участвовать в аукционе в отношении нескольких лотов, вносит задатки в размере, установленном для каждого из лотов.

Получатель - РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в повторном аукционе по продаже апартamentов и гаражных боксов (Лот №__), проводимом 23 июня 2016 г.

Организация и проведение аукциона осуществляются в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь, оформление и регистрация сделки в соответствии с законодательством Российской Федерации.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются: - в г. Минске, ул. Комсомольская, 11, каб. 6 в рабочие дни с 8.30 до 12.30, с 13.30 до 16.30. Окончание приема заявлений 17.06.2016 в 16.00 по белорусскому времени;

- в г. Сочи, ул. Политехническая, 62, приемная в здании главного корпуса: 22.06.2016 с 10.00 до 13.00 по мск. Для этого потенциальному участнику необходимо не позднее 17.06.2016 до 16.00 по мск посредством электронной почты и (или) факсимильной связи обратиться к Организатору аукциона с заявлением с просьбой о проведении процедуры регистрации в качестве участника аукциона в г. Сочи и представить копию платежного документа о перечислении задатка.

Все желающие могут предварительного ознакомиться с Объектами аукциона. Контактное лицо для осмотра Объектов: Кришинец Сергей Иванович: 8-10-7-862-259-60-02, 8-10-7-862-259-60-12.

Организатор аукциона или Продавец вправе снять лот (лоты) с торгов до объявления его проданным без объяснения причин снятия.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПЕРВЫХ И ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор торгов: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, (0212) 42-61-62

Продавец: ОАО «КУПЦОВЬ», Витебская область, г. Глубокое, ул. Ленина, 1, (029) 509-02-27
Наименование объекта, нач. цена (до/после деноминации), задаток (до/после деноминации), шаг аукциона (до/после деноминации).
Лот №1. Яблоневый и смородиновый сады по адресу: Витебская обл., Глубокский р-н, Обрубский с/с, вблизи д. Дегтяри на зем. участке площадью 67,5154 га. Нач. цена: 5 966 414 600/ 596 641,46 бел. руб. без НДС. Задаток: 596 642 000/59664,20 бел. руб. Шаг аукциона – 298 321 000/29832,10 бел. руб.
Лот №2. Косилка КИР, инв. № 1111. Нач. цена: 5 550 000/555 бел. руб. без НДС. Задаток: 555 000/55,50 бел. руб. Шаг аукциона – 278 000/27,80 бел. руб.
Лот №3. Картофелекопатель КТН-2ВМ, инв. № 7004. Нач. цена: 4 550 000/455,00 бел. руб. без НДС. Задаток: 455 000/45,50 бел. руб. Шаг аукциона – 228 000/22,80 бел. руб.
Лот №4. Капитальное строение с инв. №220/С-11458 по адресу Витебская обл., Глубокский р-н, г. Глубокое, ул. Кирова, 127, площадь 11 кв. м., наименование – водонапорная башня на зем. участке с кадастровым №2215501000100000408 площадью 0,0353 га. Нач. цена: 23 825 000/2 382,50 бел. руб. без НДС. Задаток: 2 383 000/238,30 бел. руб. Шаг аукциона – 1 192 000/119,20 бел. руб.
Лот №5. Изолированное помещение с инв. №220/Д-14404, площадью 845,4 кв. м., наименование – изолированное помещение №1 Административно-бытовой корпус, по адресу: Витебская область, г. Глубокое, ул. Ленина, 1-1 с оборудованием и материалами. Нач. цена: 1 644 177 600/164 417,76 бел. руб. без НДС. Задаток: 164 418 000/16 441,80 бел. руб. Шаг аукциона – 82 209 000/8220,90 бел. руб.
Лот №6. Капитальное строение с инв. № 220/С-11337, по адресу: Витебская обл., Глубокский р-н, г. Глубокое, ул. Ленина, д.1 площадью 539 кв. м., наименование – склад-арочник; компрессор передвижной. Нач. цена: 546 983 300/54 698,33 бел. руб. без НДС. Задаток: 54 699 000/5 469,90 бел. руб. Шаг аукциона – 27 350 000/2 735 бел. руб.
Лот №7. Капитальное строение с инв. № 220/С-11431, по адресу Витебская обл., Глубокский р-н, г. Глубокое, ул. Ленина, д.1 площадью 581,3 кв. м., наименование – стлярная мастерская с оборудованием и материалами. Нач. цена: 921 474 200/92 147,42 бел. руб. без НДС. Задаток: 92 148 000/9214,80 бел. руб. Шаг аукциона – 46 074 000/4607,40 бел. руб.
Лот №8. Капитальное строение с инв. № 220/С-26817, по адресу Витебская обл., Глубокский р-н, г. Глубокое, ул. Ленина, д.1/2 площадью 951,7 кв. м., наименование – здание холодильника на 500 тонн; скороморозильный агрегат ПХГ; щит управления; градирня ГД-50 2 шт; подъемник К-6 ФП-231; навесной воздухоохладитель 5 шт; вентилятор с воздухоохладителем 4 шт. Нач. цена: 4 145 692 200/414 569,22 бел. руб. без НДС. Задаток: 414 570 000/41 457 бел. руб. Шаг аукциона – 207 285 000/20728,50 бел. руб.
Лот №9. Капитальное строение с инв. №220/С-11335, по адресу Витебская обл., Глубокский р-н, г. Глубокое, ул. Ленина, д.1, площадью 546,5 кв. м., наименование – склад №3 с оборудованием и материалами. Нач. цена: 1 472 913 300/147 291,33 бел. руб. без НДС. Задаток: 147 292 000/14729,20 бел. руб. Шаг аукциона – 73 646 000/7364,60 бел. руб.
Лот №10. Трактор Беларусь МТЗ 82.1, 2006 г., VIN (80834455), гос. ВА-2 4684. в т.ч.: оборудование навесное для тракторной техники – лопата для чистки снега; оборудование навесное для тракторной техники – ковш; Прицеп тракторный гос. БЯ1329. Нач. цена: 113 665 900/11 366,59 бел. руб. без НДС. Задаток: 11 367 000/1136,70 бел. руб. Шаг аукциона – 5 684 000/568,40 бел. руб.
Лот №11. Емкость металлическая, инв. №715. Нач. цена: 5 000 000/500 бел. руб. без НДС. Задаток: 500 000/50 бел. руб. Шаг аукциона – 250 000/25 бел. руб.
Лот №12. Погрузчик вилочный дизельный КОМАТЦУ, инв. №1762. Нач. цена: 128 340 000/12 834 бел. руб. без НДС. Задаток: 12 834 000/1283,40 бел. руб. Шаг аукциона – 6 417 000/641,70 бел. руб.
Лот №13. Картофелесортировка, инв. №150. Нач. цена: 21 500 800/2 150,08 бел. руб. без НДС. Задаток: 2 151 000/215,10 бел. руб. Шаг аукциона – 1 076 000/107,60 бел. руб.
Лот №14. Россолосмеситель, инв. №1983. Нач. цена: 1 140 000/114 бел. руб. без НДС. Задаток: 114 000/11,40 бел. руб. Шаг аукциона – 57 000/5,70 бел. руб.
Лот №15. Холодильная установка ФРИОН (турбокомпрессор). Нач. цена: 18 352 200/1 835,22 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 836 000/183,60 бел. руб. Шаг аукциона – 918 000/91,80 бел. руб.
Лот №16. Машина для протравливания гороха. Нач. цена: 6 725 160/672,52 бел. руб. без НДС. Задаток: 676 000/67,60 бел. руб. Шаг аукциона – 338 000/33,80 бел. руб.
Лот №17. Емкость нержавеющая 5 м³. Нач. цена: 5 022 600/502,26 бел. руб. без НДС. Задаток: 503 000/50,30 бел. руб. Шаг аукциона – 252 000/25,20 бел. руб.

Повторные торги состоятся 28.06.2016 в 15.00 по адресу: Витебская область, г. Глубокое, ул. Ленина, 1 в ОАО «КУПЦОВЬ». Срок внесения задатков и подачи заявлений на участие в торгах: с 13.06.2016 с 8.30 по 27.06.2016 до 17.30. Условия аукциона: оплата НДС сверх цены продажи имущества; условия по лотам № 5,6,8,9: покупатель устанавливает ограждение по выделенному зем.участку под здание, препятствующее свободному доступу на территорию ОАО «КУПЦОВЬ». Извещения опубликованы в газете «Звезда» 15.04.2016, 30.04.2016, 07.05.2016.

Продавец: ОАО «КУПЦОВЬ», Витебская область, г. Глубокое, ул. Ленина, 1, (029) 509-02-27
Наименование объекта, начальная цена (до/после деноминации), задаток (до/после деноминации), шаг аукциона (до/после деноминации).
Лот №1. Капитальное строение с инв. №220/С-11326, по адресу Витебская обл., Глубокский р-н, г. Глубокое, ул. Ленина, д.1-3, площадью 1100,7 кв. м., наименование – склад №2 с оборудованием и материалами. Нач. цена: 1 701 469 900/170 146,99 бел. руб. без НДС. Задаток: 170 147 000/17014,70 бел. руб. Шаг аукциона – 85 074 000/8507,40 бел. руб.
Лот №2. Пflug ПГЦ-4-40, инв. №0418. Нач. цена: 11 200 000/1 120,00 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 120 000/112 бел. руб. Шаг аукциона – 560 000/56 бел. руб.
Лот №3. Пflug ПГЦ-3-40, инв. №1784. Нач. цена: 6 500 000/650 бел. руб. без НДС. Задаток: 650 000/65 бел. руб. Шаг аукциона – 325 000/32,50 бел. руб.

Торги состоятся 12.07.2016 в 12.00. по адресу: Витебская область, г. Глубокое, ул. Ленина, 1 в ОАО «КУПЦОВЬ». Срок внесения задатков и подачи заявлений на участие в торгах: с 13.06.2016 с 8.30 по 11.07.2016 до 17.30. Условия аукциона: оплата НДС сверх цены продажи имущества; условия по лоту №1: покупатель устанавливает ограждение по выделенному зем.участку под здание, препятствующее свободному доступу на территорию ОАО «КУПЦОВЬ».

Заявления на участие в торгах со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Движимое имущество расположено по адресу: Витебская область, г. Глубокое, ул. Ленина, 1. **Задаток перечисляется на р/с 3012470630033 в РКЦ № 39 в г. Глубокое ф-ла ОАО «Белагропромбанк» - Витебское областное управление, код 424, УНП 300019596. Получатель платежа: ОАО «КУПЦОВЬ».** Торги проводятся в соответствии с Законом Республики Беларусь от 13 июля 2012 г. № 415-З «Об экономической несостоятельности (банкротстве)». Лица, желающие участвовать в торгах, обязаны подать организатору торгов заявление на участие в торгах с приложением документов: заверенного банком документа, подтверждающего внесение суммы задатка на р/с, указанный в извещении; для индивидуального предпринимателя - копии свидетельства о гос. регистрации индивидуального предпринимателя; для юр. лица - доверенности, выданной представителем юр. лица (кроме случаев, когда юр. лицо представляет его руководитель), а также копии свидетельства о гос. регистрации юр. лица; для иностранного юр. лица, иностранной организации, не являющейся юр. лицом, созданной в соответствии с законодательством иностранных государств иностранным государством и его административно-территориальными единицами в лице уполномоченных органов, международной организации - легализованных в установленном порядке копий учредительных документов, выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иного эквивалентного доказательства статуса юр. лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документа о финансовой состоятельности, выданного обслуживающим банком; для представителя гражданина РБ, в том числе индивидуального предпринимателя, - доверенности, оформленной в соответствии с законодательством. При подаче документов на участие в торгах граждане РБ, иностранные граждане и лица без гражданства, а также граждане РБ, постоянно проживающие за пределами РБ, представляют юр. лиц РБ, предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность. Имущество считается проданным лицу, которое предложило на торгах самую высокую цену. В случае если торги признаны несостоявшимися, предмет торгов продается единственному участнику, подавшему заявление на участие в торгах (либо явившемуся для участия в них) при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5%. Победитель торгов в день проведения торгов подписывает протокол. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан: в течение 5 (пяти) дней со дня проведения торгов возместить затраты на организацию и проведение торгов, затраты по оценке имущества, изготовлению документации, необходимой для проведения торгов; в течение пяти рабочих дней со дня проведения торгов подписать договор купли-продажи; оплатить предмет торгов в порядке и в сроки, установленные договором купли-продажи. Организатор торгов вправе отказаться от проведения торгов не позднее чем за 5 дней до даты их проведения. Имущество бывшее в употреблении. Ознакомление с объектами осуществляется в рабочие дни с 8.30 до 17.00.

Контактные тел. (0212) 42-61-62, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, marketvit.by.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ НЕДВИЖИМОГО ИМУЩЕСТВА, ПРИНАДЛЕЖАЩЕГО РУП «БЕЛПОЧТА»

Наименование, местоположение, краткая характеристика	Помещение на 3 этаже капитального строения (инв. №100/С-33699) – производственное здание, по адресу: Брестская обл., г. Брест, ул. Красногвардейская, д. 104.
Начальная цена продажи	591 600 белорусских рублей
Сумма задатка	59 160 белорусских рублей
Общая площадь	17,4 м²
Номер р/с для перечисления задатка	р/с 3012105618108 в рег. дирекции №700 ОАО «БПГ-Сбербанк» по г. Минску, код 369 УНП 102353509

Аукцион состоится 12.07.2016 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325 Последний день приема заявок 11.07.2016 г. Справки по телефону: 8(0162) 21-88-81

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ

Государственное предприятие «УКС Фрунзенского района г. Минска»

Застройщик – государственное предприятие «УКС Фрунзенского района г. Минска», зарегистрированное в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей от 27.02.2014 за № 190580553. **Место нахождения:** 220073, Республика Беларусь, г. Минск, 4-й Загородный пер., 64а. **Тел. факс:** 8(017)204-67-99, 399-53-94. **Режим работы** - 8.45 - 18.00, обед 13.00 - 14.00; пятница 8.45 - 16.45, выходные дни: суббота, воскресенье.

Сведения о проектах строительства жилых домов в г. Минске, в которых принимал участие застройщик в течение трех лет, предшествующих заключению договора:

Жилой дом №3 по ул. Киреевко; Жилой дом №10 по ул. Чигладзе; Жилой дом №36 по ул. Ю. Семеняко; Жилой дом №42 по ул. Ю. Семеняко; Жилой дом №3 по ул. Горецкого; Жилой дом №44 по ул. Семеняко; Жилой дом №101А по ул. Одовского. **Застройщиком получены:**
- акт выбора места размещения земельного участка, утвержденный председателем Минского городского исполнительного комитета 24.06.2009;
- экспертное заключение РУП «Лавгосстройэкспертиза» от 27.11.2015 №985-15/15; от 16.12.2015 №1184-15/15 дополнение к экспертному заключению от 27.11.2015 №985-15/15;
- решение Мингорисполкома от 04.09.2015 №2528 об изъятии, предоставлении земельных участков и разрешении строительства;
- разрешение инспекции Департамента контроля и надзора за строительством по г. Минску от 24.03.2016 №2-208Ж-004/16; от 07.04.2016 №2-208Ж-004/16; от 06.05.2016 №2-208Ж-004/16;
- договор генерального подряда на строительство с ОАО «Строительный трест №4» от 10.03.2016 № 087-2016; дополнительное соглашение №1 от 06.04.2016 к договору генподряда №087-2016 от 10.03.2016.

Информация о проекте. Проектом предусмотрено строительство объекта «Разработка комплексного архитектурного проекта жилой застройки с объектами инженерной инфраструктуры и улично-дорожной сети в границах улиц Шаранговича, Горецкого, Рафиева, Микрорайон №4» (1-я очередь строительства). Многоквартирный жилой дом №1 по генплану.

Жилой многоквартирный дом №1 по генплану размещен в границах улиц Шаранговича-Горецкого-Рафиева, микрорайон №4 в г. Минске. Здание жилого дома – 19-этажное, односекционное, выполнено в монолитном железобетонном каркасе с наружными стенами из блоков ячеистого бетона, с утеплением минераловатными плитами, с теплым чердаком, с техническим подпольем. В жилом доме размещено 113 квартир в том числе: 1-комнатных – 38 квартир; 2-комнатных – 75 квартир. На первом этаже размещены встроенные помещения ЖСГК с кладовой уборочного инвентаря и квартиры в следующем составе: две 1-комнатные и три 2-комнатные квартиры. На 2-19 этажах размещено по 6 квартир на этаже в следующем составе: две 1-комнатные и четыре 2-комнатные квартиры. В каждой квартире предусмотрено размещение жилых помещений, санузлов, ванных комнат, кухни, кладовых, прихожих, летних помещений. В жилом доме предусмотрены два пассажирских лифта грузоподъемностью 400 кг и 630 кг. Остекление лоджий в квартирах предусмотрено из профиля ПВХ с заполнением одинарным стеклопакетом, при установке выше 5 этажа применяется закаленное стекло или многослойное стекло. Внутренняя отделка квартир не предусмотрена. Наружная отделка. Стены – декоративная отделочная штукатурка с высококачественной покраской акриловыми фасадными красками. Ограждение лоджий – высококачественная покраска акриловыми фасадными красками. Окна – деревянные, стекло с однокамерным стеклопакетом. Двери – металлические с заводской отделкой.

Предлагается для привлечения к строительству по договорам создания объекта долевого строительства для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий:
- 5 (пять) однокомнатных квартир: №№10, 14, 98, 106, 110 (площадью 42,07 – 42,38 кв. метров);
- 10 (десять) двухкомнатных квартир: №№6, 7, 15, 17, 96, 97, 105, 107, 108, 113 (площадью 59,26 – 65,95 кв. метров).
Цена 1 кв. метра общей площади квартиры в жилом доме №1 по генплану на дату опубликования проектной декларации с учетом прогнозных индексов составляет при строительстве:
- однокомнатной квартиры – 19 000 000 бел. руб.;
- двухкомнатной квартиры – 18 000 000 бел. руб.
Начало строительства – март 2016 года.
Планируемый срок ввода объекта в эксплуатацию – апрель 2017 года.
С планировками квартир и ходом работ по строительству можно ознакомиться по адресу: г. Минск, 4-й Загородный пер., 64а, каб. 101, тел.: 8017-399-53-94.
Для заключения договора необходимо:
- личное присутствие и паспорт (+ ксерокопия) того лица, с кем будет заключаться договор;
- быть готовым оплатить в течение 3 рабочих дней с даты получения договора 30% стоимости объекта долевого строительства. Указанная в настоящей проектной декларации цена 1 кв. метра общей площади квартир и их количество считаются действительными до момента опубликования новой декларации.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРОВ АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ В Г. ЖАБИНКА БРЕСТСКОЙ ОБЛАСТИ

№ лота	Адрес участка	Кадастровый номер	Общая площадь (га)	Целевое назначение использования участка	Срок аренды, лет	Начальная цена предмета аукциона (руб.)	Сумма задатка (руб.)	Расх. по подг. земель.-кадастр. док. (руб.)	Характеристика инженерных коммуникаций и сооружений на участке
1	г. Жабинка, ул. Молодежная, 18	122550100002000405	0,0212	Строительство магазина непродовольственных товаров	99	78 541 100	15 700 000	5 660 195	ограничений в использовании земель нет
2*	г. Жабинка, пер. Приозерный, 1	122550100001002613	0,1433	Строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома	99	79 436 800	15 800 000	6 155 419	0,1433 га – водоохранная зона пруда Визжар и канала Безымянный
3*	г. Жабинка, пер. Приозерный, 3	122550100001002614	0,1383		99	76 665 100	15 300 000	6 160 526	0,1383 га – водоохранная зона пруда Визжар и канала Безымянный
4*	г. Жабинка, пер. Приозерный, 5	122550100001002615	0,1425		99	78 993 300	15 700 000	5 939 855	0,1425 га – водоохранная зона пруда Визжар и канала Безымянный
5*	Жабинковский с/с, юго-западнее д. Здитово	122580603602000003	4,3329	Строительство комплекса агроэкотуризма	50	334 222 291	66 800 000	1 956 033	0,0987 га – охранный зона линии электропередач напряжением до 1000 вольт; 4,3329 га – водоохранная зона р. Мухавец

*- повторные аукционные торги

Организатор аукционных торгов - КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью»

Аукцион проводится в соответствии Положением о порядке проведения аукционов на право заключения договоров аренды земельных участков, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008г. №462, и состоит при наличии не менее двух участников.

Перечень документов, представляемый участником аукциона: заявление на участие в аукционе; документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков); **гражданином** - копия документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования; **индивидуальным предпринимателем** - копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования; **представителем гражданина или индивидуального предпринимателя** - нотариально удостоверенная доверенность; **представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь** - доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица; **представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица** - легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык; **представителем иностранного гражданина** - легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальные предприниматели и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют документ, удостоверяющий личность.

Лицо, желающее принять участие в аукционе, обязано подписать с организатором аукционных торгов Соглашение, определяющее взаимные права и обязанности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Порядок осмотра предмета аукциона (лота) осуществляется участником аукциона по согласованию с организатором торгов.

Задаток в размере до 20% от начальной цены предмета аукциона (лота) перечисляется КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью» на р/с № 3012780360011 в филиале № 100 Брестское областное управление ОАО «АСБ «Беларусбанк» г. Бреста, код 246, УНП 290433924.

Земельный участок предоставляется победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона с условиями:

- в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона победителем такого аукциона или в течение 10 рабочих дней после признания аукциона несостоявшимся единственным участником несостоявшегося аукциона;
- внесения платы за право заключения договора аренды земельного участка путем перечисления на расчетный счет фин. отдела исполкома;
- возмещения затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения, а также затрат, связанных с формированием земельного участка, государственной регистрацией в отношении этого участка;
- не позднее двух рабочих дней после внесения платы за право заключения договора аренды земельного участка и возмещения затрат заключить с исполнительным комитетом в установленном порядке договор аренды земельного участка и в течение двух месяцев со дня подписания договора аренды земельного участка обратиться за государственной регистрацией права на земельный участок в Жабинковское бюро Кобринского филиала РУП «Брестское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру»;
- получения победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона в трехмесячный срок со дня получения свидетельства (удостоверения) о государственной регистрации права на земельный участок в установленном порядке технической документации и разрешения на строительство объекта;
- занятия (освоения) победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона земельного участка не позднее одного года со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство объекта;
- снятия победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона на земельном участке плодородного слоя почвы из-под пятен застройки и использования его для благоустройства участка;
- дополнительно по лоту №1 и 5:
- получить в установленном порядке АПЗ и тех. условия для инженерно-технического обеспечения объекта строительства, разрешение исполнительного комитета на проведение проектно-изыскательских работ и разработать проектную документацию на строительство объекта в срок, не превышающий по лоту №1 – одного года и по лоту №1 - двух лет;
- приступить к строительству объекта в течение шести месяцев со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство объекта и осуществить строительство объекта в сроки, предусмотренные проектно-сметной документацией

Аукцион состоится 14 июля 2016г. в 11.00 по адресу: г. Жабинка, ул. Кирова, 65 (зал заседаний)
Заявки на участие в аукционе принимаются с 8.30 13.06.2016 г. до 17.30 08.07.2016 г. (перерыв с 13.00 до 14.00; вых.: суб., вс.) по адресу: г. Брест, ул. Ленина, 50. Контактные телефоны: 53 81 92, 53 45 65. Сайты: www.bgcn.by и www.gkl.gov.by

Открытое акционерное общество «ЗАВОД ПО РЕМОНТУ И ТЕХНИЧЕСКОМУ ОБСЛУЖИВАНИЮ ВЫЧИСЛИТЕЛЬНОЙ ТЕХНИКИ»

(сокращенное наименование: ОАО «Белсчеттехника»)

сообщает, что внеочередное общее собрание акционеров состоится **21 июня 2016 года в 8.00** по адресу: г. Минск, ул. Ф.Скорины, д. 14, ком. 226.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Об увеличении уставного фонда ОАО «Белсчеттехника» путем увеличения номинальной стоимости акций до 80 000 рублей за счет источников собственных средств ОАО «Белсчеттехника».
2. О внесении изменений в Устав ОАО «Белсчеттехника».

Начало регистрации в день проведения и по месту проведения внеочередного общего собрания акционеров в **7.30**.

С материалами повестки дня внеочередного общего собрания акционеров можно ознакомиться по адресу:

г. Минск, ул. Ф.Скорины д. 14, каб. 226 в течение 7 рабочих дней до проведения собрания с 11.00 до 12.00.

Списки акционеров для регистрации участников внеочередного общего собрания составляются на 10 июня 2016.

Участникам собрания при себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность (для представителя акционера – доверенность).

Телефон для справок: (8-017) 295-23-68.
Совет директоров.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ПАКАШТУЙЦЕ!

Салата «Хрусткая»

Спатрэбіца: 200 г белага хлеба, 250 г курынага філе, 150 г сыру, 300 г агуркоў, 150 г цыбулі, 1 пучок зялёнай салаты. Запраўка: 4 ст.л. алею, 3 зубчыкі часнаку, 1 ст.л. воцату, соль, перац.

Адварыце філе да гатоўнасці (варыце каля 20 хвілін пасля закіпання). Затым астудзіце мяса і разбярывце яго на валокны. Нарэжце кубікамі батон і абсмажце яго да залацістага колеру. Агуркі нарэжце саломкай. Таксама парэжце паўкольцамі цыбулю. Калі яна вельмі горкая, то заліце кіпенем, пакіньце на 10 хвілін, потым зліце ваду, прамыйце цыбулю ў халоднай вадзе. Сыр надзярыце на сырнай тарцы. Для запраўкі трэба змяшаць воцат, соль, алей, перац, здробнены часнок. Лісце салаты можна парваць рукамі. Затым дабаўце агуркі, філе курыцы, цыбулю, сыр і запраўку.

Перад самай падачай на стол пасыпце сухарыкі, гэта дазволіць ім заставацца хрусткімі.

Курыныя дранікі

Спатрэбіца: грудка курыная — 400 г, бульба — 2 шт., морква — 1 шт., яйка — 1 шт., малако — 100 мл, соль — 0,5 ч. л., перац духмяны — 0, 25 ч. л., алей — 4 ст. л.

З курынай грудкі зрабіць фарш. Дабаўце соль, перац, яйка і малако. Добра змяшаць.

Затым дабаўце моркву, надзёртую на дробнай тарцы, і бульбу, надзёртую на буйной. Добра перамяшаць. Фарш гатовы.

На змазаную разагрэтую патэльню наліць трохі алею і выкладваць фарш лыжкай у выглядзе аладак, абсмажваць з двух бакоў хвілін па 5-7. Затым усе курыныя дранікі пакласці ў патэльню, на якой яны смажыліся, накрыць вечкам і патрымаць на пліце некалькі хвілін.

РАПТАМ СПАТРЭБІЦА!

Падоўжыць тэрмін прыдатнасці малочных прадуктаў

Змясціце мяккі сыр, вяршкі або смятану ў герметычны кантэйнер, а затым перавярніце яго. Такім чынам утвараецца вакуум, які прадужылае размнажэнне бактэрый.

Змякчыць цвёрдае мяса

Каб мяса стала менш цвёрдым, прамарынуйце буйныя кавалкі ў піве ці воцаце, цытрусавым, таматным або ананасавым соку. Калі гэта не дапаможа, лёгка прайдзіцеся па кавалачках кухонным малатком.

Каб садавіна даспела

Пакладзіце яе на ноч разам з адным яблыкам у папярковы пакет.

РАМОНТ СВАІМІ РУКАМІ

Чым пафарбаваць столь

Для афарбоўкі лепш выкарыстоўваць водаэмульсійныя фарбы. Чаму менавіта іх? Водна-дысперсійныя фарбы маюць у якасці асновы звычайную ваду. Раз так, памяшканне не будзе насычацца пахамі таксічных растваральнікаў. Хутка высахнуць. Мы атрымаем цалкам гатовую столь не пазней чым на наступны дзень. Чаму фарбы называюцца водаэмульсійнымі? Кажучы больш спрошчана, фарба складаецца з вады і шарыкаў пігменту са звязваючым, які плаваюць у ёй. Пасля выпарэння вады гэтыя шарыкі, сліпы, утвараюць раўнамернае і трывалае пакрыццё. Менавіта ўласцівасці звязваючага ў вялікай ступені вызначаюць уласцівасці самой фарбы.

Водаэмульсійныя фарбы бываюць сілікатныя, мінеральныя, акрылавыя, на латэкснай аснове, з дабаўленнем сілікону.

Якую фарбу выбраць?

Для кухні з яе сажай і тлушчам адназначны выбар — фарбы на акрыла-сіліконавай аснове. Укладанне грошай у дарагу фарбу акупіцца з лішкам: паўторны рамонт пры выкананні ўсіх рэкамендацый вытворцы прыйдзецца рабіць не хутка. Сіліконавая водаэмульсійка падыходзіць нават для вонкавых работ.

Для санвузлоў выдатна падыдуць латэксныя водаэмульсійныя фарбы. Зразумела, прыйдзецца шліфаваць столь перад іх нанясеннем. Акрылавая фарба будзе найлепшым выбарам для жылых пакояў. Яна забяспечыць разумны баланс паміж спажывецкімі якасцямі і коштам рамонту.

Як пафарбаваць?

Пералічым асноўныя тонкасці нанясення фарбы. Перад афарбоўкай паверхня абавязкова грунтуецца. Грунтоўка палепшыць счэпленне фарбы са столлю і паменшыць яе расход. У вільготных памяшканнях перад апрацоўкай пранікальнай грунтоўкай варта нанесці на столь грунтоўку антысептычную. Яна папярэдзіць з'яўленне грыбка.

Столь фарбуецца двума максімальна тонкімі слямі. Інструмент — валік з доўгім ворсам. Слаі кладуцца перпендыкулярна адзін аднаму, пры гэтым апошні кладзецца ў кірунку ад акна.

Пры афарбоўцы ў два слоі лепш прытрымлівацца такой схемы.

Валік абавязкова расчавяецца, прычым не на столі. Спатрэбіцца малярны латок або проста ліст кардону.

Усё памяшканне фарбуецца ў адзін прыём, без доўгіх паўзаў. У адваротным выпадку мяжа пакрыцця, якое паспела падсохнуць, будзе відаць.

Каб убачыць дэфекты і няроўнасці слоя, які наносіцца, зрабіце пару крокаў убок. Пад прамым вуглом яны дрэнна відаць. Калі вы убачылі непрафарбаваны ўчастак на столі, якая падсыхае, — не спрабуйце выправіць гэты слой. Дачакайцеся поўнага яго высыхання і нанясіце яшчэ адзін слой фарбы.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	4.38	21.41	17.03
Віцебск	4.19	21.39	17.20
Магілёў	4.28	21.31	17.03
Гомель	4.34	21.18	16.44
Гродна	4.55	21.55	17.00
Брэст	5.05	21.46	16.41

Месяц

Маладзік 05.06–11.06.
Месяц у сусор'і Дзевы.

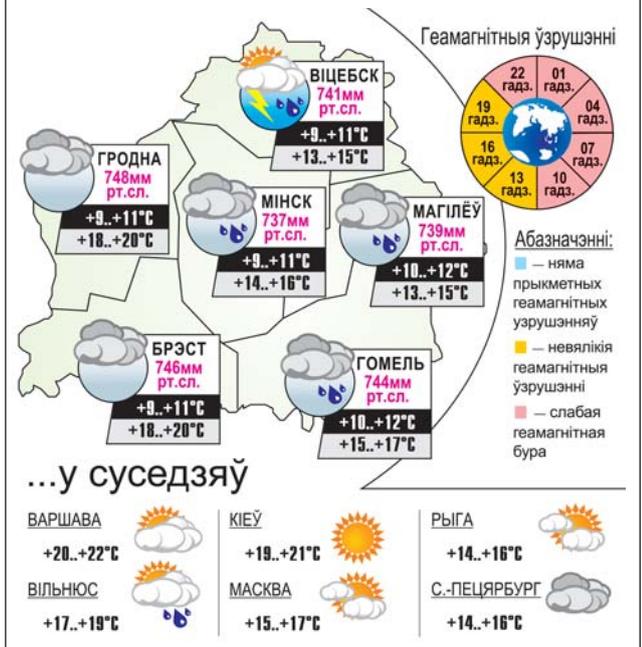
Імяніны

Пр. Фядоссі, Івана, Лукі.
К. Настассі, Розы, Фелікса.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

Як мне падказалі, палюбоўніцу ў тэлефоне лепш за ўсё запісваць пад імем «Нумар не вызначаны».

— Што такое «пайсці па руску»?

— Доўга развітвацца, выпіць усю гарэлку, застацца начаваць.

Раздзяваць дзіця, якое спіць, гэта як размініраваць

бомбу: адзін рэзкі рух — мінус 4 гадзіны сну.

— Мілая, я сёння затрымаюся. Мы з хлопцамі сабраліся піва папіць.

— А ну паўтары, сволач!..

— Я пасля працы, кажу, адразу дадому... Сумую.

Дачка вырасла: раней не хацела вучыцца, цяпер не хоча працаваць.

Малюнак Аляксандра КАРЛЮКЕВІЧА.

Даты

11 ЧЭРВЕНЯ

1811 год — нарадзіўся Вісарыён Бялінскі, рускі пісьменнік, літаратурны крытык, публіцыст, філосаф. Значэнне Бялінскага і яго ўплыў у рускай літаратуры былі вялізнымі і адчуваюцца да гэтага часу. Ён не толькі паказаў той шлях, на якім павінна ісці літаратура, каб стаць грамадскай сілай, але і стаў настаўнікам і кіраўніком маладога пакалення пісьменнікаў. Акрамя літаратурных аглядаў, Бялінскі напісаў выдатныя артыкулы пра Дзяржавіна, Лермантава, Майкова, Паляжаева, Марлінскага, Пушкіна, пра рускую народную пазію, якія прадстаўляюць поўную гісторыю літаратуры ад Ламаносава да смерці Пушкіна.

1910 год — нарадзіўся Жак Іў Кусто, французскі акіянограф, пачынальнік падводных даследаванняў і кіназдымак. У 1943 г. выпрабаваў першы прататып акваланга, распрацаваны ім сумесна з Эмілем Ганьянам, што ўпершыню дазволіла праводзіць працяглыя падводныя даследаванні і ў значнай ступені спрыяла паляпшэнню сучасных ведаў аб падводным свеце. Стаў стваральнікам воданепранікальных камер і асвятляльных прыбораў, вынайшаў першую падводную тэлевізійную сістэму. З пачатку 1950-х гадоў вёў акіянаграфічныя даследаванні з дапамогай судна «Каліпса». Прызнанне да яго прыйшло ў 1953 г. з выхадам кнігі «У свеце бязмоўя», напісанай у суаўтарстве з Фрэдэрыкам Дзюма. У 1973 годзе заснаваў некамерцыйнае

«Таварыства Кусто» па ахове марскога асяроддзя. Аўтар тэлевізійнага серыяла «Падводная адысея Кусто» і інш.

1931 год — 85 гадоў таму нарадзіўся Уладзімір Аляксандравіч Мацюхін, беларускі вучоны ў галіне фізіялогіі і біяфізікі, акадэмік НАН Беларусі, доктар медыцынскіх навук, прафесар, акадэмік АМН СССР, Расійскай АМН, Расійскай АН. Аўтар больш як 300 навуковых прац, прысвечаных праблемам экалогіі, біянікі, біярытмалогіі, радыяцыйнай медыцыны. Ажыццявіў комплексныя даследаванні па экалага-фізіялагічных і экалага-радыяцыйных праблемах чалавека пасля чарнобыльскай катастрофы.

Было сказана

Уладзімір КОРБАН, паэт:
Не аднаго на свеце мастака
Зазнайства загубіла.
Яно для таленту — магіла.